

Ekologisk hållbarhet inom finländska bankers fondplaceringar

Aktia Bank Abp, Ålandsbanken Abp och S-Banken Ab

Isabella Österberg & Melissa Ekström

Examensarbete för Tradenomexamen (YH)-examen

Utbildningen för Företagsekonomi

Åbo, 2020

EXAMENSARBETE

Författare: Isabella Österberg och Melissa Ekström

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Åbo

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Redovisning

Handledare: Fredrik Strandberg

Titel: Ekologisk hållbarhet inom finländska bankers fondplaceringar

Datum 4.12.2020

Sidantal 58

Bilagor 5

Abstrakt

Klimatet och dess hållbarhet är ett aktuellt ämne i dagens samhälle. Inom hållbarhetstänket lyfts speciellt ekologisk hållbarhet fram. Man vill försäkra utvecklingen av vår planet och vårt samhälle genom att beakta den ekologiska hållbarheten, för såväl vår egen som kommande generationer. Man har även börjat sätta stort fokus på detta inom bankvärlden, speciellt inom placeringarna och fondplaceringarna. Genom placeringar kan personer välja olika ändamål de investerar sina tillgångar i.

Fonder och dess kapitalförvaltning blir allt mer den allmänna människans vardag. I dagens samhälle då räntorna är rekordlåga, väljer många privatpersoner att investera i fonder. På samma gång har bankerna och kapitalförvaltarna börjat reagera på hållbarhetsfrågorna och efterfrågan på ansvarsfulla placeringar. I detta arbete undersöker vi hur ekologisk hållbarhet ser ut i de finländska bankernas fondplaceringar samt hur fonderna byggs upp ur ett ekologiskt hållbart perspektiv. Vårt fokus ligger på Aktia, Ålandsbanken och S-banken, där vi jämför likheterna och skillnaderna.

För att få svar på våra forskningsfrågor har vi använt oss av en kvalitativ forskningsmetod i form av intervjuer med nyckelpersoner som jobbar med hållbarhetsfrågor i de ovannämnda bankerna. Undersökningens resultat visar att det är nästan omöjligt att jämföra hur ekologiskt hållbara bankernas fondplaceringar är, då det inte finns tillräcklig lagstiftning eller regelverk kring vad som får klassas som vare sig hållbart eller ekologiskt hållbart.

Språk: Svenska
Banker, Finland

Nyckelord: Fondplaceringar, Fonder, Ekologisk hållbarhet,

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Isabella Österberg ja Melissa Ekström

Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Turku

Suuntautumisvaihtoehto/Syventävät opinnot: Laskentatoimi

Ohjaaja(t): Fredrik Strandberg

Nimike: Ekologinen kestävyys Suomalaisten pankkien rahastosijoituksissa

Päivämäärä 4.12.2020

Sivumäärä 58

Liitteet 5

Tiivistelmä

Ilmasto ja sen kestävyys on erittäin ajankohtainen aihe nykypäivän yhteiskunnassa. Kestävässä kehityksessä ekologinen kestävyys nostetaan erityisesti esille. Ekologisella kestävyydellä halutaan varmistaa planeettamme ja yhteiskuntamme kehitystä, sekä meidän että tulevien sukupolvien puolesta. Pankkimaailmassa tähän on myös ruvettu keskittymään, erityisesti sijoituksissa sekä rahastosijoituksissa. Sijoituksien kautta sijoittaja valitsee mihin hänen varansa päätyy.

Rahastot sekä niiden varainhoito alkaa olemaan entistä enemmän tavallisen ihmisen arkipäivää. Koska korot ovat melkein olemattomia tämän päiväisessä yhteiskunnassamme, monet yksityishenkilöt sijoittavat varansa rahastoihin. Samaan aikaan sekä pankit että varainhoitajat ovat tulleet tietoisiksi kestävyyskysymyksistä ja kysynnästä vastuullisista sijoituksista. Olemme tutkineet miltä ekologinen kestävyys näyttää suomalaisien pankkien rahastosijoituksissa ja miten rahastot kootaan yhteen. Olemme keskittyneet Aktiaan, Ålandsbankeniin sekä S-Pankkiin, tutkimme heidän yhtäläisyyksiänsä ja eroavaisuuksia.

Tutkimuskysymyksiin olemme saaneet vastaukset kvalitatiivista tutkimusmenetelmää hyödyntämällä, haastattelujen muodossa. Olemme haastatelleet avainhenkilöitä aiemmin mainituista pankeista, jotka työskentelevät kestävyyskysymyksiensä parissa. Tutkimuksen lopputulos on todistanut, että tänä päivänä vertailu pankkien ekologisten kestävien rahastojen välillä on aika lailla mahdotonta, sillä tämänhetkinen lainsäädäntö tai määräykset mikä tulee kestävyuden tai ekologisten kestävyuden luokitteluun ei ole riittävä.

Kieli: Ruotsi

kestävyys, Pankit, Suomi

Avainsanat: Rahastosijoituksia, Rahastot, Ekologinen

BACHELOR'S THESIS

Author: Isabella Österberg and Melissa Ekström

Degree Programme: Business Administration

Specialization: Accounting

Supervisor(s): Fredrik Strandberg

Title: Ecological sustainability in Finnish banks fund investments

Date 4.12.2020

Number of pages 58

Appendices 5

Abstract

The climate and its sustainability are very much a current topic in today's society. In the topic of sustainability, ecological sustainability is especially much brought up. By considering ecological sustainability we secure the development of our planet and our society, for both our and future generations. This is also beginning to be a focus area in the banking world, especially in investments and fund-investments. Through investments the investor chooses where he or she places their assets.

Funds and their asset management becomes more and more a part of people's everyday life. Today the interests are almost nonexistent, which is why many private persons choose to invest in funds. At the same time banks and asset managers are waking up to sustainability and the demand for responsible investments. We are examining what ecological sustainability looks like in the Finnish banks fund-investments and how they are built. Our focus area is Aktia, Ålandsbanken and S-banken, where we look at their similarities and differences.

To get answers to our research questions we have used qualitative research method in the form of interviews. We have interviewed keypersons from the previously mentioned banks, that work with sustainability questions. Our research shows that comparing the banks ecological sustainability in fund-placements today is nearly impossible, since there isn't enough legislation or regulations around what can be classified as either sustainable or ecologically sustainable.

Language: Swedish

Key words: Fund investments, Funds, Ecological sustainability, Banks, Finland

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Problemformulering	1
1.2	Syfte och avgränsning.....	2
1.3	Frågeställningar	3
1.4	Forskningsmetod.....	3
2	Ekologisk hållbarhet	4
3	Fondbolag och placeringsfonder.....	5
3.1	Fondbolag.....	6
3.2	Placeringsfonder.....	7
3.3	Placeringsfondens värde, fondkapital och fondandel	7
3.4	Avkastning	9
3.5	Risker	9
3.6	Fondstadgar, fondprospekt och faktablad.....	12
3.7	Kostnader	13
4	Placeringsfonds typer.....	14
4.1	Räntefond	15
4.2	Aktiefond	16
4.3	Blandfond	16
4.4	Indexfond.....	17
4.5	Fondandelsfonder	17
4.6	Hävstångsfonder.....	18
4.7	Hedgefonder.....	18
4.8	ETF-fonder.....	19
4.9	Övriga fonder	19
4.10	Hållbara fonder.....	19
5	Investering.....	20
5.1	Hållbar investering.....	20
5.2	Ekologiskt hållbar investering	21
5.3	Effektiv riskhantering.....	21
5.4	Principer för hållbar investering.....	23
5.4.1	ESG.....	23
5.4.2	PRI	24
5.4.3	Green bonds.....	26
6	Värderingssystem för placeringsfonder.....	27
6.1	Svanenmärket.....	27
6.2	MSCI.....	29

7	Bankverksamheten i Finland.....	30
7.1	Aktia Bank Abp.....	31
7.1.1	Aktia Fondbolag Ab.....	31
7.1.2	Aktias års- och hållbarhetsredovisning.....	32
7.2	S-Banken Ab.....	34
7.2.1	FIM.....	35
7.2.2	S-bankens gröna fondutbud.....	35
7.2.3	S-fond Fossilfri Europa.....	36
7.3	Ålandsbanken Abp.....	39
7.3.1	Ålandsbanken Fondbolag Abp.....	40
7.3.2	Ålandsbankens placeringsverksamhet.....	40
7.3.3	Ålandsbankens gröna fondutbud.....	41
7.3.4	Ålandsbanken Green Bond ESG.....	41
7.3.5	Ålandsbanken Green Bond ESG – avkastning och utveckling.....	44
8	Juridiska referensramar.....	45
8.1	Finansinspektionen.....	46
8.2	Lag om placeringsfonder.....	47
8.3	Lag om investeringstjänster.....	47
8.4	UCITS-direktivet.....	48
8.5	EU-taxonomi.....	48
9	Resultatredovisning.....	49
9.1	Intervju 1.....	49
9.2	Intervju 2.....	51
9.3	Intervju 3.....	53
10	Analys.....	55
11	Kritisk granskning.....	56
12	Avslutning.....	58
	Källförteckning.....	59

Bilagor

Bilaga 1	Intervju med Anna-Stina Wiklund
Bilaga 2	Intervju med Markus Lindqvist
Bilaga 3	Enkät svar S-banken
Bilaga 4	Enkät
Bilaga 5	Enkät (finska)

Begrepp

Avkastning

Avkastning är måttet som beskriver hur mycket en tillgång sjunkit eller stigit i värde i jämförelse med en tidigare tidpunkt.

Bank

En bank är en institution som tillhandahåller finansiella tjänster, framför allt utlåning, betaltransaktionshantering, värdepappershantering och betalningstjänster.

Ekologi

Ekologi är vetenskapen om växelverkan mellan organismer och miljön. Ekologi är en undergren i den biologiska vetenskapen.

Ekologisk hållbarhet

Ekologisk hållbarhet är ett av de tre områden inom hållbar utveckling. Ekologisk hållbarhet innebär att försäkra biologiska mångfalden och ekosystemens funktion, samt att anpassa mänskliga aktiviteter och konsumtion till dem, så att naturens bärkraft inte överskrids på grund av förorening eller överutnyttjande av naturresurser.

ESG

(E) Environmental (S) Social (G) Governance. ESG står för miljö, social och bolagsstyrning, som hänvisar till de tre centrala faktorerna för att mäta hållbarhet och samhällseffekt av en investering i ett företag eller dylikt.

Fondbolag

Bolag med tillstånd att förvalta placeringsfonder.

Fondplacering

Investeraren investerar kapital i en placeringsfond, med syfte att erhålla en vinst på det investerade kapitalet.

Greenwashing

Man vill genom marknadsföring skapa bilden av företaget som miljövänlig och som att det satsar på miljövänliga lösningar, vilket inte nödvändigtvis stämmer överens med företagets verksamhet i verkligheten.

Hållbarhetsredovinsning

Redovisning kring hur företag arbetar för en hållbar utveckling på långsikt. Redovisningen bör innehålla information kring företagets verksamhet och dess konsekvenser samt hur de kommer påverka omvärlden.

Investerare

En investerare är en person eller institution som investerar kapital med syfte att få en framtida ekonomisk avkastning eller någon annan form av fördel.

Investering

Investering är en kapitalinsats, oftast i form av pengar som förväntas leda till framtida avkastning. Exempel på olika slags investeringsinstrument är aktier, fonder, fastigheter, övriga värdepapper eller finansiella instrument.

Placeringsfond

En sammansättning av tillgångar och skulder i form av värdepapper och finansiella instrument som ägs av investerarna enligt mängden fondandelar var och en investerare besitter.

PRI

PRI, står för engelskans Principles for Responsible Investing d.v.s. principer för ansvarsfulla investeringar. PRI behandlar miljö-, sociala- och företagsstyrningsfaktorer (ESG) i investeringar och är utgivna av FN.

Risk

Risken att förlora kapital, osäkerhet i investering och avkastning.

1 Inledning

I dagens samhälle stöter man på begreppen ekologisk hållbarhet och klimatförändringen dagligen. Det måste ske betydliga förändringar i ansvarstagandet när det kommer till ekologisk hållbarhet för belastningarna som sätts på miljön och naturens mångfald då nuvarande tillvägagångssätt inte är hållbara i längden och konsekvenserna blir allt mer tydliga dag för dag. Bankerna har en nyckelroll i samhället och har möjlighet att visa vägen i rätt riktning mot ett klimatsmartare samhälle genom sina investeringar.

Bankerna spelar en viktig roll då de bygger upp sina portföljer och väljer ut de företag de investerar i. Eftersom det är bankerna som bygger upp fonder och olika fondportföljer för kunderna, samt väljer vad placeringsobjekten består av, har de direkt inverkan på kundernas placeringsmöjligheter. Ekologisk hållbarhet är en megatrend vilket även har inverkan på investeringarnas framtida vinstpotential (Sivola & Landau, 2019). Detta är endast en orsak i mängden till att ekologisk hållbarhet borde tas i beaktande i placeringsutbudet.

Investorerare fungerar som ägare i bolag och i och med det kan de påverka hur bolagen fungerar. Investeraren kan också påverka med att helt enkelt avstå att investera i t.ex. oetiska placeringsobjekt så att efterfrågan minskar och till sist avtar.

I detta arbete har vi valt ut tre finländska banker där vi undersöker hur Ålandsbankens, Aktias och S-bankens placeringsutbud ser ut ur ett ekologiskt perspektiv. Vi vill ta reda på skillnader och likheter mellan dessa. Påverkas och styrs de av samma faktorer eller varierar det? Vi vill gå in på klimatvänliga placeringar och fonder, deras utbud, efterfrågan och överlag tillgänglighet.

Vi valde att slå samman våra väldigt olika intressen, då vi insåg att detta kunde vara till en fördel för oss. Vi valde att kombinera ett mycket relevant ämne, ekologisk hållbarhet, och bankverksamhet, mer specifikt fondplaceringar. Genom att kombinera dessa fick vi ämnet ekologisk hållbarhet inom fondplaceringar.

1.1 Problemformulering

Vi kommer utföra en jämförelse mellan Ålandsbankens, Aktias och S-bankens fondutbud med fokus på ekologisk hållbarhet. Hurdana placeringsmöjligheter erbjuder dessa ovannämnda banker sina kunder, som önskar investera sina pengar i hållbara, klimatsmarta placeringsobjekt? Vilka är skillnaderna och likheterna mellan dessa?

I dagens samhälle har ekologisk hållbarhet blomstrat upp till vad vi kan kalla en megatrend. Vi stöter på den överallt i våra vardagliga liv, i mataffären, klädaffären, media, arbetet och så vidare. På samma gång blir fondplaceringarna mer och mer aktuella i privatkundernas vardag. Allt fler väljer att investera för att få avkastning på sitt kapital då räntorna idag är så låga. Vi vill i arbetet undersöka hurdan påverkan och vilket inflytande den ekologiska hållbarheten har i placeringsvärlden, specifikt fonder och fondportföljerna. Detta är ett relativt nytt ämne som blir allt mer aktuellt i dagens samhälle. Materialet till detta arbete tas från bland annat bankernas och finansinspektionens nätsidor, finländsk lagstiftning och från den kvalitativa forskningen.

1.2 Syfte och avgränsning

Syftet med detta arbete är att undersöka ekologisk hållbarhet inom fondplaceringar i finländska bankverksamheten. Vi vill få svar på hur ekologisk hållbarhet utformas inom fonderna, hur fonderna sammanställs och vilka kriterier följs. Syftet är även att ta reda på vad eller vem som ställer kraven på ekologisk hållbarhet inom fondplaceringarna. Vi vill även få en insyn i hur de banker som erbjuder placeringsverksamhet förhåller sig till dessa ekologiskt hållbara fonder och hur de påverkar deras fondplaceringar. Syftet är även att ta reda på likheterna och skillnaderna mellan Aktia, Ålandsbanken och S-bankens syn på ekologisk hållbarhet inom fondplaceringarna, hur ser de ut och vad är deras krav?

Avgränsningen i arbetet är ekologisk hållbarhet, eftersom det finns olika sorters hållbarheter. Vi har valt att fokusera på enbart den ekologiska hållbarheten för att arbetet inte skall bli för brett. Vi har valt ekologisk hållbarhet främst på grund av stort intresse och för att det är ett aktuellt ämne och megatrend i dagens läge. Vi har även avgränsat arbetet till tre finländska banker. Bankerna vi valt inför arbetet är Aktia, Ålandsbanken och S-banken. Alla dessa banker erbjuder placeringstjänster, specifikt fondplaceringar. Vi har valt att avgränsa arbetet till fonder då vi anser att endast placeringar skulle vara för omfattande för detta arbete. Eftersom fondportföljer innehåller aktier, räntor och så vidare är detta tillräckligt täckande för vår undersökning.

Vi utgår främst från bankernas d.v.s., placeringstjänsterbjudarnas synvinkel och hur ekologisk hållbarhet påverkar dem. För att få svar på våra frågor har vi valt att utöver all materialinsamling, intervjua nyckelpersoner från dessa banker. I arbetet tar vi även lagstiftningen och övriga regleringar i beaktande, hur mycket de styr och påverkar portföljerna.

1.3 Frågeställningar

Baserat på vårt syfte i arbetet samt avgränsningarna har vi valt tre olika frågor som vi primärt söker svar på i detta arbete. Dessa frågor använder vi som riktlinjer i vår forskning. Baserat på just syftet och avgränsningen har vi kommit fram till tre huvudsakliga frågor och dessa är:

1. Vad är ekologisk hållbarhet och vad innebär det inom fondplaceringar?
2. Hur byggs de ekologiskt hållbara fonderna upp och vad påverkar valen av placeringsobjekt i fonduppbyggandet?
3. Vad är likheterna eller skillnaderna mellan bankerna och deras ekologiskt hållbara fondutbud?

1.4 Forskningsmetod

Forskningsmetodik används för att uppnå ett visst mål genom planerat tillvägagångssätt. Forskningar kan vara kvalitativa eller kvantitativa. Kvantitativ forskning görs oftast i en större och bredare skala. Kvantitativa metoden fokuserar mer på tal, siffror och analyser. Kvalitativ forskning är ofta småskalig och metodiken är baserad på förklaringar, texter och beskrivningar. Kvantitativa forskningar är alltid neutrala medan i kvalitativa forskningar kan forskaren själv även delta. Resultaten från kvantitativa forskningar nås med hjälp av bland annat stickprov, medan i kvalitativa forskningar söker man efter likheter och motsvarande mönster i svaren. (Svensson, Berglund, & Paulin, 2015) Eftersom vi vill undersöka likheter och mönster i resultaten på vår forskning har vi valt den kvalitativa metoden.

Intervjuer kan byggas upp på olika sätt, dessa kan vara strukturerade, semi-strukturerade eller ostrukturerade. En strukturerad intervju är en tydligt uppbyggd modell med tydliga frågor som ställs i angiven ordning. En semi-strukturerad intervju har även frågorna angivna efter en tydligt skapt modell men kan under intervjun ändras både i följderna av frågorna samt kan intervjuaren lägga till frågor vid behov. En ostrukturerad intervju har endast en fråga som intervjuaren utgår ifrån och den intervjuade kan fritt svara utgående från det och intervjuaren ställer följdfrågor därefter. (Svensson, Berglund, & Paulin, 2015) Våra frågor inför intervjuerna var semi-strukturerade, vi hade lagt upp en lista med frågor som vi ställde i ordningsföljd till respondenterna, vid behov ställde vi följdfrågor.

Den kvalitativa forskningsdelen i detta examensarbete består av tre intervjuer från tre olika finländska banker som vi valt att fokusera på i arbetet. Intervjufrågorna har varit relevanta för forskningens syfte och tanken med frågorna har även varit att inte skada de intervjuade eller deras arbetsplatser, då de är konkurrenter. Därför gav vi dem möjligheten att hålla sig anonyma. Vi kontaktade alla tre banker och de gav oss kontaktuppgifterna till de personer de ansåg mest lämpliga för ämnet. För att vi skulle få de mest pålitliga svaren ur intervjuerna skickade vi ut frågorna på förhand så att de intervjuade hade möjlighet att begrunda sig i frågorna på förhand. Därför valde vi att bygga upp intervjun i enkätform. Under intervjun gick vi igenom frågorna punkt för punkt men de intervjuade hade möjlighet att prata kring frågorna fritt, vilket ledde till att de naturligt kunde övergå från fråga till fråga. Vi försökte att inte kommentera respondenternas svar eller ställa följdfrågor för att inte påverka respondenten svar. Två av de tre intervjuerna gjordes per distansintervju genom Teams, på grund av Covid-19 pandemin var intervjuer ansikte mot ansikte inte möjliga. Båda distansmötes deltagarna gick även med på att intervjuerna bandades in. En av de tre deltaganden valde att svara på frågorna per e-post och önskade även att namnet inte skulle publiceras. Alla intervjuer skedde mellan september och oktober 2020.

Ekologisk hållbarhet inom fondplaceringar är ett relativt nytt ämne, vi har inte hittat direkt litteratur i ämnet, som exempelvis böcker. De vi främst hittat direkt litteratur kring är hållbarhet, fondplaceringar och ekologisk hållbarhet som skilda ämnen. Vi har främst använt oss av artiklar samt de berörda aktörernas hemsidor.

2 Ekologisk hållbarhet

Den hållbara utvecklingens mål är att säkerställa samhällsligt goda levnadsförhållanden för såväl nuvarande som kommande generationer. Då man gör beslut kring ämnen som påverkar hållbar utveckling beaktar man inte bara miljön och människorna utan även ekonomin. År 1987 behandlades hållbar utveckling för första gången av FN:s Brundtland kommissionen, därefter har hållbar utvecklingens framsteg fortsatt ske, speciellt inom politiken. Hållbar utveckling består av tre grundpelare; ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet. För att uppnå välfärd i samhället är alla tre ovannämnda delområden i hållbar utveckling nödvändiga. (Stasrådets kansli, 2020)

Ekologisk hållbarhet är ett brett begrepp och innefattar allt som har att göra med jordens ekosystem och eftersträvar att minska miljöpåverkan och resursförbrukning. Syftet med ekologisk hållbarhet är att ta vara på naturens resurser med hjälp av att vårda jordens

ekosystem d.v.s. att samhället, människorna och företagen konsumerar och utvecklas på ett sätt som inte belastar och förstör naturen och på så sätt försäkra kommande generationernas och planetens framtid. Ekologisk hållbarhet jobbar aktivt mot lösningar vars mål är att hjälpa naturen på långsikt. Detta kan vara genom att bland annat minska koldioxidutsläppen eller förorening av vattendrag. (Stasrådets kansli, 2020)

En av de viktigaste aspekterna kring ekologisk hållbarhet är dess principer. Dessa innebär bland annat att man måste ta i beaktande vetenskapliga bevis gällande miljöpåverkningarna, innan åtgärder implementeras skall till exempel risker och kostnader analyseras samt skall man förebygga skador på miljön. Ett internationellt samarbete är nyckeln till lösningen, vilket framkommer bland annat inom hållbar ekonomi samt hållbar politik. (Stasrådets kansli, 2020)

I bankerna måste det även ske stora förändringar när det kommer till hållbar utveckling, det måste utvecklas i takt med samhället som ställer nya krav. Inom bankerna betyder hållbarhet bland annat att hållbara projekt kan ha lättare att få finansiering, vilket gör det lönsamt att investera eller ta del av sådana. ”Banken själv kan även få billigare pengar av investerare, när finansieringsobjektet är ett grönt projekt.” (Peltonen & Jukarainen, 2019) Företag som är kolberoende eller överlag har en mycket negativ effekt på miljön kommer ha svårare till finansiering i framtiden och till slut inte klara sig ifall verksamheten inte tar i beaktande de nödvändiga miljöaspekterna. Ekologisk hållbarhet har börjat beaktas i allt högre grad även i inom bankbranschen, i dagens läge främst på grund av intressenter och ansvarsfullhet, ansvarsfullhet kan dels vara förknippat med image. I framtiden kommer även lagstiftning gällande ekologisk hållbarhet träda i kraft, bland annat EU-taxonomin som träder i kraft i januari 2021. ”Peningströmmarna styrs mot den hållbara utvecklingens håll.” (Peltonen & Jukarainen, 2019)

3 Fondbolag och placeringsfonder

I detta kapitel går vi in på vad fondbolag och placeringsfonder är och hur de sammankopplas. Placeringsfonder förvaltas av fondbolag som även ansvarar för uppbyggandet av dessa placeringsfonder. Vi går mer specifikt in på placeringsfonder som förvaltas i Finland och finländska fondbolag.

3.1 Fondbolag

Fondbolag är företag som förvaltar alla tillgångar i en eller flera placeringsfonder. Fondbolaget investerar placeringsfondens medel, genom att de först samlar de in medel från investerarna och sedan placerar de dem i olika placeringsobjekt. Fondbolaget förvaltar fonden enligt vad som fastställts i fondstadgarna och fondprospektet. Fondbolaget är inte ägare av placeringsfondens tillgångar, det är investerarna som äger dem. (Finansinspektionen, Kapitalförvaltning, Fondbolag, 2018)

Fondbolaget är skyldigt att hålla placeringsfondens tillgångar separat från sin egendom, det är ett förvaringsinstitut som förvarar placeringsfondens tillgångar. Fondbolag binder ett avtal med ett förvaltningsinstitut, som förvaltar placeringsfondens förmögenhet. Förvaltningsinstitut kan antingen vara en bank, aktiebolag eller en värdepappersförmedlare. Det krävs tillstånd till att få fungera som förvaltningsinstitut. (Lounasmeri, Placeringsfondguide, 2015)

Ett fondbolag ansöker om tillstånd från Finansinspektionen att få verka som fondbolag och det är Finansinspektionen som beviljar tillstånd. Vid beviljande av verksamhetstillstånd analyserar Finansinspektionen speciellt ifall fondbolaget satt ihop en tillförlitlig förvaltning. Under Finansinspektionens tillståndsprocess granskar de strukturen i fondbolagets kärnprocesser, fondbolagets interna metoder och kontroll. För att åstadkomma tillförlitlig förvaltning i fondbolaget skall värdeberäkning, andelsregister och portföljförvaltningsfunktionerna vara i skick. Även tillräcklig förmögenhet, tillgång till medel är en förutsättning för att Finansinspektionen skall kunna bevilja tillstånd. (Finansinspektionen, Kapitalförvaltning, Fondbolag, 2018)

Finansinspektionen fungerar som övervakare av fondbolagets verksamhet. I lagen om placeringsfonder fastställs att fondbolag och placeringsfonder skall överlämna sina bokslut till Finansinspektionen för granskning och godkännande. Placeringsfonderna är skyldiga att även rapportera sin finansiella information till Finansinspektionen under räkenskapsåret. Till fondbolagens skyldighet hör rapportering och sändning av bland annat årsredovisning, halvårsrapporter och fondprospekt. Eventuella förändringarna i fondprospekt och bolagets ledning skall informeras till Finansinspektionen. Även värdeberäkningsfel skall också rapporteras till Finansinspektionen. (Finansinspektionen, Kapitalförvaltning, Fondbolag, 2018)

Det är Finansinspektionen som fastställer placeringsfondernas stadgar. Eventuella ändringar i fondernas bolagsstyrning kräver godkännande av Finansinspektionen före de träder i kraft. (Finansinspektionen, Kapitalförvaltning, Fondbolag, 2018)

3.2 Placeringsfonder

En placeringsfond är en samling (portfölj) av aktier och/eller andra värdepapper vars syfte är att ge avkastning. Placeringsfonden är ett placeringsobjekt, som placerare placerar sina medel i och dessa medel är placerade i många olika placeringsobjekt, främst i två slags värdepapper, aktier och värdepapper som ger ränta. Investeringarna kan vara personer, samfund och stiftelser. Alla som investerar i fonden äger en del av fondens tillgångar, i förhållandet till investerarens antal köpta fondandelar. Fonder som placerar i aktier kallas aktiefonder och fonder som placerar i räntepapper kallas räntefonder. Dessutom finns det blandfonder som placerar i båda delarna och utöver det finns det övriga fonder, de olika fondtyperna presenteras senare i detta kapitel. (Sari Lounasmeri, Jari Virta, Sirkka-Liisa Roine, Markku Savikko, 2015) (Fondbolagens förening, 2018)

Alla dessa placeringsobjekt som placeringsfonden investerar medlen i blir tillsammans en placeringsfond. Fonden är uppdelad i många lika stora fondandelar, varje fondandel är värd lika mycket. Det kan dock förekomma olika kategorier av fondandelar i samma fond d.v.s. andelsserier, de kan variera i storlek eller någon annan egenskap som rösträtt och vinstutdelning. Placeringsfondens placeringar och medel sköts av fondbolaget. (Sari Lounasmeri, Jari Virta, Sirkka-Liisa Roine, Markku Savikko, 2015)

Det finns två varianter av placeringsfonder, placeringsfonder och alternativa investeringsfonder, bland annat regleringen skiljer dem från varandra. Placeringsfonder regleras av UCITS-direktivet, direktivet om placeringsfonder är gemensamt för alla EU-länder. Alternativa investeringsfonder regleras av (AIFMD) vilket är EU direktiv för förvaltare av alternativa investeringsfonder. (Sari Lounasmeri, Jari Virta, Sirkka-Liisa Roine, Markku Savikko, 2015) (Fondbolagens förening, 2018)

3.3 Placeringsfondens värde, fondkapital och fondandel

Fondens värde, d.v.s. fondkapitalet, är en sammansättning av fondens alla fondandelar. Fondandelarna är de som placerarna placerar i, dvs. köper, och därmed blir ägare av. Fondkapitalets storlek beror på mängden placeringar (utgivna fondandelar) och mängden inlösta fondandelar. Fondens värde bestäms av marknadsvärdena på de värdepapper och

placeringsobjekt som fonden har placerat i. Från fondens placeringars värde beräknas de enskildas fondandelarnas värde. Fondandelensvärde beräknas enligt följande 4 § Lag om placeringsfond 213/2019, fondandelensvärde är placeringsfondens värde dividerat med antalet utelöpande fondandelar. Placeringsfondens värde beräknas så att de skulder som hänför sig till fonden dras av från fondens tillgångar. Detta värde benämns oftast som NAV¹. Fondens värde påverkas även av fondplaceringarnas börskurser (ifall fondandelar är listade på börsen) och variationer i räntenivån. (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019)

Det är investerarna som äger fondens tillgångar. Var och en enskild investerare äger medel i samma omfattning som de investerat i fonden, d.v.s. mängden köpta fondandelar. Investerarna kan vara personer, samfund och stiftelser. Placeringsfonden ägs alltså inte av förvaltaren, fondbolaget. Tillgångarna tillhör investerarna (andelsägarna) och dessa kan inte användas av andra parter. Fondbolagets konkurs kan bland annat inte täckas med investerarnas fondandelar. Finländska placeringsfondernas (UCITS-fonder) värde beräknas och fastställs varje bankdag. (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019)

Placeringsfonder registrerade i Finland och i andra UCITS-placeringsfonder kan man i allmänhet när som helst teckna (köpa) nya fondandelar och samma gäller inlösning (sälja) av gamla fondandelar, detta klassas som öppen placeringsfond. Det finns fonder där teckning och inlösning av fondandelar sker mer sällan, minimikravet är dock två gånger i månaden, ifall detta är fallet måste det nämnas i fondens stadgor. I fondstadgorna fastställs fondens regler, funktioner och dess uppbyggnad, dessa stadgor måste finnas tillgängliga för allmänheten. Det finns också slutna placeringsfonder² men kommer inte vara aktuella i detta arbete. Utöver fondstadgorna fås ytterligare information om fonden från fondprospekt och faktabladet. Mer om dessa under rubrik 3.6. (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019)

Priset på fondandelen är den samma för både köparen och säljaren av sin andel, marknadsvärde på fondens investeringar delat med summan fondandelar som finns blir lika med den enskilda fondandelens värde. Fondandelar brukar inte säljas och köpas på börsen

¹ NAV, engelskans förkortning Net Asset Value. Detta är alltså värdet på en fondandel (nettoandelsvärde). Värdet beräknas: placeringsfondensvärde delat med beloppet fondandelar, kvoten av dessa är alltså NAV.

² Slutna placeringsfond, är en värdepappersfond som har fast antal andelar. Slutna fondens andelar säljs inte öppet, nya andelar ges ut endast vid börsnotering och fonden är inte förpliktad att lösa in några andelar. Till exempel kommer en slutna fond att sälja 100 miljoner aktier i en börsnotering och kommer inte att sälja någonting efteråt. Du kan bara köpa aktier som säljs av en annan ägare. En slutna fond kan också låna pengar för att investera.

(undantag ETF fonder³), utan fondens kapital stiger eller sjunker i takt med när fondandelar tecknas eller inlöses. (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019)

3.4 Avkastning

Fondens syfte är att hämta positiv avkastning till placerarna. Avkastning är vinsten eller förlusten på placeringsfondens investerade medel. Avkastning fås och mäts från fondens investeringar, fondens investeringar är utspridda i ett flertal olika investeringsobjekt och de investerade medlen i varje enskilda investeringsobjekt kan antingen stiga eller sjunka i värde vilket är själva avkastningen. Ifall värdet på fondens investerade medel stiger bidrar det till positiv avkastning vilket är vinst och diverse negativ avkastning är förlust. Avkastning kan vara räntor, dividender och investeringarnas värdeökningar och minskningar. (Lounasmeri, Placeringsfondguide, 2015) (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019)

Enligt kap. 12 5 § och 15 § i lagen om placeringsfonder 213/2019 skall fondandelarnas karaktär av avkastnings- och tillväxtandelar, grunderna för utdelning av avkastning samt hur och var utdelningen sker förekomma i fondens stadgor. (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019)

Det finns olika typer av fondandelar med tanke på utdelning av avkastning. Dessa olika typer kallas avkastningsandelar och tillväxtandelar. Till investerarna som äger avkastningsandelarna betalas årlig avkastning på fondens vinst. I samband med utbetalningen av avkastningen minskar fondandelens värde med värdet på avkastningen. Däremot till ägarna av tillväxtandelar betalas ingen avkastning, avkastningen som fås av tillväxtandelarna tilläggs istället till fondandelens värde. Fondandelar som tecknats av privatpersoner är vanligen tillväxtandelar. Det kan förekomma olika typer av fondandelar inom en och samma fond. (Sari Lounasmeri, Jari Virta, Sirkka-Liisa Roine, Markku Savikko, 2015)

3.5 Risker

Att investera i placeringsfond medför risker såväl som vilken som helst annan placeringsmetod. Risken med att placera är att den investerade summan kan sjunka i värde, summan sjunker i värde då investeringsobjektet sjunker i värdet. Riskerna med att placera i

³ ETF, står för engelskans Exchanged Traded Fund. ETF fond är en börsnoterad fond, vilkens andelar köps och säljs på börsen. Andelarnas pris beror på efterfrågan och utbud.

placeringsfonder är däremot betydligt lägre än i att exempelvis placera direkt i aktier. Detta grundar sig i att fonden sprider ut medlen i flera olika placeringsobjekt vilket medför att placeraren inte är beroende av enbart ett investeringsobjekts framgång. Risker är ett mått på hur fondens värde varierar, desto större värdevariationer desto större är risken. Poängen med placeringsfonder är att minska risken med att sprida på investeringarna i flera olika placeringsobjekt, de framgångsrika investeringarna "räddar" slutresultatet fastän en del investeringar skulle vara mindre framgångsrika. Det är i praktiken omöjligt att mista hela investerade kapitalet när det är frågan om fondplacering (Sari Lounasmeri, Jari Virta, Sirkka-Liisa Roine, Markku Savikko, 2015). (Bergman, Rahastojen riskit, 2020)

Risiktagningspolitiken varierar i stort i de olika fondtyperna. Risktagningspolitiken kan även se mycket olik ut i samma typers fonder. Varje fonds risktagningspolitik kommer fram i fondens faktablad och fondens stadgor, dessa finns alltid publicerade för allmänheten. (Sari Lounasmeri, Jari Virta, Sirkka-Liisa Roine, Markku Savikko, 2015) (Bergman, Rahastojen riskit, 2020)

Volatilitet är begreppet som beskriver fondens risktagning i siffror. "Volatilitet är en riskmätare som beskriver hur mycket fondens avkastning varierat under ett år. Ju större volatilitet, desto större osäkerhet förknippas med avkastningen. Vanligen räknas volatiliteten från dagsavkastningens standardavvikelse och anges i procent på årsbasis. Till exempel om fondens förväntade avkastning är 10 procent och volatilitet 14 procent, ligger årsavkastningen under två av tre år mellan - 4 procent och + 24 procent." (Aktia Bank Abp, 2020)

Riskerna är indelade i flera områden och riskerna och risknivån varierar från fond till fond. Riskerna är uppdelade i följande riskområden; marknadsrisk, företagsrisk, ränterisk, valutarisk, likviditetsrisk, operativ risk och politisk risk. (Bergman, Rahastojen riskit, 2020)

Marknadsrisken är en risk som orsakas av breda och allmänna faktorer, marknadsfaktorer så som räntor, valutakurser och aktiepriserna eller låneemittentens förmåga att betala tillbaka lån. Som namnet i sig antyder är marknadsrisk en risk för hela marknaden eller en betydlig del av en specifik marknad och berör många. Fonder som investerar i aktier är alltid utsatta för att aktiekurserna går ner. Det finns dock instrument på marknaden för aktiefonder som

”skyddar” dem och minskar sannolikheten för att bli utsatt av marknadsrisken, dessa är bland annat indexoptioner⁴ och terminer⁵. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

Med företagsrisk avses risken relaterad till framgången för ett företag som emitterar värdepapper. Företagsrisken speglar sig direkt från företagets framgång till företagets aktiers värde. (Bergman, Rahastojen riskit, 2020)

Ränterisken grundar sig i förändringar i räntenivån och dess inverkan på räntefondernas utveckling. Vid investeringar med fast ränta sjunker andelarna i värdet vid allmän ränteförhöjning och motsvarande stiger andelarnas värde vid allmän räntesänkning. Räntefonder som investerar i företags och statsobligationer och övriga låneobjekt är utsatta för att lånets emittent inte klarar av att betala räntor eller återbetala lånet överhuvudtaget. Duration används vid mätning för ränteplaceringsfondens avkastnings- och prISRISK, durationen uttrycker även fondandelens känslighet gällande möjliga förändringar i räntenivån. Ju högre duration, desto större är fondens ränterisk. (Bergman, Rahastojen riskit, 2020)

Valutarisken uppstår när kapital investeras i utländska marknader med annan valuta än den egna. Ifall man exempelvis har investerat i en fond som placerar en del av medlen i den amerikanska marknaden, spelar dollarns värde stor roll. Om dollarn förstärks mot euron, stiger värdet på placeringen i dollar. och tvärtom när dollarn försvagas mot euron sjunker placeringen i dollar. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

Operativa risker orsakas av interna faktorer. Operativa risker uppstår när fondbolagets eller portföljförvaltarens handlingar innehåller brister och om fondbolaget sköts oansvarsfullt. Sådana risker kan bland annat uppstå av att det finns brister i interna system, teknologi, i uppföljning av lagar, värdeberäkningar eller i avtal. Operativa risker kan inverka mycket negativt på fondens värde och avkastning. (Bergman, Rahastojen riskit, 2020)

Likviditetsrisk antyder att det finns för lite likviditet på marknaden. Fonden kan drabbas av förlust på grund av att det finns för lite med pengar som rör sig på marknaden. Dålig likviditet

⁴ Indexoption, option är ett avtal mellan en optionsutställare och en optionsinnehavare, avtalet ger innehavaren rätten, men dock inte skyldigheten att i framtiden köpa eller sälja en underliggande tillgång till ett på förhand bestämt pris. I indexoptionens fall är det ett index som är den underliggande tillgången i avtalet. Hör till derivatinstrument.

⁵ Termin, är ett avtal mellan två parter om en framtida affär, prisen och avtalets längd bestäms på förhand. Affärens pris bestäms på förhand då avtalet görs, vid tidpunkten då avtalet tar slut enligt överenskommelse fås resultatet med att jämföra avtalets pris med det egentliga marknadspriset. Hör till derivatinstrument.

på marknaden betyder att det är svårt att finna köpare när man vill sälja och tvärtom. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

Politiska risker kan bland annat vara krig samt plötsliga förändringar i den ekonomiska politiken eller den politiska miljön på investeringsmarknaden som kan vara oväntad och ha en negativ effekt på fondens tillgångar. Politiska risker tenderar att förekomma på enskilda områden som kan variera kraftigt i storlek, exempelvis regions- eller landsmässigt. (Sari Lounasmeri, Jari Virta, Sirkka-Liisa Roine, Markku Savikko, 2015) (Finansministeriet, 2016)

3.6 Fondstadgar, fondprospekt och faktablad

Fondstadgar, fondprospekt och faktablad är alla olika dokument som skall finnas tillgängliga för allmänheten och är riktade till olika intressenter, bland annat andelsägare, olika myndigheter och övriga intressenter. I dessa tre skall bestämmelser och all väsentlig information kring placeringsfonden och dess verksamhet förekomma. Fondstadgarnas, fondprospektets och faktabladets uppsättning och innehåll finns fastställt i olika lagar. Nedan presenteras var och en för sig. (Finansinspektionen, Kapitalförvaltning, Fondbolag, 2018)

Fondstadgarna är ett måste för varje enskild placeringsfond detta fastställs i lagen om placeringsfonder i samma lag fastställs även vad fondstadgarna måste innehålla och hur det skall framkomma. I fondensstadgarna fastställs alla grundbestämmelser kring varje enskild placeringsfond och dess verksamhet. Fondbolagets styrelse fastställer fondstadgarna och besluter om ändring av dem. Faktorer som bland annat skall förekomma i fondstadgarna enligt lagen om placeringsfonder är följande: placeringsfondens, fondbolagets och förvaringsinstitutets namn, information gällande placeringsfondens placeringsverksamhet (dess syfte) och hur placeringsfondens tillgångar placeras. Information och bestämmelser gällande fondandelarna och fondandelsserier. Kostnader och utdelning av avkastning specificeras också. (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019)

Fondprospektets minimikrav fastställs i lagen om Finansministeriets förordning om fondprospekt. Vilken information som skall framkomma i fondprospekt, hur de skall vara uppställda med mera. I lagen om Finansministeriets förordning om fondprospekt anges vilka uppgifter om placeringsfonden som skall förekomma i fondprospektet. Dessa är bland annat, placeringsfondens namn, datum och plats då stadgorna fastställts, bestämmelser gällande placeringsfondens årsberättelse, halvårsrapport och bokslut, principer och metoder gällande värdering av placeringsfondens tillgångar, information om var fondandelarna kan handlas,

bestämmelser gällande teckning och inlösning av placeringsfondens andelar och dess priser, förvaltarnas mål gällande placeringsfonden. Dessa ovannämnda uppgifter om placeringsfonden måste bland annat anges i fondprospektet. (Finansministeriets förordning om fondprospekt, 2016)

Fondprospektets innehåll och de grundläggande kraven gällande fondprospekt förekommer i lagen om Finansministeriets förordning om fondprospekt. I fondprospektet måste bland annat förekomma uppgifter om; placeringsfondens placeringar d.v.s. placeringsfondens investeringsverksamhet, bas uppgifter om investering i placeringsfonden och uppgifter om placeringsfondens förvaltare d.v.s. fondbolaget. (Finansministeriets förordning om fondprospekt, 2016)

Faktablad är ett dokument för investerare där det skall förekomma all nödvändig basinformation om fonden i sin korthet klart och tydligt. Faktabladet är ett måste för alla fonder som är registrerade och verksamma i EES-stater⁶. Faktabladet har ett specifikt gemensamt format som gör det enklare för investerare att tolka det, språket skall även vara enkelt begripligt. Det är fondbolaget som ansvarar för faktabladet och att det finns tillgängligt för varje investerare. Det är viktigt att uttrycket ”basfakta för investerare” nämns tydligt på dokumentets första sida, på antingen finska eller svenska i Finland eller vid undantag något annat språk som godkänns av finansinspektionen. I lagen om placeringsfonder 213/2019 är det fastställt vad som skall framkomma i faktabladet. Följande måste nämnas i faktabladet; identifieringsuppgifter av placeringsfondens och finansinspektionen, beskrivning i sin korthet av investeringsmål och investeringspolitiken i placeringsfonden, tidigare avkastningsutveckling och vid behov förväntad avkastningsutveckling, alla kostnader och produktrelaterade avgifter, väsentlig information gällande placeringsfondens risk- och avkastningsprofil och upplysning av väsentliga risker för investeraren med investeringar i placeringsfonden. (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019)

3.7 Kostnader

Kostnader förknippade med placeringsfonder delas in i två kategorier, kostnader som betalas direkt av investeraren och kostnader som betalas av placeringsfonden, d.v.s. debiteras från

⁶ EES-stat, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

placeringsfondens medel. Kostnaderna varierar beroende på placeringsfondstyp och även beroende på fondbolag. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

Det kan förekomma kostnader vid placering i en placeringsfond, vid bland annat teckning, inlösning och förvaring av fondandel, detta är dock individuellt för varje enskild fond, vad som kostar, kostnadernas storlek och typ. Det uppstår även kostnader för placeringsfonden i form av förvaltningsarvode, denna typs avgift uppstår av jobbet som ligger bakom förvaltningen av fonden, såsom placering av fondens medel, olika sorts marknads- och placeringsobjektsanalyser, rapportering, granskning och övrig skötsel. Förvaltningsarvodet debiteras rakt från fondens medel, inte rakt från placeraren. I en och samma fond kan det förekomma olika typers fondandelar vilkas kostnader urskiljer sig från varandra. All information gällande placeringsfondens kostnader framkommer i varje enskild fonds faktablad och fondprospektet. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

4 Placeringsfonds typer

Det finns flera olika typer av placeringsfonder. Skillnaden på dessa placeringsfonder baserar sig på fondens placeringspolitik, i hurdana placeringsobjekt de placerar sina tillgångar i och regleringen kring dem. Finländska placeringsfonder d.v.s. placeringsfonder som är registrerade och förvaltas i Finland, övervakas av finansinspektionen. Finansinspektionen övervakar dem och fastställer deras stadgar och regleringar. Bestämmelserna om fondens verksamhet, placeringspolitik och typ av placeringsobjekt fastställs i fondstadgarna. Utländska fonder övervakas av motsvarande myndigheter i hemlandet, som följer med att fondens verksamhet bedrivs enligt framställda stadgar och agerar ifall det bryts mot detta. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

Fonderna kan delas in i två kategorier, Aktiva fonder och passiva indexfonder. De aktiva fonderna är inte bundna till något index utan förvaltas aktivt av fondförvaltarna/förvaltaren. Fondförvaltarna undersöker och följer aktivt med marknaderna fonden placerar i och gör placeringsbesluten enligt det. Aktivt förvaltade fonder har en egen placeringsstrategi och med sina analyser försöker de vinna över målmarknadernas jämförelseindex, alltså den genomsnittliga vinsten. Det vill säga att aktiva fonderna bidrar med vinst då fondförvaltarna av fonden har lyckats i sina investeringsbeslut. Förvaltning av aktiva fonder kräver arbete och tid, vilket kostar. Dessa kostnader betalas av placeraren i form av olika sorters förvaltningsavgifter till fonden. Placeraren betalar en vanligtvis en procentuell årlig förvaltningsavgift av det investerade kapitalet. Det förekommer också att avgiften är bunden

till avkastningen, eller både och. Avgifterna för aktiva fonder är så gått som alltid högre än passiva fondavgifterna.

Passiva fonder som namnet signalerar, förvaltas passivt, alltså är de bundna till olika marknadens jämförelseindex. Fondförvaltarna behöver inte följa med marknaderna på samma sätt och aktivt göra placeringsbeslut på egen hand som aktiva fonders förvaltare utan marknaderna följs med hjälp av marknadernas jämförelseindex. Passiva fonder försöker inte vinna över målmarknaderna utan följer med den genomsnittliga marknaden med hjälp av index. Placeraren har alltså möjlighet till målmarknadernas genomsnittliga avkastning. Passivt förvaltade fonder har betydligt lägre förvaltningsavgifter än aktivt förvaltade fonder. (Osakesijoittaja Tietopankki, 2020)

Fonder delas också in i två skilda huvudtyper enligt lagen om placeringsfonder 213/2019. Dessa två typer är placeringsfonder (UCITS-fonder) och alternativa placeringsfonder (AIF-fonder). Bland annat skiljer regleringen de följer dem från varandra. Placeringsfonder regleras av direktivet om placeringsfonder, med andra ord UCITS-direktivet; Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/91/EU, direktivet om placeringsfonder vilket är gemensamt för alla EU-länder. Alternativa investeringsfonder regleras av AIFMD-direktivet; Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, direktivet för förvaltare av alternativa investeringsfonder. Det som först och främst skiljer på dessa är att placeringsfonderna har striktare reglering gällande exempelvis riskspridning, vilket alternativa placeringsfonder inte har, fast även de förstås använder sig av riskspridning. Fonderna som regleras av UCITS-direktivet måste enligt direktivet sprida sina placeringar i minimi 16 olika placeringsändamål. (Sari Lounasmeri, Jari Virta, Sirkka-Liisa Roine, Markku Savikko, 2015) (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019) (Lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder 7.3.2014/162, 2014)

4.1 Räntefond

Räntefond fungerar som ett samlingsnamn för fonder som placerar sina tillgångar i räntebärande värdepapper. Räntefonderna delas in i grupper enligt placeringsobjektens natur och löptid; obligations-, penningmarknads- och likviditetsfonder. Räntefonders avkastning baserar sig på räntenivån, hur den stiger och sjunker samt på placeringsobjekt och tajmingen av placeringarna. Räntenivåns förändringar inverkar tvärtom på värdet av ränteplaceringen, med andra ord ifall räntenivån stiger under placeringstiden, sjunker värdet på ränteplaceringen och vice versa. Räntefonders centrala risker är ränterisken och kreditrisken.

Ränterisken är alltså risken att räntan på marknaden i fråga stiger (eller den allmänna räntenivån) och därmed sjunker ränteplaceringarna i värde. Ränterisken varierar också på löptidens längd, långa räntefonder har högre ränterisk än korta räntefonder. Kreditrisken är förknippad med låneemittentens återbetalningsförmåga. När kreditrisken stiger hos en låneemittent, sjunker låneemittentens utgivna andelar i värde och vice versa. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015) (Nordea Funds Oy, 2020)

Korta räntefonder som även kallas likviditetsfonder eller penningmarknadsfonder, placerar sina tillgångar i räntebärande värdepapper med löptid längst 1 år. Korta räntefonders korta löptid medför lägre risker än de långa räntefonderna eftersom räntesvängarna inte vanligtvis utan varning gör några drastiska växlingar. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

Långa räntefonder, som även kallas för obligationsfonder, placerar i räntebärande värdepapper med en genomsnittlig löptid på över ett år. Långa räntefonder (obligationsfonder) har högre ränterisk än korta räntefonder men har möjlighet till högre avkastning. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

4.2 Aktiefond

Aktiefonder placerar sina medel i aktier, minimi 85 procent av medlen skall placeras i aktier eller aktierelaterade instrument så som derivatinstrument. Aktierna tillhör olika börsnoterade företag. Att förutspå avkastningen på en aktiefond är omöjligt. Avkastningen i en aktiefond baserar sig på aktiernas värdeökningar och sänkningar. Ifall aktier som fondförvaltarna köpt stiger i värde eller ger utdelning så går fondandelen upp i värde och vice versa, sjunker aktierna i värdet, sjunker även fondandelen i värde. Aktiefonder kan delas in i flera olika kategorier beroende på placeringsobjekten. Placeringsobjekten varierar enligt placeringsobjektens storlek (små företag/stora koncerner), bransch, geografiska position, eller marknad. Aktiefonder har en rad olika placeringsinriktningar och risknivåerna kan variera stort från aktiefond till aktiefond. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015) (Avanza Bank Ab, 2020)

4.3 Blandfond

Blandfonder investerar sina medel i både aktier och ränteinstrument. Risken i dessa fonder är högre än i enbart räntefonder, men lägre än i rena aktiefonder. I vilken utsträckning blandfonden placerar sina medel i aktier och räntebärande värdepapper nämns i fondens stadgar. Gränsvärdena kan vara procentuellt uttryckta i fondens stadgar, till exempel

fondens andel aktieplaceringar kan vara maximalt 70 procent av fondkapitalet. Fondens gränsvärden för dess placeringar i aktier och räntor kan även lämnas onämnda, i sådana fall sprids placeringarna enligt marknadsläge. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015) (Sjöberg, 2020)

4.4 Indexfond

Indexfonder är, som namnet antyder, fonder som följer ett index. Index beskriver prisförändringen och värde för en grupp råvaror eller värdepapper. Ett index kan bestå av vilken sorts värdepapper som helst, när priset på värdepappren är kända och den procentuella andelen av varje enskilt värdepapper i indexet är känt. Aktieindexet är det mest kända indexet. Syftet med index är att beskriva den allmänna utvecklingen av en viss marknad. Index ger snabbt en uppfattning om läget och riktningen på marknaden. Listan på olika sorters index är lång, index delas in enligt hurdana värdepapper den består av, vilka områden den fokuserar på och dess avgränsningar. (Suomen Osakesäästäjät ry, 2020)

Olika aktieindex kan enligt vad det mäter och bolagen de följer bland annat kategoriseras som; marknadsindex, tillväxtaktieindex, kvalitetsindex, utdelningsaktieindex, momentindex och olika riskindex. Dessa olika index kan då indexfonder följa. Att en indexfond följer ett index betyder att portföljförvaltaren köper aktier i fonden i samma proportion som aktierna finns i indexet. Fonden värderar inte aktivt aktier och handlar inte heller aktivt med aktier. Placeringsobjekten i indexfonden ändras endast om indexets sammansättning ändras. (Suomen Osakesäästäjät ry, 2020)

Indexfonders placeringsgränser är till viss del reglerade i direktivet om placeringsfonder (UCITS-direktivet), högst 20 procent av placeringsfondens fondkapital får placeras i värdepapper utgivna av samma emittent. Det finns dock vissa undantag. Det finns även special Indexfonder, som inte berörs av begränsningarna ovan. (Europaparlamentet, Europarådet, 2009) (Suomen Osakesäästäjät ry, 2020) (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

4.5 Fondandelsfonder

Fondandelsfond är en fond som placerar sitt fondkapital i andra placeringsfonder, vilket gör att risken i fondandelsfonder är betydligt mindre än i vanliga placeringsfonder. Ifall det är fastställt i fondens stadgar att fondens alla medel placeras i andra placeringsfonder, är det maximalt 20 procent av medlen som fås placeras i en och samma placeringsfond, detta är

lagstadgat i lagen om placeringsfonder. I lagen om placeringsfonder har även fastställts att fondandelsfond kan placera maximalt 30 procent av fondens medel i specialplaceringsfonder. Ifall dessa kriterier inte uppnås, är fonden en specialplaceringsfond. En så kallad "feeder fund" är en fond som kan placera alla sina medel i enbart en enda placeringsfond, denna placeringsfond som feeder-fonden placerar alla sina medel i kallas "master fund". Den så kallade feeder-fonden är då alltså en specialplaceringsfond. (Suomen Osakesäästäjät ry, 2020)

4.6 Hävstångsfonder

En hävstångsfond är en placeringsfond som placerar sina medel i bland annat derivatinstrument, både i syfte att uppnå ytterligare avkastning med högre risk och för att skydda sina placeringar. Fondens alla placeringar behöver inte placeras i derivatinstrument utan kan placeras i värdepapper utan derivat såsom exempelvis vanliga börsnoterade aktier. Hävstångsfonder är ofta mycket volatila vilket betyder att de medför hög risk. Hävstång betyder i praktiken att placeraren endast betalar en bråkdel av placeringsobjektets värde och så kallat lånar resten av summan av emittenten. Med hjälp av dessa hävstångsplaceringar är det möjligt att uppnå en större vinst utan en stor summa eget placerat kapital. Men eftersom kapitalet är "lånat" är även riskerna större. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

4.7 Hedgefonder

En hedgefond har inte lika tydlig beskrivning som aktie-, ränte- och indexfonder, vilket beror på att det kan förekomma stora variationer mellan hedgefonder och deras placeringsobjekt och strategier. Hedgefonder hör till så kallade specialfonder, som innebär att de har betydligt friare placeringsregler, vilket syns i exempelvis deras fria och breda urval av planeringsinstrument och marknads alternativ. Hedgefondernas fondförvaltare kan placera i fler olika typer av tillgångar och använda egentligen vilka investeringsstrategier som helst. Detta ger fondförvaltaren möjligheter till att kunna skapa god avkastning oavsett hur marknaderna utvecklas. Målet med hedgefonder är att uppnå positiv avkastning under alla omständigheter på marknaden, under både uppgång och nedgång, varför de ofta använder sig aktivt av derivat. Denna så kallade absoluta avkastning baserar sig på en väldigt aktiv placeringspolitik, fondens framgång är mer beroende av portföljförvaltarens kunnande än de flesta vanligare placeringsfonderna. I hedgefonder är det vanligt att insättningar och uttag inte går att göras dagligen utan vanligen endast månads- eller kvartalsvis. Riskerna förknippade med hedgefonder varierar grovt, beroende på fondens strategi och

placeringsobjekt och eftersom de är mycket varierande är det viktigt att bekanta sig noggrant med fondens faktablad och stadgar. Förvaltarnas skicklighet spelar en ytterst viktig roll eftersom hedgefonder oftast är verksamma inom många marknadsklimat. Kostnaderna är huvudsakligen prestationsbaserat alltså procentuellt bundna till avkastningen. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015) (Avanza Bank Ab, 2020) (Skandinaviska Enskilda Banken, 2018)

4.8 ETF-fonder

ETF-fonder är börsnoterade, vilket betyder att deras fondandelar köps och säljs på börsen precis som aktier. ETF står för engelskans Exchange Traded Fund, vilket betyder börshandlad fond. I allmänhet är ETF:er så kallade indexfonder, dvs. en fond som har ett index den följer. Till skillnad från en så kallad vanlig indexfond säljs ETF-fondens andelar på börsen och inte via någon bank eller motsvarande emittent. ETF-fonder har låga förvaltnings- och förvärvskostnader eftersom de inte har aktiv portföljförvaltning. ETF-fonders avgifter varierar oftast mellan 0,01–1 procent medan traditionella (vanliga) aktivt förvaltade fonders avgifter ligger på 1–3 procent, denna procentuella förvaltningsavgift tas av värdet på fonden och betalas oavsett om fonden ökar eller minskar i värde, denna räknas oftast på årlig basis, vilket gör det enklare att jämföra avgiftssumman med övriga fonder. ETF-fonders placeringsstrategi och -politik kan variera starkt från fond till fond, dessa nämns i fondens faktablad och stadgar. (Bergman, Sijoitusrahastot, ETF-rahastot, 2020)

4.9 Övriga fonder

Det finns även övriga fonder som har som placeringsobjekt någonting annat än värdepapper, exempelvis råvaror, andra varor, skogar eller fastigheter såsom bostäder och övriga fastigheter. Det är vanligt att inte kunna teckna och inlösa fondandelar i sådana här sorts fonder lika ofta, vilket i allmänheten är möjligt varje bankdag. Detta kommer fram i faktabladet. (Lounasmeri, Placeringsfondsguide, 2015)

4.10 Hållbara fonder

Det finns fonder som skilt benämns till ansvarsfulla och hållbara fonder. Dessa fonder beaktar särskilt specifika aspekter såsom mänsk rättigheter, arbetsvillkor, etiska faktorer och miljöaspekter. Placeringsobjekten kan väljas på basis av att de fungerar som goda förebilder. Det innebär oftast för fonden att avstå från att investera i företag som inte

uppfyller specifika krav, exempelvis företag som är verksamma inom alkohol-, tobak- eller vapenindustrin. Hållbarhets delen kan också grunda sig i att fondbolaget aktivt försöker påverka placeringsobjekten de placerar i, i eftersträvd riktning. Hållbara fonder kan vara vilken typ av fond som helst så länge placeringsobjekten uppfyller hållbarhetskraven. När en fond fastställt att de endast placerar sina tillgångar i placeringsobjekt som uppfyller särskilda kriterier exempelvis ekologiskt hållbara investeringar skall det finnas tillgänglig information till allmänheten hur detta uppfylls och hur placeringsobjekten väljs. Informationen gällande tillvägagångssätten och uppföljning av detta skall finnas tillgänglig i fondens faktablad och på dess nätsida. (Fondbolagens förening, 2018)

5 Investering

Med investering menas oftast att investeraren investerar pengar i finansiella instrument, d.v.s. köper, säljer och tillhandahåller olika sorters värdepapper. Investerarna investerar i finansiella instrument för att i första hand erhålla en vinst på det investerade kapitalet. Dessa olika värdepapper kan bland annat vara olika räntebärande värdepapper, fonder, aktier eller en kombination av många olika. Det är olika företag, finansiella institutioner, stater och kommuner som fungerar som utgivare av de olika värdepappren. Investeringar bidrar med vinst i form av till exempel kapitalvinster, dividender och övriga utdelningsintäkter. Vid investering måste riskerna med investering beaktas, det är viktigt att investeringarnas risknivå är lämplig för investeraren i fråga. Risk innebär att önskad avkastning inte uppnås som planerat, vilket i värsta fall kan leda till förlust. Investeringsrisk kan minimeras genom utspridning av investeringar. (Suomen Osakesäästäjät ry, 2020)

5.1 Hållbar investering

Hållbar investering är ett samlingsnamn för investeringar som stöder och bidrar till en hållbar framtid. En hållbar investering kan variera stort men exempelvis finns det investeringsobjekt som bortsluter specifika industrier och råvaror, som t.ex. fossila bränslen, pornografi, tobak och vapen och listan fortsätter. Det finns också bland annat investeringsobjekt som har höga hållbarhetsbetyg eller ett klart ändamål de stöder, såsom hav, klimat, skog, utvecklingsmarknader och bolag inom vissa sektorer t.ex. förnybar energi med mera. Alla dessa ovannämnda betonar miljö- och samhällsaspekter i sin verksamhet. (Suomen Osakesäästäjät ry, 2019)

Det blir allt vanligare att investerare även vill bidra med något gott genom att investera. Valet av investeringsobjekt påverkas av många olika faktorer. Avgörande faktorn som gäller alla investeringar, är att investera pengarna så lönsamt som möjligt för att maximera vinsten på investeringarna. Förutom att sträva efter en maximerad vinst kan man även bidra till goda angelägenheter. Att investera hållbart är inte samma som välgörenhet, målet är att anskaffa vinst på investeringarna och samtidigt göra en god gärning. Det kan däremot vara mycket lönsamt eftersom hållbarhet blir allt mer aktuellt och med tanke på framtiden ett måste. Det träder i kraft olika lagar och regleringar jämt, vilket betyder att de bolag som inte beaktar hållbarhet, kommer falla bort från marknaden. (Suomen Osakesäästäjät ry, 2019)

”Hållbarhet har i dagens läge blivit ett viktigt kriterium, när kunderna, personalen, investerarna och övriga intressenter till företagen följer upp och analyserar företagens produkter och tjänster och även företaget i sig som arbetsplats, investeringsobjekt och samarbetspartner.” (Brunila, 2019)

5.2 Ekologiskt hållbar investering

Det har blivit allt vanligare att välja investeringsobjekt som stöder olika miljö- och klimatvänliga projekt, innovationer och företag. Konsumenterna i detta fall investerarna, har blivit allt mer medvetna om bland annat klimatförändringen och övriga miljörelaterade hot, i takt med konsumenternas medvetande ökar även kraven på emissionsbolagen som erbjuder fonder och olika slags värdepapper. Konsumenternas krav och intresse har bidragit till att utbudet av gröna fonder och värdepapper har ökat på marknaden. (Suomen Osakesäästäjät ry, 2019)

Klimatförändringarna har en betydande inverkan på marknaderna för social utveckling och investeringar. Å ena sidan innebär klimatförändringar risker som kan påverka investeringar. Å andra sidan öppnar kampen mot klimatförändringar nya investeringsmöjligheter och möjligheter för investerare som bör utnyttjas. Klimatförändringen kan dras till nytta inom investerarens placeringsval, genom förnuftig riskhantering och strävan efter ett bättre avkastnings- och riskförhållande med hjälp av att förbereda sig för effekterna av klimatförändringar. (Mandatumlife, Lisa Rodweder, 2020)

5.3 Effektiv riskhantering

Bekämpning av klimatförändringen och övriga miljöhot öppnar nya investeringsmöjligheter och möjligheter för investerare, som bör utnyttjas. För investeraren är det lönsamt att

förbereda sig för effekterna av klimatförändringen och integrera riskhanteringen av klimatförändringen och dess följder i sina investeringar. På så sätt kan investeraren nå bättre avkastnings- och riskförhållande. Genom att ta i beaktande ekologisk hållbarhet i sina investeringar eller investera enbart sina medel i ekologiskt hållbara investeringsinstrument, utesluts en del risker. Framtida risker som kommer gälla bland annat bolag som är beroende av fossila bränslen eller producenter av dessa. Bolagen kommer inom snar framtid bli tvungna att komma på nya lösningar och göra ändringar i affärsverksamheten. Lagar och regleringar kommer börja trycka på och det kommer bli allt mer kostsamt att driva en ohållbar verksamhet. (Mandatumlife, Lisa Rodweder, 2020)

Företagets marknadsvärde hänger på mycket mer än vad som kan läsas från resultat- och balansräkningen. Framtida kassaflöden bestämmer främst företagets nuvärde. Värdeutvecklingen för företag som begränsar sina utsläpp kommer sannolikt bli mer stabil och attraktiv, eftersom dessa företag är bättre förberedda för att möta framtida klimatutmaningar och de förändringar i den affärsmiljö som orsakas av de utmaningar som medföljer klimatkrisen. Skärpning av lagstiftning kräver investeringar av företag, vilket lönar sig att förutse. Till exempel företag som väljer att förbruka renare energi tidigare, är allt bättre förberedda för förändringarna som kommer ske i den snara framtiden. När investerare ser riskerna med en ohållbar affärsmodell eller stigande kostnader i företagets verksamhet krävs högre ersättning för risken. Detta försvagar företagets värdeutveckling, vilket i sin tur återspeglas i företagets finansieringsmöjligheter och kostnader. (Mandatumlife, Lisa Rodweder, 2020)

Investeringsriskerna som är nämnda under lönar sig beakta med tanke på investeringarnas framtida lönsamhet. Riskerna är grupperade i fyra grupper enligt riskens typ. Riskerna har delats in i följande grupper; klimat, teknologi, lagar och regleringar och samhället. (Mandatumlife, Lisa Rodweder, 2020)

Risker förknippade med klimatförändringen är bland annat en ökning av extrema väderfenomen globalt. Sådana fenomen kan t.ex. vara hetta, torka och att havsnivån höjs. Man kan undvika dessa typer av risker genom att bland annat beakta var verksamheten som man investerar i är belägen och genom att känna till det lokala klimatbeteendet. Risker förknippade med teknologin är bland annat förändringar i produktionsindustrin och försämrade konkurrensförmåga inom den så kallade skorstensindustrin. Teknologins snabba utveckling och dess kortvarighet. Teknologiska revolutioner inom vissa branscher. Det är viktigt att beakta den kommande tidens krav och utveckling, har verksamheten och

branschen i fråga potential till att utvecklas framåt i takt med resten av världen. Lagar och regleringar är en betydande faktor förknippad med riskhantering. Lagar och regleringar styr bland annat sanktioners- och beskattnings kostnadspåverkan. Uppgivande av förbrukning och produktion av kolenergi. Skärpning och ökning av reglering inom en del branscher. Samhället kan beaktas från många olika synvinklar i riskhanteringen. När det kommer till ekologisk hållbarhet är faktorer som konsumtionsförändringar och risker förknippade med ryktet., klimatförändringens inverkan på samhällspolitiken och konsumenternas och investerarnas åtaganden att minska på utsläppen nödvändiga att beakta. (Mandatumlife, Lisa Rodweder, 2020)

5.4 Principer för hållbar investering

Principer ger tydliga riktlinjer gällande kraven som investerarna och fonder har rätt att ställa på de företag deras pengar investeras i. Principer för hållbart sparande ger tydliga riktlinjer till hur placeringstjänsterbjudare skall följa kraven som finns inom ramarna för hållbart sparande, inom miljö, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och verksamhetsledningen. Riktlinjer för investerare finns i form av hurdana krav de kan ställa på företagen, tillvägagångssätten och hur dessa hållbara egenskaper kommer fram i företagens rapportering med mera. Nya principer har skapats så som, SRI (Socially Responsible Investing), ESG (Environmental, Social & Governance) samt PRI (Principles for Responsible Investing). De ovannämnda principernas presenteras i rubrikerna nedan, deras syfte, betydelse och riktlinjer öppnas upp. (Statsrådet Utrikesministeriet, 2020)

5.4.1 ESG

ESG är en förkortning av Environmental, Social och Governance. Med ESG-investeringar hänvisas till hållbara investeringar i vilka investeringsobjekten tar i beaktande miljöaspekter, samhällsaspekter och företagsledningsaspekter i verksamhetens alla områden. (Finanssivalvonta, 2020)

Det blir allt vanligare att investerarnas investeringsbeslut grundar sig på dessa icke-finansiella kriterier, ESG, miljömässiga och sociala aspekter. Utbudet och möjligheterna för investerare har utvidgats betydligt och kommer göra det även i framtiden, då utöver intressenternas krav bland annat lagstiftning i form av EU-taxonomin stiger i kraft under år 2021. (Finanssivalvonta, 2020)

ESG-betygsvitsord går i en skala från noll till tio. ESG-betyget mäter fondens förmåga att hantera medellånga och långa risker och möjligheter som gäller miljö-, sociala- och administrativa faktorer. Betyget baserar sig även på effekterna och inverkan investeringsobjektet/n har på miljön och samhället. (Kamppi, 2020)

De ovannämnda kan i vissa fall vara svåra att mäta i siffror, företagen har för tillfället en hel del spelrum när det kommer till rapportering av ESG-faktorerna. Fondernas ESG-kriterier har inte ännu en enlig lagstadga eller vägledning, detta leder till att Fondernas/företagens ESG-betyg inte är mättnad med samma botten och därmed inte egentligen kan jämföras sinsemellan. (Kamppi, 2020) (Finanssivalvonta, 2020)

5.4.2 PRI

PRI (Principles for Responsible Investing), principer för ansvarsfulla investeringar. PRI behandlar miljö-, sociala- och företagsstyrningsfaktorer (ESG) i investeringar. PRI är en oberoende och icke vinst drivande organisation, som stöds av FN. FN publicerade för ansvarsfulla investeringar år 2006. PRI eller så kallade FN:s principer består av sex principer som behandlar ansvarsfullt investering. (Principles for Responsible Investing, 2020)

PRI:s sex principer är följande och undertecknarna binder sig till dem:

<p>Princip 1</p>	<p>Integrera ESG frågor i investeringsanalyser och beslutfattningsprocesser.</p> <p>Organisationen bör nämna ESG-faktorerna i sin investeringspolicy och stödja ESG-verktyg, analyser och utveckling av statistik. Både interna och externa portföljförvaltares förmåga att integrera ESG-frågor i sin verksamhet bör bedömas med jämna mellanrum och leverantörer av investeringstjänster bör uppmanas att inkludera ESG-frågor i sin forskning.</p>
<p>Princip 2</p>	<p>Vara aktiva ägare och integrera ESG frågor i vår ägarpolicy och praxis.</p> <p>Organisationen bör utveckla en aktiv och öppen ägarpolicy och använda sin rösträtt i bolagsstämmor.</p>
<p>Princip 3</p>	<p>Främja rapportering av ESG faktorer i de bolag vi investerar i.</p>

	<p>Organisationerna kan be företagen standardformats rapportering av ESG-faktorer (som Global Reporting Initiative) och att inkludera ESG-faktorerna i årsberättelserna.</p>
Princip 4	<p>Sträva efter att principerna accepteras och implementeras i finansbranschen.</p> <p>ESG-förväntningar bör aktivt kommuniceras till leverantörer av investeringstjänster och även till de tjänsteleverantörer som inte uppfyller de uppsatta ESG-kraven.</p>
Princip 5	<p>Främja samarbete för att underlätta implementering av principerna.</p> <p>Organisationerna kan delta i olika nätverk för att sammanföra verktyg och resurser.</p>
Princip 6	<p>Rapportera framstegen som görs gällande implementering av principerna.</p> <p>Organisationer uppmuntras att öppet kommunicera hur ESG-frågor har integrerats i investeringsaktiviteter och att publicera sina aktiva ägarpolicyer och krav för tjänsteleverantörer. Även rapportera om framsteg med jämna mellanrum.</p>

(Principles for Responsible Investing, 2020)

PRI finns till för att förstå effekterna och resultatet med ESG (miljö, samhället och företagsstyrning), underlätta och stöda investerarna som undertecknat dessa principer för att integrera dem i sina investeringsbeslut. Undertecknarna av dessa principer väljer att vara med och stöda utvecklingen av ett mera ansvarsfullt och hållbart finansiellt system, alltså de förbinder sig till att ta hänsyn till miljöfaktorer, samhället och god företagsstyrning i sin investeringsverksamhet. PRI:s ansvarsfulla principer för investeringar är utvecklade av investerare till investerare. (Principles for Responsible Investing, 2020)

PRI:s finansiering kommer främst från årliga medlemsavgiften som undertecknarna betalar. Ytterligare finansiering kommer från bidrag utbetalda av regeringar, stiftelser och internationella organisationer. PRI finansieras ej av FN. (Principles for Responsible Investing, 2019)

Finsif, det vill säga Finland's Sustainable Investment Forum ry som grundades år 2010. Undertecknare av FN:s principer för ansvarsfullt investering samlades år 2009 för att diskutera behovet av ett gemensamt forum. År 2010 grundades Finsif, Finlands hållbart investeringens forum. Finsif följer idag PRI principer gällande hållbart investering. Finsif är banbrytare och vägledare för ansvarsfullt investering i Finland. Finsif håller temakvällar för sina medlemmar kring hållbarhetsfrågor. Dessutom ordnar de årligen ett öppet seminarium för en bredare publik. Finsifs regelrätta möte är deras bestämmande organ, som hålls två gånger i året. Styrelsen väljs i samband med mötet. För styrelsen är mötena månatliga. Styrelsen är förstås aktiva i evenemangen men även medlemmarna har en möjlighet att påverka. Inom Norden finns det även ett forum för ansvarsfullt investering, Nordicsif, som Finsif sitter med i. Hållbart placering växer med jämn takt, detta märks även i medlems mängderna inom Finsif. Jämfört med de andra nordiska länderna är finländarnas engagemang i hållbart placering mycket stark. Pri principerna har 38 finländska undertecknare. I de övriga nordiska länderna är talen följande: Sverige 97, Norge 21, Danmark 32 och Island 9. (Finsif, 2020)

5.4.3 Green bonds

Green bonds d.v.s. gröna obligationer, gröna obligationer är specifikt utformade för att stöda och bringa finansiering för olika typer av klimat och miljörelaterade projekt. Dessa positivt stödjande klimat och miljörelaterade projekt kan till exempel vara forskning och utveckling av tekniker för minskning av koldioxidutsläpp, effektivare energilösningar, utveckling av en mer miljöanpassad infrastruktur eller vattenrening. Gröna obligationer förekommer i olika former, beroende på hur pengarna används, sättet obligationen granskas och övervakas, säkerhetsgrad och typ. Det erbjuds principer för gröna obligationer, dessa principer är inte lagstadgade utan riktlinjer för utgivare av dessa gröna obligationer, gällande transparens och redovisning av b.l.a. kapitalets användning och redovisning som stöder investerarna och övriga intressenter att utvärdera miljöeffekterna. Gröna obligationer har i flesta fall samma kreditbetyg som övriga skuldinstrument av samma utgivare. (Brundin, 2015) (International Capital Market Association, 2018)

Principerna för gröna obligationer (GBP) erbjuder utgivare av värdepappersvägledning under hela processen, från lansering till när produkten är tillgänglig på marknaden. GBP finns till för att stöda utgivarna, investerarna och övriga intressenter och emissionsinstituterna⁷

⁷ Ett emissionsinstitut är en bank eller fondkommissionär som anlitas för planering, genomförande och hantering av emissioner och bistår även det emitterande bolaget med rådgivning

vid granskning och övervakning. GBP har fyra huvudsakliga fokusområden; emissionsmedlen användning, process för utvärdering och val av projekt, förvaltning av emissionsmedlen och rapportering. (International Capital Market Association, 2018)

Huvudsakliga syftet med en grön obligation är att medlen som fås in via obligationen används på ett eller annat sätt till att finansiera gröna projekt, detta bör dokumenteras i värdepapprets juridiska dokumentation. Alla projekt som går under benämningen gröna projekt måste medföra tydlig positiv inverkan på miljön, utgivaren granskar och om möjligt även mäter resultatet i siffror. Förvaltaren av en grön obligation är skyldig att informera investerarna om de miljömässiga hållbarhetsmålen, projekts natur, kvalificerings- och eventuell annan väsentlig information kring hållbarhetsprojekten och målen. GBP främjar transparens och anlitan av revisionsbyrå eller någon annan tredje part för att säkerställa de interna kontrollernas noggrannhet och korrekt användning och bokföring av emissionsmedlen. Förvaltaren är skyldig att rapportera hur medlen används och kort beskrivning om projekten, det investerade beloppet och projektens förväntade nytta. (International Capital Market Association, 2018)

6 Värderingssystem för placeringsfonder

Det finns en rad olika värderingssystem för placeringsobjekt och placeringsfonder att följa. Värderingssystem erbjuds av många olika aktörer exempelvis lokala och globala bolag och värderingssystemen kan variera stort. Värderingssystem för placeringsfonder används främst för att mäta hur placeringsfonden har klarat sig inom specifika områden gentemot motsvarande placeringsfonder på marknaden inom samma kategori. Värderingssystemen ger ett pålitligt och opartiskt resultat, vilket publiceras för intressenter såsom investerare och förvaltare med mera. Värderingsresultatet ger en uppfattning för intressenter om hurdan påverkan placeringsfonden har på exempelvis miljön, samhället eller något enskilt projekt. Bland annat certifikat kan tillhandahållas via värderingssystem när det uppnådda resultatet är på en tillräcklig nivå. (Seligson & Company Rahastoyhtiö Oyj, 2020)

6.1 Svanenmärket

Svanenmärket är ett officiellt miljömärke som används i de nordiska länderna, vilket innebär att den produkt eller tjänst som är märkt med den uppfyller de miljökriterier som är avsedda för den. Som Svanenmärkt bedöms produktens/tjänstens miljöpåverkan under hela dess livscykel, från råvara till avfall. Det ställs bland annat krav på förbrukning av energi och

resurser, utsläppen och förorening till luft, vatten och mark som orsakas av företaget samt vad produkten består av, miljöhotandeämnen, återvinning och dessutom på kvalitet och funktion. Nordiska ministerrådet införde Svanenmärket år 1989. Miljömärkning är de som ansvarar för det praktiska arbetet relaterat till kriterierna och licenserna för Svanenmärket. Svanenmärkets kriterier är utvecklade i samarbete med experter från företag, miljöorganisationer och myndigheter. (Joutsenmerkki, 2020)

Figur 1 Svanenmärket emblem

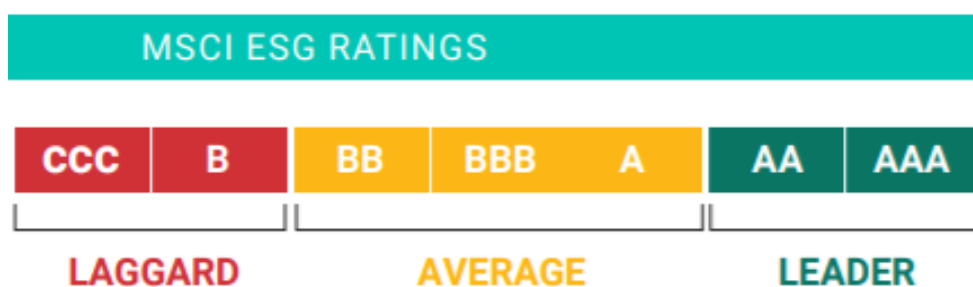
Svanenmärket lanserade kriterier för placeringsfonder år 2017. Svanenmärkets fondkriterier bidrar till att mer hållbara investeringar görs med fondkapitalet i fonder som har bundit sig till Svanenmärket. Svanenmärket emblem kan tilldelas investeringsfonder som uppfyller 25 obligatoriska krav inom de olika områdena för ansvarsfulla investeringar och samlat minimum 6 poäng från olika poängkriterier. (Joutsenmerkki, 2020)

Fonden bör utesluta särskilt problematiska industrier och företag (fossila bränslen, kärnkraft, vapenindustrin, tobak och företag som bryter mot internationella standarder). Fondbolaget måste lägga fram en rapport minst en gång om året där det redovisas Svanenmärkta fondens hållbarhetsarbete och resultat kring detta. Fondbolaget måste publicera och uppdatera Svanenmärkta fondens ägodelar (investeringsobjekt) på sin webbplats minst fyra gånger om året och betona företag med högt hållbarhetsvitsord. Fonden måste publicera en lista över sina innehav minst kvartalsvis. Dessutom måste fonden utarbeta en årlig ansvarsrapport, som belyser ansvarsarbetet i fonden. Svanmärkningskriterierna uppmuntrar också till aktivt ägande och inflytande. (Joutsenmerkki, 2020)

6.2 MSCI

MSCI är ett globalt amerikanskt bolag som bland annat värderar fonder ur hållbarhetssynvinkel. MSCI är en global leverantör av olika index, aktie-, ränte-, hedgefondens aktiemarknadsindex. MSCI index är allmänt tillgängliga för investerare. MSCI-index underlättar sammansättningen och övervakningen av portföljer på ett sammanhängande och fullständigt sätt. MSCI erbjuder en rad olika analysverktyg för portföljer, bland annat olika värderingssystem, verktygen kan tillämpas på portföljer med tillgångar i flera olika slag. MSCI är en förkortning för Morgan Stanley Capital International. Morgan Stanley köpte bolaget Capitals Datas licenser år 1986 och sedan dess fick bolaget förkortningen MSCI. (Morgan Stanley Capital International, 2019)

MSCI ESG-värdering, MSCI använder sig av en reglerbaserad metod för värdering av fonder och olika placeringsobjekt och identifierar ESG-risker. MSCI betygsätter företag, länder, fonder och ETF-fonder på en skala från AAA till CCC enligt deras exposition för ESG-risker och hur väl de hanterar dessa risker i förhållande till andra motsvarande aktörer på marknaden. MSCI ESG-betyg erbjuder intressenter en omfattande insikt i investeringsändamålets ESG-risker och förmåga att anpassa sig till dessa risker. MSCI ESG-värderingsbetyg kan bland annat publiceras för intressenter och allmänheten i samband med olika rapporter, såsom fonders hållbarhetsrapporter, på placeringsobjektets förvaltares websida i samband med placeringsobjektet med mera.

Figur 2 MSCI:s ESG värderingsskala (Morgan Stanley Capital International, 2019)

I figuren ovan syns MSCI:s ESG-värderingsskala. Skalan går då från CCC till AAA. CCC och B är röda, och klassas som de sämsta och näst sämsta betygen, och MSCI har kategoriserat dem med namnet LAGGARD vilket kan översättas till efterliggare. Mellersta nivån i MSCI-ESG värderingsskala ligger BB, BBB och A, med färgen gult och MSCI har döpt mellanstadiet till AVERAGE vilket kan översättas till medelvärde. I bästa nivån i

värderingsskalan ligger AA och AAA, vilka går under färgen grönt och benämns enligt MSCI:s figur till LEADER vilket är ledare. (Morgan Stanley Capital International, 2019)

Letter Rating	Final Industry-Adjusted Company Score
AAA	8.6* - 10.0
AA	7.1 – 8.6
A	5.7 – 7.1
BBB	4.3 – 5.7
BB	2.9 – 4.3
B	1.4 – 2.9
CCC	0.0 – 1.4

Figur 3 MSCI ESG-värderingsskala, bokstavsvärdering (Morgan Stanley Capital International, 2019)

I figuren ovan beskrivs MSCI ESG-värderingsskala i siffror. Bokstavsbedygen från CCC till AAA i MSCI-värderingsskala beskrivs i siffror. Betygen CCC och B som hör till den sämre delen av MSCI-värderingsskala motsvarar 0.0–2.9 i siffror. Den medelmåttade del BB-A motsvarar 2.9–7.1 i siffror. Den bättre delen av skalan, AA-AAA motsvarar 7.1–10.0 i siffror. (Morgan Stanley Capital International, 2019)

7 Bankverksamheten i Finland

Bankerna fungerar som samhällets ekonomiska pelare. Finlands första bank upprättades år 1811 i Åbo av Kejsare Alexander. Banken fick då namnet Waihetus- Laina- ja Depositioni-Contori, banken kom senare att bli Finlands Bank och flyttade även till Helsingfors år 1819. Finlands bank fungerar idag som den nationella banken och är även en del av Europas centralbankssystem. Några av Finlands banks viktigaste uppgifter är finansiell stabilitet och penningpolitik, kontantförsörjning och bankrörelse. (Vertaa Ensin Suomi Oy, 2020) (Suomen Pankki, 2020)

I Finland fungerar förutom de traditionella bankerna, utländska banker även övriga digitala banker och andra finansiella institut. För närvarande verkar följande banker i Finland:

Nordea, OP/Andelsbanken, POP-Banken, Sparbanken, Oma Säästöpankki, S-Banken, Ålandsbanken, Aktia, Danske Bank, Handelsbanken samt Hypo. Bankernas utbud varierar från varandra men bankerna kan erbjuda sina kunder allt från dagliga banktjänster, dvs. konton, kort och nätbank, till lån, försäkringar samt placeringar. (Nethos Oy, 2020)

I följande stycken går vi närmare in på de banker vi lägger fokus på i detta arbete d.v.s. Aktia Bank Abp, Ålandsbanken Abp och S-banken Ab. Vi går in på bankernas verksamhet i helhet, fondplaceringar och hållbarhets principer.

7.1 Aktia Bank Abp

Aktia Bank Abp har varit verksamma i under 200 års tid. De skapar välstånd som kapitalförvaltare, bank och livförsäkrare. Aktia är verksamma både digitalt samt på fysiska verksamhetsställen i huvudstadsregionen, Åbo-, Tammerfors-, Vasa- och Uleåborgsregionen. Aktia har kring 750 anställda personer runt om i Finland. Aktia fungerar även internationellt genom försäljningen av deras kapitalförvaltnings fonder. Aktias vision är att vara ”Den goda banken. Och en suverän kapitalförvaltare.”. Denna vision skall nås med hjälp av mottot: modigt, kunnigt, tillsammans. (Aktia Bank Abp, 2019)

Aktia erbjuder sina tjänster åt så väl privatkunder som företagskunder. Dessutom erbjuder Aktia sina kunder Private Banking-konceptet. Privat Banking-konceptet innebär individuell betjäning för kundens enskilda behov av en av de närmare 20 privat bankirer inom Aktia genom förträfflig kapitalförvaltning. Denna service erbjuds kunder med större förmögenhet, där den vanliga bankservicen inte är tillräcklig. (Aktia Bank Abp, 2019)

Aktia koncernens moderbolag är Aktia Bank Abp, till de helägda dotterbolagen ingår Aktia Livförsäkring ab, Aktia Kapitalförvaltning Ab och Aktia Fondbolag Ab. (Aktia Bank Abp, 2019)

7.1.1 Aktia Fondbolag Ab

Aktia inledde sin placeringsverksamhet år 1826, samma år som lagen om placeringsverksamhet togs i bruk i Finland, vilket gjorde det möjligt att börja placera och investera. Detta innebär att Aktias Kapitalförvaltning är en av de äldsta i Finland, snart 200 år gammal. (Lindqvist, 2020) Aktia Bank Abp äger 100 procent av dotterbolaget Aktia Fond Bolag Ab. De har i första hand som uppgift att administrera och förvalta såväl placeringsfonderna som specialplaceringsfonderna. Aktias fondbolag hör till de äldsta

fondbolagen i Finland och grundades år 1987. Förutom Aktia Bank har de övriga distributionskanaler som främst verkar inom Finland. Portföljförvaltningen är främst utlokaliserad till Aktia Kapitalförvaltning Ab. Fondbolaget är GIPS-certifierade. Inom fondbolaget utövas ägarpolitik enligt Finansbranschens Centralförbunds rekommendationer. (Aktia Bank Abp Fondbolag Ab, 2020)

Aktia erbjuder ett placeringsutbud som är förhållandevis brett. Aktias mål är även att bli känd som ”Den goda banken. Och en suverän kapitalförvaltare.” Vilket innebär att de arbetar på tillväxt inom kapitalförvaltningen och hela placeringsverksamheten. Aktia erbjuder olika spara alternativ, bland annat fondplaceringar, masskuldebrevslån samt bostadssparkonton. I detta arbete är fondsparandet fokuset, därför koncentrerar vi även på Aktias fondplaceringar. Aktia erbjuder räntefonder med både kort- samt långränta, Aktiefonder av både utvecklade marknader och tillväxtmarknader, alternativa fonder bland fonder samt övriga. Två av de största fokusområdena inom Aktias Fondbolag är tillväxtmarknader samt småbolag i Europa och Norden. (Aktia Bank Abp Rahastot, 2020)

Aktias fondbolag har 35 personer som sköter om deras kapitalförvaltning. För tillfället förvaltar Aktia kring 9 billioner euro av kunders tillgångar. Aktia tar ansvar då det kommer till sina investeringar och sina förvaltningar och därför har de valt att integrera ansvarsfullhet i alla investeringar. (Aktia Bank Abp Assetmanagement, 2020) Aktias arbete mot ansvarsfulla investeringar leds av deras principer och engagemang. Bland annat följer de FN:s principer, det vill säga PRI-principerna. Dessutom uppmärksammar de ESG tänket i alla sina fonder. De har även valt att exkludera tobak och vapenindustrier samt hasardspel ur sina investeringar. De investerar inte heller i företag som använder sig av barnarbetskraft. De utövar även aktivt ägarskap, genom att låta delägare delta och gå igenom investeringarna. Aktia jobbar även mot ett lägre koldioxidavtryck, år 2017 undertecknade de CDP:s Climate Change initiativet och år 2018 undertecknade de Climate Action 100+ initiativet. Varje år har de även samlat på sig olika priser, bland annat Best Fund House Fixed Income av Morningstar, Overall Group Award av Lipper Fund Awards och External Asset Management av TNS Sifo Prospera. (Aktia Bank Abp Responsibility, 2018)

7.1.2 Aktias års- och hållbarhetsredovisning

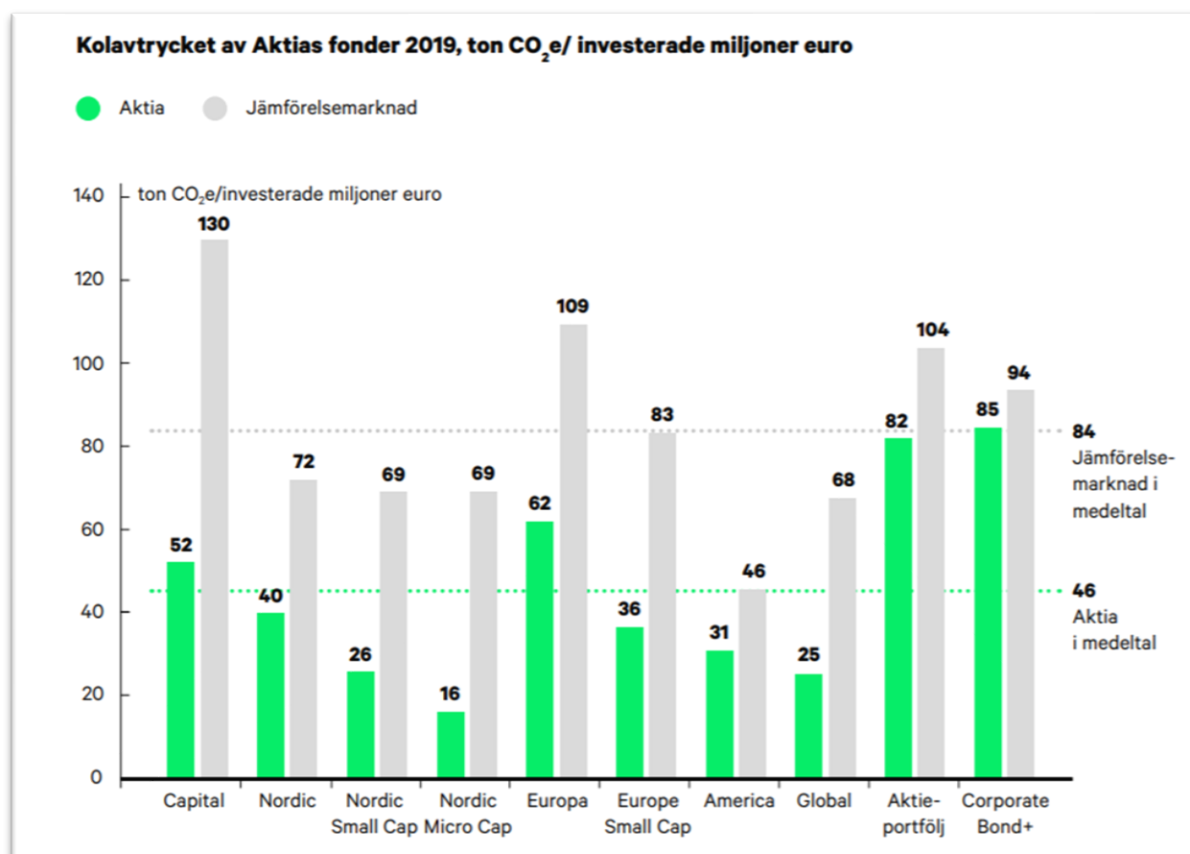
”Aktias mål är att vara en solid, pålitlig och ekologiskt ansvarsfull partner för ekonomiskt välstånd och den mest eftertraktade arbetsplatsen i branschen.” (Aktia Bank Abp, 2019)

I Aktias års- och hållbarhetsredovisning tar de upp ekologiskt ansvar, eftersom detta varit ett nytt tema för företaget år 2019. Syftet med temat har varit att minska företagets miljöavtryck genom att minska pappers- och energiförbrukningen samt koldioxidutsläppet. Även fast Aktia själv anser att deras miljöbelastning är relativt liten uppstår dessa risker bland annat från energianvändningen, diverse material och övrig utrustning samt resor. Den digitala utveckling Aktia går mot har hjälpt med att minska miljöbelastningen. Förutom att en stor del kommunikation sker på elektroniskt på distans, dessutom har elektroniska signaturer, elektroniska bolåneofferter och digitala tidsbokningar. På långsikt strävar Aktia till att bli en papperslös bank. I denna riktning har de börjat gå genom att ta avgift på räkningar för korten, det ledde till att 23 procent färre pappersbrev skickades ut jämfört med föregående år. Aktia har gått med i Green Bond Council Finland som ett sätt att bidra till ecoeffektiva tankesättet. För Aktias nya huvudkontor har även WWF:s miljösystem Green Office byggts upp. Då det kommer till affärsresor uppmanas Aktianer att använda kollektivtrafik eller distansmöten för att minska resornas mängd. Då det kommer till ansvarsfullt investering har Aktia bundit sig till att följa FN:s riktlinjer. Det innebär att de beaktar miljökriterierna inom kapitalförvaltningen. Aktia har valt att understöda mindre kapitalintensiva bolag med en gynnsammare utsläppsprofil. Detta ledde till att år 2019 hade Aktias egna fonder i snitt 51 procent mindre koldioxidavtryck gentemot referensmarknaden.

Koldioxidutsläpp, ton CO₂e	2019	2018	2017
Scope 1 (direkta utsläpp)	0	0	0
Scope 2 (indirekta utsläpp från energiförbrukning, location-based)	881,1	955,1	991,2
Scope 3 (övriga indirekta utsläpp)	64 754,0	59 043,5	-
Utsläppsintensitet (scope 2, location-based)			
ton CO ₂ e/FTE	1,169	1,209	1,250
ton CO ₂ e/AUM	0,089	0,103	0,102
ton CO ₂ e/m ²	0,035	0,038	0,038

Figur 4 Från hållbarhetsredovisningen, på s. 52, taget koldioxidutsläppet från fonderna mellan åren 2017 och 2019 (Aktia Bank Abp, 2019)

Två gånger i året rapporterar Aktia om koldioxidavtrycket från sina egna fonder samt lägger ut övrig rapportering på hemsidan över ansvarsfullt investering.

Tabell 1 visar från s. 51 de enskilda fondernas koldioxidavsläppet från 2019 gentemot jämförelsemarknaden. (Aktia Bank Abp, 2019)

I början av år 2019 upprättade Aktia en ESG-kommitté, vars uppgift är att följa trender, utvärdera tjänsteleverantörer och överlag förbättra den ansvarsfulla investeringen inom Aktias kapitalförvaltning. Aktias Kapitalförvaltningar har undertecknat både det internationella Investerar initiativet Climate Action 100+ samt CDP initiativet. Climate Action 100+ är uppgjort för de bolagen med högsta klimatutsläppen i världen. Undertecknandet av CDP initiativet ledde till att Aktia steg till nivå B i rapporten för året 2019. Genomsnittligen är detta fem nivåer över europeiska och globala måttet inom finanssektorn. (Aktia Bank Abp, 2019)

7.2 S-Banken Ab

S-banken är en finsk full service bank som grundades år 2006 av SOK (Suomen osuuskauppojen keskuskunta) för att ersätta regionhandellagens sparkassar. S-banken är Finlands första och enda butiksbank⁸. S-banken erbjuder sina kunder dagliga penningtjänst

⁸ Butiksbank är en banktjänst som erbjuds av livsmedelshandeln. Banktjänsten inom livsmedelshandeln syftar till att kombinera kundens besöksfrekvens med lätt tillgängliga banktjänster, medan banktjänster stöder

lösningar (bankkort, bankkoder mm.), lån, finansiering och krediter, spar och investeringstjänster. S-bankens tjänster är främst utformade för S-gruppens privatpersonskunder men erbjuder även mångsidiga tjänster för företag i alla storlekar. (S-Pankki Oy, 2020)

S-Banken ägs av SOK (37,5 procent), S-gruppens regionala handelslag (37,5 procent), LähiTapiola Olycksförsäkring (10 procent), LähiTapiola Life (3,5 procent), LähiTapiola Regionalbolag (10 procent) och Elo (10,5 procent). (S-Pankki Oy, 2020)

S-Bankens nyckeltal. S-banken har 3,1 miljoner kunder, som har 2,4 miljoner internationella betalkort, 2 miljoner nätbankskoder, 6,5 miljarder euroinsättningar, 5,1 miljarder euro krediter, 8,4 miljarder förvaltningsbara medel (FIM ansvarar och förvaltar S-bankens-, FIM:s- och LähiTapiola-fonder) och gjorde vinst 6,6 miljoner euro. (S-Pankki Oy, 2020)

7.2.1 FIM

Fonder och kapitalförvaltningstjänster som förmedlas av S-Banken erbjuds och sköts av S-Bankens dotterbolag FIM. FIM är en finländsk kapitalförvaltare och privatbank som erbjuder investerings- och kapitalförvaltningstjänster till privatinvesterare, företag och institutioner. (S-Pankki Oy, 2020)

FIM beaktar ansvarsfulla investeringar i hela sin placeringsverksamhet, vilket är en väsentlig del av deras verksamhet. FIM anser att sparande och placeringar handlar om att bygga en tryggare framtid och integrerar lösningar relaterade till en hållbar framtid i placeringsutbudet. FIM följer en rad olika riktlinjer gällande hållbarhet i sin placeringsverksamhet bland annat ESG principerna. FIM beaktar internationella angivna normer vilka bland annat berör de anställdas rättigheter, mänskliga rättigheter och miljön. (Fim Varainhoito, 2020)

7.2.2 S-bankens gröna fondutbud

S-bankens fondutbud består av 31 fonder, vilka 6 är S-fonder, 2 är Spararen-fonder och 23 är FIM-fonder. S-bankens kapitalförvaltning och utbud sköts och erbjuds av finska privatbanken och kapitalförvaltaren FIM, som även är S-bankens dotterbolag, ytterligare information om FIM hittas under rubrik 5.1. (S-banken, Fim Kapitalförvaltning, 2020)

detaljhandeln. Kunden erbjuds ofta kreditkort av butiksbanken till den sammanhörande livsmedelsaffärskedjan.

Vi har valt att fokusera enbart på S-fonderna inte FIM:s sparfonder eller FIM-fonder som finns med i S-bankens fondutbud. S-fonderna är specifikt riktade till S-gruppens kunder (andelsslagsägare) i handelslaget. Alla S-fonder är andelsserier till FIM-fonder, vilka då är specifikt riktade till S-gruppens kundägare. I S-fond utbudet erbjuds bland annat S-fond Fossilfria Europa som sticker ut lite extra när fondutbudet betraktas ur en miljömässigt hållbar synvinkel. Fondens namn S-fond Fossilfri Europa signalerar tydligt hållbarhet. S-Fond Fossilfri Europa fungerar som en andelsserie⁹ i FIM Fossilfri Europa ESG Placeringsfond, andelsserien är specifikt riktad till S-gruppens ägarkunder. (S-banken, Fim Kapitalförvaltning, 2020)

7.2.3 S-fond Fossilfri Europa

Producent: FIM Ab

Utgivare: S-banken Ab

Typ av fond: Aktie-fond som investerar i europeiska bolag

Registreringsdatum: Fonden kom ut på marknaden 15.5.2020

Rekommenderad investeringstid: 5+ år. För investerare villiga att investera sitt kapital mindre än 5 år rekommenderas denna fond ej.

S-fond Fossilfri Europa är en S-andelserie i FIM-fonden FIM Fossilfri Europa ESG. S-andelsserien är riktad till S-gruppens kundägare. En andelsserie kategoriserar fondens andelar. Fondens fondandelar kan delas in i olika andelsserier, som kan skilja sig från varandra exempelvis när det kommer till inlösningssummor, avgifter, rösträtt och utdelning av avkastning. S-andelsserien är en tillväxtandelsserie såsom FIM Fossilfria Europa ESG andra andelsserie också är, vilket betyder att det inte utdelas avkastning, utan andelsägarnas avkastning stannar i fonden och förvaltas precis som resten av fondens tillgångar. S-fond Fossilfri Europa använder sig av jämförelseindexet MSCI Europe Daily Net TR Euro vilket är ett avkastningsindex som mäter värdeutveckling av stora och medelstora bolags aktier börsnoterade i Europa. Fonden förvaltas aktivt och är oberoende av jämförelseindexet vilket betyder att fonden investeringar kan variera stort från jämförelseindexet uppställning.

⁹ Fondsandelserie, baserar sig på typen av fondandelar, såsom avkastningsenheter och tillväxtenheter. Fondsandelsserier har olika rättigheter beroende på typen av fondandel.

Fonden har som mål att överstiga jämförelseindexets avkastning med hjälp av aktiv förvaltning. (Fim Kapitalförvaltning, 2020)

På risk- och avkastningsskalan ligger fonden i riskkategori 6, vilket ligger andra högst på riskskalan i fråga (1–7). Skalan mäter fondandelarnas variationer i värde, vilka har varit kraftiga med tanke på att fonden ligger i riskkategorin 6, högre risk medför möjlighet till högre avkastning. Den väsentligaste risken i fondens kortsiktiga värdeutveckling är den europeiska aktiemarknadens allmänna utveckling. Även faktorn att fonden använder sig av derivatinstrument för att uppnå tilläggsavkastning och skydda fonden, är en riskhöjare. Fonden kan även använda sig av värdepapperslån för att öka möjligheten till tilläggsavkastning, vilket medför ökad risk. (Fim Kapitalförvaltning, 2020)

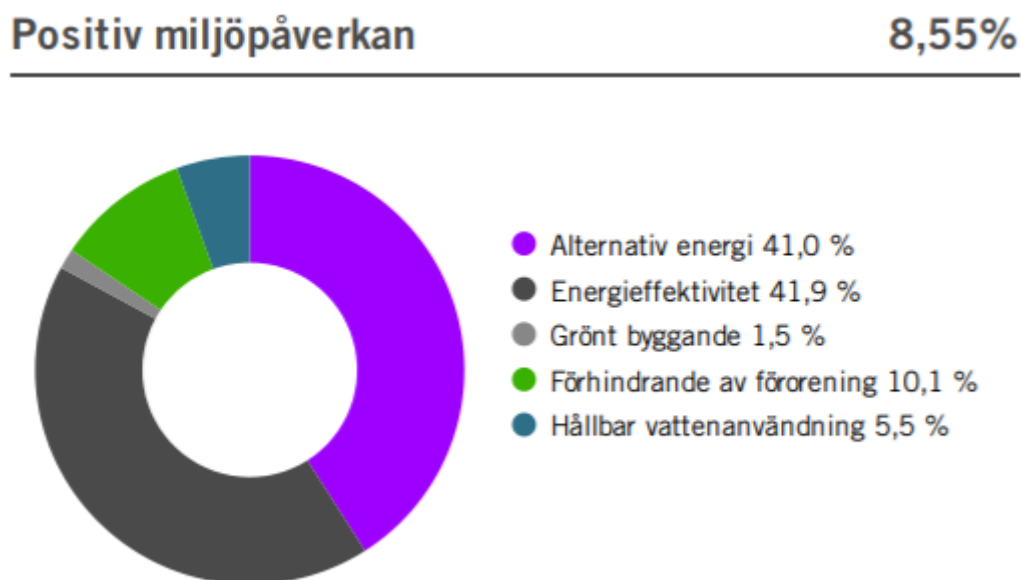
Fonden investerar i europeiska börsnoterade bolag, vilka beaktar miljöaspekter, sociala aspekter och god förvaltningssed i sin verksamhet. Fonden utesluter helt och hållet fossila energikällor. I S-fond Fossilfri Europas investeringar utesluts enligt fondens investeringsinriktning alla producenter av fossil energi, bolag ägare av fossila energireserver och elleverantörer som handlar med fossila bränslen. Fonden satsar på placeringsobjekt med bra ställning med tanke på samhällets övergång till allt lägre koldioxidutsläpp. Exempel på sådana bolag är bolag som lyfter fram lösningar som bromsar klimatförändringarna och/eller som har en klar förmåga att anpassa sig till miljökonsekvenserna. Fonden följer även FIM Kapitalförvaltnings principer för ansvarsfulla investeringar. Enligt FIM:s principer för ansvarsfulla investeringar exkluderas bolag och specifika industrier från fondens investeringar, vapentillverkare, kärnvapentillverkare, tobakstillverkare, tillverkare av cannabis och gruvbolag, elbolag och övriga bolag som finns listade på FIM Kapitalförvaltnings exkluderingslista, fastän bolaget skulle förekomma fondens jämförelseindex. (Fim Kapitalförvaltning, 2020) (Fim Kapitalförvaltning, 2020)

Portföljens ESG-klassificering

AAA	Urmärkt
AA	Berömlig
A	God
BBB	Genomsnitt
BB	Nöjaktig
B	Svag
CCC	Mycket svag

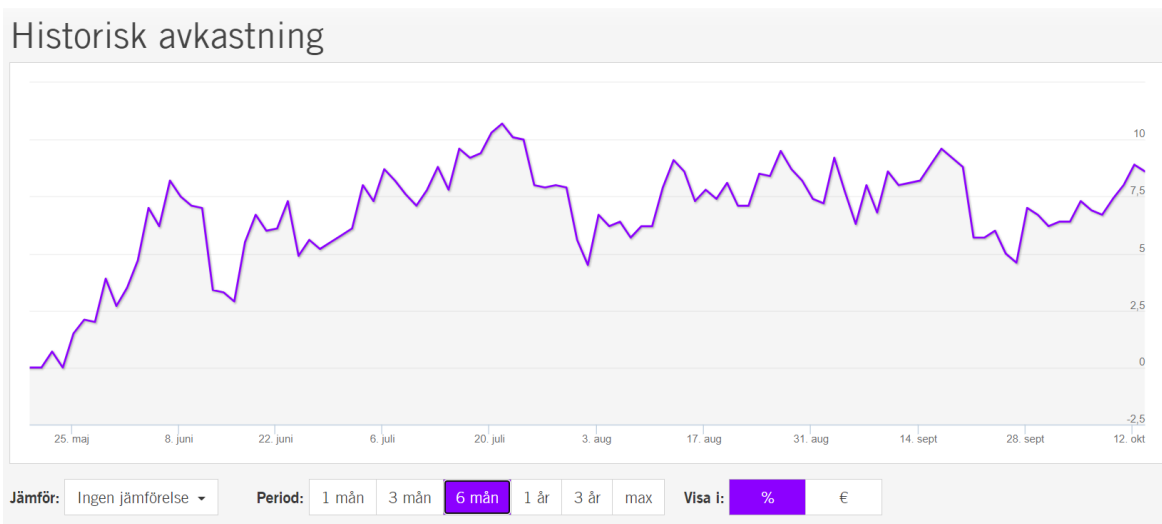
Figur 5 S-fond Fossilfri Europas portföljs ESG-klassificering (Fim Kapitalförvaltning, 2020)

I figuren ovan syns S-fond Fossilfri Europas portföljs ESG-klassificering. ESG-klassificeringen klassar fondens placeringar enligt hur bra bolagen i portföljen tar i beaktande ESG-faktorer. ESG-klassificeringen har mätts av MSCI. Fondens hållbarhetsbetyg i ESG-klassificeringen är AA-Berömlig, vilket är näst bästa vitsordet på MSCI vitsordsskala som kan uppnås. (Fim Kapitalförvaltning, 2020)

Figur 6 S-fond Fossilfri Europa:s Positiva miljöpåverkan (Fim Kapitalförvaltning, 2020)

I figuren ovan syns S-fond Fossilfri Europas positiva miljöpåverkan. Måttet är ett delområde av hela ESG-klassificeringen och baserar sig på MCSI mätning. Cirkeldiagrammet är uppdelat enligt de områden den positiva miljöpåverkan berör och dess procentuella enskilda andel. 8,55 procent av fondens placeringars marknadsvärde bidrar direkt till positiv miljöpåverkan. Placeringsobjekten vars verksamhet leder till positiv miljöpåverkan är på förhand definierad verksamhet, dess har antingen en positiv påverkan på miljön eller skapar miljölösningar. Positiva påverkan delas in i följande områden, alternativ energi 41 procent, energieffektivitet 41,9 procent, grönt byggande 1,5 procent, förhindrande av förorening 10,1 procent och hållbar vattenanvändning 5,5 procent. (Fim Kapitalförvaltning, 2020)

Figur 7 S-fond Fossilfri Europas avkastningsutveckling

I figuren ovan syns S-fond Fossilfri Europas avkastningsutveckling mellan period 15.5.2020 – 13.10.2020 i procent. Fonden registrerades 15.5.2020 vilket betyder att inte finns särskilt mycket historisk data tillgänglig gällande bland annat fondens utveckling och resultat. I figuren kan man se att variationen i fondens fondandelars värde är relativt levande. Fondens placeringar har stigit i värde, värdeutvecklingen har hållits på 0 sträckets positiva sida under fondens hela verksamhetstid. Fondandelarnas värde har i stort sett varierat inom ramarna på +5 procent och 10 procent sedan fondens startdatum. (Fim Kapitalförvaltning, 2020)

7.3 Ålandsbanken Abp

Ålandsbanken är, som namnet redan säger, en åländskbank. Ålandsbanken erbjuder sina kunder mångsidiga tjänster bland annat grundläggande banktjänster, investeringstjänster, lån samt betalningstjänster för företag, private banking¹⁰ och försäkringar. Ålandsbanken grundades år 1919, med namnet Ålands Aktiebank. År 1942 registrerades Ålandsbanken på Helsingforsbörsen.

Huvudkontoret ligger i Mariehamn på Åland, Ålandsbanken har fem kontor i Finland (fastlandet), Ålandsbankens i Helsingfors som grundades år 1982 var den första banken i Finland som erbjuder private banking-tjänster. Ålandsbanken har även ett få tal kontor i Sverige. (Ålandsbanken Abp, 2020)

¹⁰ Private banking. (förmögenhetsförvaltning) är en tjänst som en del banker erbjuder sina förmögna kunder. Till förmögna kunder räknas kunder med investerbara tillgångar över 100 000 euro. Private banking omfattar bland annat investeringsrådgivning, kapitalförvaltning, juridiska tjänster, skatterådgivning och utländska investeringar.

7.3.1 Ålandsbanken Fondbolag Abp

Ålandsbanken Fondbolag Ab är Ålandsbanken Abp:s dotterbolag och ansvarar för Ålandsbankens Abp:s fondverksamhet. Fondbolaget är grundat år 1998 och även erhållit tillstånd att bedriva fondverksamhet (UCITS)¹¹ under samma år. Fondbolaget har erhållit tillstånd till att fungera som fondförvaltare av alternativa investeringsfonder (AIFM)¹² år 2004. Fondbolaget är registrerat i Finland och övervakas av Finlands Finansinspektion precis som alla andra finländska fondbolag. Fondbolaget har bundit ett förvaringsinstitutsavtal med Ålandsbanken Abp, alltså fungerar Ålandsbanken Abp som förvaringsinstitut för fondbolagets placeringsfonders och AIF-fonders tillgångar. (Ålandsbanken Fondbolag Ab, 2020)

7.3.2 Ålandsbankens placeringsverksamhet

Ålandsbanken erbjuder ett någorlunda brett fondutbud som består av olika sorters fonder. Ålandsbankens egna fonder är antingen aktiefonder, räntefonder eller allokeringfonder¹³. Utöver Ålandsbankens egna fonder erbjuder de även fonder från andra fondförvaltare.

Ålandsbanken beskriver sig själva som aktiva och dynamiska när det kommer till placeringar. ”Att vi är aktiva förvaltare innebär att vi inte är några indexkramare, utan söker det bästa ur kundens perspektiv. Vi är dynamiska vilket gör att vi anpassar risken i våra modellportföljer och fonder.” (Ålandsbanken Fondbolag Ab, 2020)

Placeringsmarknad, Norden fungerar som Ålandsbankens hemmamarknad och de främsta bolagen som Ålandsbanken har valt ut som placeringsobjekt är placerade i Norden. Ålandsbanken erbjuder även fonder utanför Norden, vilka är globala och regionala aktiefonder. När det kommer till räntefonder finns det både korta och långa räntor på utbudet och så även kreditobligationer. (Ålandsbanken Fondbolag Ab, 2020)

I Ålandsbankens placeringsfilosofi tas de makroekonomiska faktorer i beaktande för de anser att makroekonomiska faktorerna har stor påverkan och styr den långsiktiga

¹¹ UCITS, förkortning av engelskans Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities, som är en samling EU-direktiv som berör fondverksamhet och som lägger grunden för lagstiftningen för värdepappersfonder i Finland och i övriga EU/EES länder.

¹² AIFM, förkortning av engelskans Alternative Investment Fund Managaer, vilket är direktiv för förvaltare av alternativa investeringsfonder. AIFM-direktivet reglerar all typ av förvaltning av fonder som inte är värdepappersfonder.

¹³ Allokeringfond, fond som består av en blandning av både aktier och räntebärande placeringsobjekt.

utvecklingen av olika tillgångsslag¹⁴. De förlitar sig även till en del kvantitativa modeller. ”Värdeskapande i uppgång, kapitalbevarande i nedgång”. (Ålandsbanken Fondbolag Ab, 2020)

7.3.3 Ålandsbankens gröna fondutbud

Orsaken till att vi valt Ålandsbanken Green Bond ESG, är till stor del på grund av namnet som signalerar starkt att fonden faller under kategorin ekologisk hållbarhet. Eftersom vi forskar i bankernas fondutbud ur ett grönt perspektiv intresserar just denna fond starkt på många vis. Fondnamnet ger en uppfattning till att fonden är ekologiskt hållbar, vi vill ta reda på fondens uppbyggnad och exakt hur den bidrar till ekologisk hållbarhet. I följande underrubrik presenteras basfakta om fonden. (Ålandsbanken Fondbolag Ab, 2020)

7.3.4 Ålandsbanken Green Bond ESG

Producent: Ålandsbanken Fondbolag Ab

Utgivare: Ålandsbanken Fondbolag Ab

Typ av fond: Räntefond (medellång), obligationsfond som investerar i ränteinstrument.

Registreringsdatum: Fonden kom ut på marknaden 22 maj 2019.

Rekommenderad investeringstid: 4 – 7 år. För investerare villiga att investera sitt kapital mindre än 4 år rekommenderas denna fond ej.

Ålandsbanken Green Bond ESG investeringsfond är en obligationsfond med huvudsaklig strategi att investera i investeringsobjekt som är ansvarsfulla och miljövänliga. Dessa investeringsobjekt skall enligt ESG-analys ha en god nivå inom hållbarhet i sin verksamhet. Fonden investerar främst i gröna obligationer (Green Bonds) och företagsobligationer¹⁵, men kan också investera i statsobligationer¹⁶ då det är avkastningen som ligger bakom det. Precis som för Ålandsbankens övriga räntefonder utförs ett aktivt väljande och analyserande av företagsobligationer i fonden, fonden följer inte något index. (Ålandsbanken Fondbolag Ab, 2020)

¹⁴ Tillgångsslag definierar de olika kategorierna av finansiella instrument som kan vara både fysiska och finansiella tillgångar. De finansiella instrumenten delas in i olika tillgångsslag baserat på deras egenskaper, om de betar sig likadant på marknaden eller om de regleras av samma lagar och bestämmelser.

¹⁵ Företagsobligation, skuldinstrument emitterade av företag

¹⁶ Statsobligation, skuldinstrument emitterade av företag

Fonden följer de allmänna hållbarhets principerna, vilket Ålandsbankens övriga fonder även gör. Utöver dessa, har Ålandsbankens Green Bond ESG -fonden certifierats med Svanen-märket. Första räntefonden registrerad i Finland som beviljats Svanen-märkningen. Som Svanen-märket certifierad fond ställs särskilda hållbarhetskrav och kriterier av nordiska Svancertifieringen på fondens investeringar.

Faktorer som exkluderas i Ålandsbanken Green Bond ESG investeringar; Obligationer utgivna av företag som emitterar¹⁷ fossila bränslen (produktion av kol, naturgas, råolja, uran och raffinering av kol, naturgas, råolja eller uran) eller fossila energiformer (produktion av elektricitet från fossila bränslen). Fonden investerar endast i stabila och välkända emittenter, med bra hållbarhetsbetyg och inom branscher som ägnar en långsiktig affärsmodell med bäst potential till avkastning. (Ålandsbanken Fondbolag Ab, 2020)

Övriga uppgifter om fonden	30.6.2020	31.12.2019	30.6.2019
Fondens värde, EUR	57 165 598,74	30 325 451,65	6 288 929,28
Andelsvärde på tillväxtandel (B), EUR	99,39	104,89	101,87
Andelsvärde på tillväxtandel (C), EUR	99,77	105,11	101,90
Andelsvärde på tillväxtandel (S), SEK	978,41	1 034,75	1 005,38
Antalet tillväxtandelar (B), st	575 142,9291	286 826,1150	61 735,26
Antalet tillväxtandelar (C), st	310 228,1711	94 770,0158	26 984,36
Antalet tillväxtandelar (S), st	76 364,0466	37 408,7357	5 000,00
Antal andelsägare, st	1 565	963	112
Kostnader för fondens värdepappershandel	0,00	0,00	0,00
Till Fondbolaget närstående värdepappersföretag erlagda förmedlingsprovisioner	0,00	0,00	0,00
Förvaltningsarvode, EUR	217 780,22	58 197,31	3 102,00
Förvaringsarvode, EUR	6 405,47	1 711,80	91,26

Tabell 2 Ålandsbanken Green Bond ESG - Fondens nyckeltal och utveckling halvårsvis. (Suonpää, 2020)

I Tabellen ovan redovisas fondens värde, dess utveckling och övriga nyckeltal i halvårs etapper. Fondens värde har ökat betydligt under sitt ena verksamma år, i tabellen kan man se att antalet utgivna tillväxtandelar (andelar investerare köper) har ökat, vilket då har medfört fler investerare och ökad mängd investerat kapital i fonden. Fondens värde har stigit till 57miljoner euro under sitt första verksamhetsår. I spalterna till höger 1 (30.6.2020), 2 (31.12.2019) och 3 (30.6.2020) beskriver procenttalen fondens avkastning, under fondens första verksamma år åstadkom fonden en avkastning på cirka 5 procent beroende på typ av fondandel.

¹⁷ Emittenter betyder att ett bolag ger ut värdepapper, till exempel, ett aktiebolag emitterar aktier.

Fondens innehav

	ISIN	Marknadsvärde (EUR)	% av fonden
Värdepapper			
Y-Foundation 3,125 % 04.10.2023	FI4000349162	4 376 662,96	7,11 %
Orsted 1,75% 09.12.3019	XS2010036874	3 759 607,22	6,11 %
Smakraft FRN 02.11.2023	NO0010835192	3 652 131,26	5,93 %
DBHNGR 0,95% 22.01.2025	XS2010039035	2 685 334,79	4,36 %
Baywa AG 3,125 % 26.06.2024	XS2002496409	2 612 507,79	4,24 %
EQ Fire 2,75% 29.1.2024	FI4000387782	2 354 683,33	3,83 %
European Energy FRN 20.09.2023	DK0030448238	2 070 805,56	3,36 %
NDXGR 6,5% 01.02.2023	XS1713474168	1 990 563,84	3,23 %
Lokal Tapiola FRN 16.03.2022	FI4000415393	1 979 788,00	3,22 %
Telia CO AB FRN 11.05.2081/26	XS2082429890	1 780 702,27	2,89 %
VLVY 1,625% 26052025	XS2175848170	1 588 996,54	2,58 %
Achmea 1,5% 26.05.2027	XS2175967343	1 580 713,18	2,57 %
Assgen 2,124% 01.10.2030	XS2056491587	1 546 319,04	2,51 %
KPN 2 Perp Corp FRN 08.11.2024	XS2069101868	1 498 083,33	2,43 %
Energias de Portugal FRN 20.07.2080	PTEDPLOM0017	1 463 106,56	2,38 %
Tieto 2% 17.06.2025	FI4000440540	1 437 395,26	2,34 %
SKFBSS 0,875 % 15.11.2029	XS2079107830	1 332 829,88	2,17 %
Kunta-Asunnot 4,00% 28.12.2022	FI4000301049	1 256 453,44	2,04 %
Covivio 1,125% 17.09.2031	FR0013447232	1 157 315,34	1,88 %
Citycon FRN 22.02.2025	XS2079413527	1 139 933,90	1,85 %
Finnair 7,875% 13.10.2020	FI4000176300	1 066 197,59	1,73 %
Municipality Finance VAR 01.04.2022	XS1299724911	1 065 441,26	1,73 %
TenneT Holding 2,995% 12.04.2049/17	XS1591694481	1 054 243,76	1,71 %
ISSDC 1,25% 07.07.2025	XS2199343513	1 023 651,49	1,66 %
Koninklijke Phipips 0,50% 22.05.2026	XS2001175657	1 019 231,62	1,66 %
Elenia 0,375% 06.02.2027	XS2113885011	1 001 687,12	1,63 %
Globalworth Real Estate 2,95% 29.07.2026	XS2208868914	997 832,78	1,62 %
E.On Se 0,35% 28.2.2030	XS2047500926	996 368,62	1,62 %
Arkema FRN 21.10.2025	FR0013478252	967 307,79	1,57 %
Viridian power & energi 4% 091525	XS11684813493	918 679,90	1,49 %
Bvasm Frn 15.01.2049	ES0813211028	819 637,27	1,33 %
Leaseplan Corporation 1,375% 07.03.2024	XS1960260021	775 852,99	1,26 %
EIBKOR 0,829% 27.04.2025	XS2158820477	721 553,40	1,17 %
Samhällsbyggnadsbolaget FRN 27.04.2049	XS1974894138	718 532,34	1,17 %
Spie SA 2,625 % 18.06.2026	FR0013426376	610 671,15	0,99 %
STORA ENSO 2,5% 21.3.2028	XS11794354628	548 338,08	0,89 %
DWNINGY 1% 30.04.2025	DE000A289NE4	520 308,67	0,85 %
Kemira Oyj 1,75% 30.05.2024	FI4000260807	513 201,19	0,83 %
FERROV 1,125% 09.07.2026	XS2026171079	511 028,31	0,83 %
Tennet Frn 22.07.2049	XS2207430120	510 474,78	0,83 %
SAMPFH 1,875% 04.10.2049	XS2053053273	508 635,27	0,83 %
Nepsj 3,375% 14.07.2027	XS2203802462	508 284,89	0,83 %
Heimstaden Bostad FRN 19.02.2025	XS2010037765	506 567,91	0,82 %
Balder 1,25% 28.01.2028	XS2109608724	482 697,53	0,78 %
Cargotec Oyj 1,625% 23.09.2026	FI4000399696	473 973,57	0,77 %
SATO Oyj 1,375% 31.5.2024	XS2005607879	397 370,30	0,65 %
Genke Finance PLC 3,95 % 9.7.2025	XS2155486942	339 097,93	0,55 %

Tabell 3 Ålandsbankens Green Bond ESG - fondens innehav 30.8.2020. Tabellen tagen ur Ålandsbankens Green Bond ESG - fondens månatliga redovisningsrapport. (Suonpää, 2020)

I tabellen är fondens alla investeringsändamål listade i storleksordning, enligt procentuell andel medel av fondens investeringskapital investerat i värdepappren i fråga. I spalten längst till vänster kan man se investeringsändamålet, värdepappren som kapitalet är investerat i. Spalten andra längst till höger syns marknadsvärdet, summan i euro som är investerat i värdepappren i fråga. Spalten längst till höger är den investerade summan uträknad i procent.

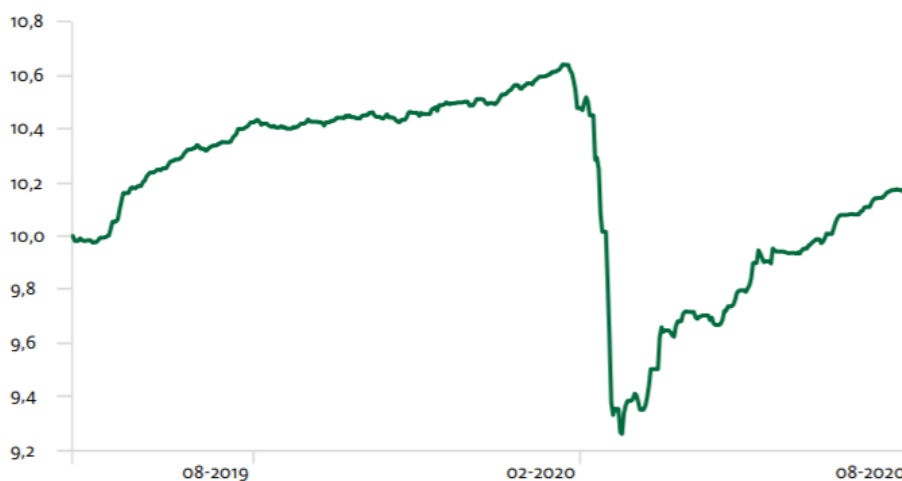

Figur 8 Ålandsbanken Green Bond ESG -fondens hållbarhetsbetyg av MSCI

Ålandsbanken Green Bond ESG hållbarhetsbetyg syns i bilden ovan. Fonden har nästhögst betyg av MSCI¹⁸ vilket är AA. (Ålandsbanken Fondbolag Ab, 2020)

7.3.5 Ålandsbanken Green Bond ESG – avkastning och utveckling

I detta kapitel beskrivs fondens avkastning och utveckling från och med dess registrering. Fonden har registrerats i augusti 2019, vilket betyder att den har varit verksam i drygt ett år. ”Trots marknadsläget har de förvaltade tillgångarna ökat betydligt. Första halvåret 2020 var en mycket gynnsam period för fonden. Stora delar av näringslivet stängdes ner på grund av kampen mot den globala pandemin, vilket också påverkade fonden väldigt negativt. I slutet av maj och i juni återhämtade sig marknaden, vilket i sin tur påverkade fonden mycket positivt.” (Ålandsbanken Fondbolag Ab, 2020)

Figur 9 Fond och index, Fondens utveckling sedan startdatum procentuellt. Figur tagen ur Ålandsbanken Green Bond ESG – månatliga rapport. (Suonpää, 2020)

I figuren ovan ser man fondens utveckling i procent fr.o.m. datumet då fonden kommit ut på marknaden. Fondens avkastning i procent: (1 mån = 1 procent), (3 mån = 3,93 procent), (under år 2020 = -2,93 procent) och (1 år -2,34 procent).

Följande undernämnda trender både styr allmänt investeringsströmmarna och gynnar fonden. Klimatförändringen och faktorer förknippade med miljön har stor inverkan på investeringsmiljön och medför snabbt förändring. Socialt ansvar är en av de faktorer som

¹⁸ MSCI är ett globalt bolag som bl.a. värderar fonder ur hållbarhetssynvinkel.

styr investeringarna, socialt ansvar innefattar bland annat bekämpning av ojämlikheten, behandling av arbetskraft och produktsäkerhet.”Alla ovannämnda trender kommer också att påverka fondens verksamhet positivt. Å ena sidan ökar emissionerna av obligationer enligt hållbar utveckling, vilket i sin tur bidrar till ökade investeringsmöjligheter för fonden. Å andra sidan ökar efterfrågan på sådana obligationer, vilket i sin tur förbättrar den förväntade avkastningen.” (Ålandsbanken Fondbolag Ab, 2020)

8 Juridiska referensramar

Lagstiftning och reglering kring placeringsfonder och fondbolag finns fastställt i bland annat finska lagar utgivna av olika myndigheter, EU-direktiv av europeiska myndigheter. Dessa lagar och regleringar finns publicerade bland annat i finlex, eurlex och finansinspektionens hemsida. Lagstiftning och reglering kring ekologisk hållbarhet i fondplacering och fondbolag existerar inte, utan det finns en rad olika principer som finns utgivna. Dessa principer är inget de måste binda sig vid, men rekommenderas av utgivarna av dessa principer och en del myndigheter. Principernas syfte är att ge vägledning i rätt riktning, i detta fall inom beaktande av olika hållbarhetsaspekter och även specifikt inom ekologisk hållbarhet.

Lagstiftning kring placeringsfonder finns fastställt i finlex i lagen om placeringsfonder 213/2019. I lagen om placeringsfonder 213/2019 behandlas reglering kring fondbolags och placeringsinstituts verksamhet och marknadsföring av placeringsfonders fondandelar till allmänheten. (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019)

Lagstiftning kring alternativa investeringsfonder (AIF-fonder) och förvaltare av dem har sin lagstiftning åtskilt från så kallade vanliga placeringsfonders lagstiftning som nämndes i stycket ovan. Alternativa placeringsfonders lagstiftning fastställs i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. (Lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder 7.3.2014/162, 2014)

Lagstiftning på EU-nivå gällande fondverksamhet och värdepappersfonder finns samlat i UCTIS-direktivet. UCTIS-direktivet fungerar som en samling av EU-direktiv som berör fondverksamhet och fungerar som basen av lagstiftning för värdepappersfonder i Finland och övriga EU/EES-länder. UCTIS-direktivet finns publicerat i eurlex. (Europaparlamentet, Europarådet, 2009)

Lagstiftning som behandlar investeringstjänster finns fastställt i lagen om investeringstjänster 14.12.2012/747. I lagen om investeringstjänster 14.12.2012/747 behandlar allmänna bestämmelser kring investeringstjänster och regler kring tillhandahållning av dem. Lagen tillämpas på bolag och finansiella institut som tillhandahåller investeringstjänster eller som bedriver investeringsverksamhet. (Lag om investeringstjänster 14.12.2012/747, 2012)

I mars 2021 träder EU:s nya taxonomi regelverk i kraft. EU:s hållbara finansvärderingssystem. EU-taxonomin fungerar som grund för klassificering av vilka investeringar som är miljömässigt hållbara eller inte. Syftet med den nya taxonomin är säkerställning av att finanssektorn har och följer gemensamma riktlinjer för vilka investeringar som kan kallas gröna, med andra ord ekologiskt hållbara. EU:s taxonomi underlättar jämförelse och identifiering av investeringarnas egentliga hållbarhet, vilket i stort sett har saknats hittills. Detta ses som en nödvändighet för att nå en hållbar ekonomi. Tanken är att taxonomin ska ligga som grund för framtida standarder och märkning av hållbara finansiella produkter. (Lankinen, 2020)

8.1 Finansinspektionen

Finansinspektionen i Finland är en statlig myndighet som har som uppgift att övervaka finansmarknaden. Finansinspektionen finns till för att säkra ett stabilt och gott finansiellt system och konsumentskydd. Finansinspektionen bygger upp olika regler kring finansmarknaden som skall följas av dess aktörer, finansinspektionen fungerar även som granskar och övervakar att dessa regler följs av finansmarknadens aktörer. Finansinspektionen granskar och övervakar även att regleringar som fastställs i olika lagar i bland annat finska lagen riktade till finansmarknadens aktörer följs. (Finansinspektionen, Om Finansinspektionen, 2020)

Det är från Finansinspektionen fondbolag ansöker om tillstånd till att verka som fondbolag, det är Finansinspektionen som kontrollerar ifall fondbolaget uppfyller kraven att verka som fondbolag och beviljar tillstånd utifrån det. Finansinspektionen fungerar som övervakare av fondbolagets verksamhet. Finansinspektionen övervakar den finansiella stabiliteten, under den ingår även hållbarhetsrisker. I lagen om placeringsfonder fastställs att fondbolag och placeringsfonder skall överlämna sina bokslut till Finansinspektionen för granskning och godkännande. Placeringsfonderna är skyldiga att även rapportera sin finansiella information till Finansinspektionen under räkenskapsåret. Till fondbolagens skyldighet hör rapportering

och sändning av bland annat årsredovisning, halvårsrapporter och fondprospekt. Eventuella förändringarna i fondprospekt och bolagets ledning skall informeras till Finansinspektionen. (Finansinspektionen, Kapitalförvaltning, Fondbolag, 2018)

Finländska placeringsfonder d.v.s. placeringsfonder som är registrerade och förvaltas i Finland, övervakas av finansinspektionen. Det är även Finansinspektionen som fastställer placeringsfondernas stadgar och regleringar. (Finansinspektionen, Kapitalförvaltning, Fondbolag, 2018)

Finansinspektionen övervakar att hållbarhetsrisker precis som övriga risker i verksamheten beaktas. Kunder och investerare ska ha tillgång till information om hållbarhetsfaktorer för att kunna få en korrekt uppfattning gällande hållbarheten i produkterna och tjänsterna de investerar i. Detta med syfte till att investerarna ska ha möjlighet till att göra hållbara investeringar. (Finansinspektionen, Hållbar finansiering, 2020)

8.2 Lag om placeringsfonder

Finländska placeringsfonder d.v.s. placeringsfonder som är registrerade och förvaltas i Finland, övervakas av finansinspektionen. 213/2019. I lagen om placeringsfonder 213/2019 behandlas reglering kring fondbolags och placeringsinstituts verksamhet och marknadsföring av placeringsfonders fondandelar till allmänheten. I lagen om placeringsfonder fastställs bland annat lagstiftning kring fondbolag i enlighet med lagen om investeringstjänster. Regleringar som förekommer i lagen om placeringsfonder är bland annat förknippade med fondverksamhet, förvaltning av placeringsfonder och allmän lagstiftning om placeringsfonder. Allmän lagstiftning om placeringsfonder som fastställs i lagen om placeringsfonder är bland annat rapportering, uppställning, dokumentering, värdeberäkning, teckning och inlösning av fondandelar, användning och investering av placeringsfondens tillgångar, marknadsföring av fondandelar i Finland och upplösning av placeringsfonder med mera. I lagen om placeringsfonder fastställs regleringen gällande placeringsfonders faktablad och fondstadgor. Reglering kring fondprospekt fastställs tillsammans i lagen om placeringsfonder och i Finansministeriets förordning om fondprospekt (Lag om placeringsfonder 213/2019, 2019)

8.3 Lag om investeringstjänster

I lagen om investeringstjänster fastställs reglering om allmänna bestämmelser om investeringstjänster och rätten att tillhandahålla investeringstjänster. Lagen om

investeringstjänster fungerar som grunden för investeringstjänster, dess förvaltning och fastställer reglering, rättigheter och skyldigheter förknippade med investeringstjänster och dess förvaltning. Lagen om investeringstjänster tillämpas på affärsverksamhet som bedriver någon form av investeringstjänster eller tillhandahåller investeringstjänster, bland annat fondbolag. (Lag om investeringstjänster 14.12.2012/747, 2012)

8.4 UCITS-direktivet

UCITS är en förkortning på engelskans Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities, vilket är en samling EU-direktiv, som behandlar bestämmelser kring fondverksamhet och ligger som grund för värdepappersfonders lagstiftning i Finland och övriga EU/EES-stater. Finland har genom lagen om placeringsfonder fullföljt och tagit i bruk UCITS-direktivet. Det huvudsakliga syftet med UCITS-direktivet är att säkerställa gemensamma villkor gällande konkurrens för fondbolag och säkerställa ett effektivt och enhetligt skydd för andelsägarna. Den viktigaste förutsättningen med direktivet är att skydda icke-professionella investerare. En betydande förändring steg i kraft genom direktivet vilken ger fondbolagen möjlighet att förvalta investeringsfonder i ett annat EES-land än i sitt eget hemland. I Finland ansöker fondbolagen om tillstånd och beviljas tillstånd för detta av Finansinspektionen. (Europaparlamentet, Europarådet, 2009) (Finansministeriet, 2020)

8.5 EU-taxonomi

Europeiska unionens taxonomi-reglering har under de senaste åren uppdaterats och till år 2021 kommer regleringen även att ändras. EU vill genom taxonomin införa gemensamma rating-system som skall leda till hållbarare investeringar inom privata sektorn samt stöda en klimatneutral ekonomi. I april 2020 godkände EU taxonomin eller ”klassificeringssystemet” där tanken är att ge gemensamma riktlinjer för både investerarna och företagen, där det fastställs vilka ekonomiska verksamheter som betraktas som miljömässigt hållbara. Det skall göra det lättare för investerare att välja hållbara företag då de investerar. Taxonomin ligger i linje med både Parisavtalets mål för år 2030 samt EU:s klimatneutrala mål för år 2050. Bland annat är målet att minska på utsläppen av växthusgaser med 40 procent, men det betyder även att ett investeringsgap på cirka 180 miljarder euro måste fyllas. EU har sex huvudsakliga mål för miljön som även taxonomin håller sig inom. De sex målen är att begränsa klimatförändringarna, anpassa sig till klimatförändringarna, övergå till kretsloppsekonomi, skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem, hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser samt förebyggande och begränsningar

av föreningar. Taxonomin skall vara klargjord i slutet på år 2020 så att denna kommer kunna tillämpas i slutet på år 2021. (Europas Concilium, 2020)

9 Resultatredovisning

Den kvalitativa forskningen gjordes i form av intervjuer med en person från varje bank, intervjuerna utfördes mellan september och oktober år 2020. Två av intervjuerna hölls personligen som distansmöten och den tredje intervjun fick vi svaret skriftligen per e-post. Intervjufrågorna skickades ut till respondenterna i förväg, så att respondenterna kunde bekanta sig med frågorna. I intervjuerna deltog Markus Lindqvist från Aktia Bank Abp, Anna-Stina Wiklund från Ålandsbanken och den sista deltagaren från S-banken valde att vara anonym. På grund av de varierande titlarna samt variationerna i intervjuernas metoder varierar svarens längd en aning. De fullständiga intervjuerna kan läsas i bilagorna 1-3 och enkäten hittas i bilaga 4 på svenska och i bilaga 5 på finska.

9.1 Intervju 1

Den första intervjun hölls genom ett distansmöte med Anna-Stina Wiklund från Ålandsbanken. Anna-Stina Wiklund jobbar med hållbara placeringar på Ålandsbanken. Hon har jobbat 14 år på Ålandsbanken, de fyra senaste har hon arbetat i Stockholm och före det var hon stationerad på Helsingfors kontoret.

Hon har fördjupat sig i ESG-frågor när hon avlagt kursen EFFAS, European Federation of Financial Analyst Associations, en ESG-kurs inom hållbara frågor. Två år sedan när hon tog examen vid EFFAS, blev hon certifierad ESG-analytiker.

Ålandsbanken har ett relativt litet fondutbud, med Norden som hemmamarknad. Ålandsbankens fonder investerar främst i kända bolag, vilket är en del av deras riskhantering. Vid val av bolag väljs enbart kvalitetsbolag, främst kontrolleras standarden på bolagen, d.v.s. att de bland annat har god balansräkning, god affärsidé, även med tanke på framtiden, och aktiv dividendutdelning.

Anna-Stina Wiklund tror att kommande lagar och regleringar formas långt efter Sveriges nuvarande regleringar, detta eftersom Sverige fungerar som vägledare i hållbarhetsfrågor och redan har ett gott försprång.

Rapportering kring möjliga hållbarhets risker är viktigt, transparens är viktigt då det kommer till investeringar och verksamhet överlag. Rapportering av risker som kan ha stor effekt på bland annat aktiekursen och andra värdesvängningar i investeringarna, exempel på sådana risker är bland annat naturkatastrofer.

I Ålandsbanken har man inom fondplaceringen börjat ta allt mer i beaktande ekologisk hållbarhet, from och med januari 2020 investerar man inte alls mer i bolag som producerar kol. Ålandsbanken utesluter även bolag inom alkohol-, tobaks-, pornografi-, hasardspel- och vapenindustrin. De investerar inte heller i oljebolag eller bolag inom uranproduktion, vilket har haft positiva konsekvenser under korona-pandemin.

Ålandsbanken har en Svanen-märkt fond, Grön obligationsfond som exkluderar bränslebolag, elbolag som använder olja, kol och gas i elproduktionen. Fonden har som mål att placera över 50 procent i bolag med bra hållbarhetsbetyg, de har använt MCSI som mätare för hållbarhetsbetygen. I början av oktober kommer de ut med ytterligare en Svanenmärkt fond, vilket är en aktiefond. Dessa fonder är omtyckta av kunderna och samlar mycket positiv publicitet av allmänheten.

Verkligen gröna fonder investerar i lösningar för en grönare framtid. Det förekommer även gröna fonder som kallar sig för gröna fonder men i verkligheten inte bidrar till några hållbara lösningar, detta kallas även för "green-washing". Ofta görs detta genom index- eller ETF-fonder. Viktigt att inte enbart lita på namnet utan gå in o titta närmare på fonden och dess strategi och vad de placerar i.

Det har inte funnits någon egentlig lag kring hållbara placeringar hittills, från och med mars 2021 kommer EU med nytt taxonomi-regelverk, det påverkar olika sektorer och delar för att skapa en grönare framtid. I rapportering ska det framkomma olika delar av placeringar och hur de bidrar till hållbarheten. Fakta och siffror tas fram i samband med denna nya taxonomi. Gemensamma spelregler samlas när det kommer till rapportering, vilket underlättar jämförelse och statistik i rapporteringen.

På grund av bristfälliga regelverk har standarden varit att följa stora aktörer som pensionsbolag, t.ex. är det vanligt att följa Varma och Ilmarinens tillvägagångssätt, hur de jobbar med hållbarhet, vilka sektorer de utesluter och så vidare. Pensionsbolagen har även bra och tydlig hållbarhetsrapportering.

Enligt Anna-Stina Wiklund borde det nya regelverket hållas så klart och tydligt som möjligt, för att motverka bl.a. missförstånd. I nuläge finns det massa data vilket gör det svårt till

komma åt det relevanta. EU är så stort område vilket gör det svårt att sätta specifika regleringar, viktigt att hitta en gemensam riktlinje och förståelse.

De ekologiskt hållbara kraven på Ålandsbankens fonder kommer främst från kunderna, vilket i sig startar en cirkel som integrerar alla intressentgrupper. Även ledningen har varit aktiv i hållbarhetskraven.

Kombination av avkastning och hållbarhet bidrar till en positiv spiral. Fonder med bra hållbarhetsbetyg brukar ha bättre kvalitet överlag, allt från hållbara produkter till pålitlig personal. Det är helhetstänket som räknas. Anna-Stina Wiklund anser att det är orsaken till att Norden klarar sig så bra i globala jämförelser. Kvalitén är allmänt hög i Norden. (Wiklund, 2020)

9.2 Intervju 2

Den andra intervjun hölls genom ett distansmöte med Markus Lindqvist från Aktia. Markus Lindqvist är Aktias kapitalförvaltnings chef för ansvarsfulla investeringar och ansvarar också för internationell försäljning.

Han har jobbat snart 19 år på Aktia, sysslat med ansvarsfullt investering i vilket ekologisk hållbarhet bland annat integreras i. Aktia har utvecklat sina egna principer kring ansvarsfullt investering sedan år 2006. Markus har aktivt jobbat med hållbarhetsfrågor i 10 års tid och sitter i styrelsen för Finsif.

Aktias fondbolag är Finlands äldsta grundat 1987, då när lagen om placeringsfonder trädde i kraft. Aktias fondutbud är brett och täcker olika typers fonder och marknader, inom både utvecklade- och tillväxtmarknader. De är främst specialiserade på europeiska små bolag och statslånefonder på tillväxtmarknader.

I Aktia behandlas sällan ekologisk hållbarhet som ett skilt ämne, utan de talar om ansvarsfullhet. Som i sin helhet kan översättas till hållbarhet. Grunden ansvarsfullplacering ligger i det som kallas etiskt investering och som började men olika exkluderingar ur fonderna, bland annat exkludering av vapenhandel. Detta har då utvecklats och kallas i dagens läge ansvarsfullt placering eller hållbart placering och de Nordiska ländernas fondbörshållare ligger i toppen av denna utveckling. Både privat kunderna och de institutionella samt professionella investerare, det vill säga försäkringsbolag och pensionsfonder, kräver i de nordiska länderna mycket av kapitalförvaltarna i dagens läge.

Markus Lindqvist berättar i intervjun att Aktia länge jobbat med ansvarsfullhets frågor i deras placeringar och att de är stolta över de jobb de gjort. Han nämner även att Aktia inte erbjuder skilt hållbara och icke hållbara produkter utan de integrerar det ansvarsfulla placerandet i hela fondsortimentet med hjälp av sina principer. Aktia har valt att inte namnge sina fonder som gröna eller ESG-fonder på grund av att många fonder redan fått sina namn och funnits i utbudet i många år samt då ansvarsfullheten tillämpas i hela sortimentet och de vill inte ge intrycket av att hållbarheten skulle vara mindre viktig i en del av fonderna. Namnet på fonden definierar inte hur ansvarsfull eller hållbar fonden i slutändan är, de gäller att gå in djupare i fonden samt ha en förståelse för hur förvaltarna av fonden fungerar, hur de rapporterar. Som exempel ger Markus Lindqvist Aktias aktiefonder har ett betydligt mindre koldioxidfotspår än jämförelsemarknaden, fastän de i sig inte namngetts som gröna.

Olika ESG-betyg, ratings, certifikaten och bevisen som många banker väljer att sätta på sina fonder är väldigt olika i sina bedömningar och i sin uppbyggnad. Därför är det svårt att följa dessa då de ser väldigt olika ut. Bland dessa finns MSCI, SSCI och sustainalytics där samma fond kan variera i resultatet baserat på vad det enskilda bolaget anser att är viktigt för att kunna vara hållbar.

Nya lagar och förordningar är påkommande inom EU gällande placeringsverksamhet. Till exempel kommer dessa tänga vilka placeringar som i framtiden kommer få kallas hållbara. Offentlig rapportering kring hur fonden anses som hållbar kommer bli viktigare. Nya taxonomi lagen kommer även öka på de gemensamma reglerna för de olika certifikaten, vilket förhoppningsvis gör att riktlinjerna för dessa bolag börjar likna varandra mer än de gjort tidigare. Då det kommer till hållbara fonder kommer rapporteringen bli sådan att man tydligt måste berätta hur mycket taxonomin tillämpats i fonden eller om det inte alls tillämpats. Enligt Markus Lindqvist är det bra att lagen kommer till då bolagen nu måste ha gemensamma linjer för rapporteringen så att denna blir jämförbar. Dock tillför det mera arbete för konsulter och jurister då de måste sätta sig in i de nya lagarna men även se hur dessa följer de existerande principerna, vilket i sin tur leder till kostnader för andelsägarna. Markus Lindqvist konstaterar även att den nya lagen knappast kommer hjälpa små placerarna i deras placeringsbeslut men tanken med den nya lagen är ju även i sin helhet att styra finansiering mot hållbar verksamhet. FN:s regelverk är något som många redan följer, dessa principer går under namnet PRI. Dock är det inte lagstadgat att någon måste följa dem men många har trots det valt att underteckna principerna.

Olika intressentgrupper är de som ställen kraven på att fonderna ska vara ekologiskt hållbara eller i Aktias fall, att de beaktat ansvarsfullt placering inom fonderna. Bland intressenterna finns kunderna, ägarna, samarbetspartners och personalen. Den viktigaste gruppen är förstås kunderna. Aktia kartlägger årligen bland deras intressentgrupper, vad de värderar som viktiga hållbarhetsaspekter och försöker sedan följa upp med de teman som lyfts fram. Förstås finns det andra faktorer som spelar in, bland annat marknadsföring och branding, riskhantering och image. (Lindqvist, 2020)

9.3 Intervju 3

Den tredje och sista intervjuens svar sändes skriftligen per e-post åt oss. Den sista intervjuade valde att vara anonym så i denna del refererar vi till personen som "Anonym" i stället för att använda hans namn. Anonym jobbar på S-banken som ESG-analytiker. Hen började arbeta som ESG-analytiker i mars 2019 och har även arbetat med ansvarsfullt investering och på så sätt har även hållbar utveckling integrerats i arbetet.

Ansvarsfullhet är en grundläggande hörnsten i S-bankens beslut gällande placeringens verksamhet. De implementerar ansvarsfullt placering genom att identifiera ESG-faktorer och sedan avgör de företagens kompetens att möta ESG-faktorens framkallade risker och möjligheter. De analyserar även om priserna på värdepappren motsvarar de faktorer som undersökts och identifierats. De undersöker och följer med hur företagen klarar sig enligt internationella normer och standarder. Om de sedan upptäcker allvarliga problem kan de åtgärdas genom fortsatt uppföljning av bolaget eller genom att utesluta det helt från placeringarna. Många gånger väljer de att exkludera bolag från direkta placeringar då de är kontroversiella, till exempel bolag som är involverade i vapenhandel, tobaksframställare, cannabisframställare samt gruv- och elbolag som till stor del baserar sin verksamhet på kol. De finns olika sätt att påverka bland annat genom direkt bolagsinverkan, genom rösträtt på bolagsstämman samt genom att delta i investeringarnas gemensamhetsinverkan.

Anonym anser att beaktandet av ekologisk hållbarhet är mycket viktigt i placeringens verksamheten. Det är viktigt att man anpassar verksamheten enligt miljöns hållbarhet på långsikt. Ett bra exempel på detta är klimatförändringen, detta är en av de största utmaningar och hot som finns och vars inverkan kommer synas i flera årtionden framöver. Bolag som beaktar klimatförändringen och som jobbar för lösningar är i bättre position på långsikt. Detta ger även en bild över hållbara placeringars lönsamhet på långsikt samt deras kompetens att hantera tillhörande risker. Både riskerna och möjligheterna kan

påverka finansiella resultatet. Uppmärksammandet av ekologisk hållbarhet i placeringsverksamheten är en väsentlig del av uppbyggandet av en bättre och hållbarare framtid.

Alla personer som gör placeringsbeslut ansvarar för att integrera hållbarhet i ställningstagandet inom S-banken. I fondplaceringsverksamheten har S-banken beaktat ekologiska hållbarhetens utveckling genom att bland annat exkludera gruvbolag vars energiproduktion till en stor del förbrukar använd kol samt elbolag vars energi kommer från kol. Annars måste bolagen ha en trovärdig strategi för att minska kolanvändningen i energiproduktionen. S-banken följer och beaktar internationellt godkända normer som beror miljön, bland annat FN:s Global Compact.

Alla S-bankens fonder är ansvarsfulla och de uppmärksammar ESG-faktorerna i varje fond. Den nya S-fonden Fossilfri Europa är speciellt ur miljöperspektivet sett hållbar eftersom fonden helt och hållet exkluderat fossila bränslen och investerar främst i bolag som är noterade i Europa, vilka är i bra positioner då det kommer till att samhället rör sig mot en koldioxidsnål utveckling och framtid. Vid val av placeringsobjekt i S-fonden Fossilfri Europa analyseras placeringsobjekten med fokus på i fall de är en del av lösningen eller problemet gällande en hållbar framtid.

För tillfället är stora förändringar kring lagarna och regleringarna på gång, både gällande kommunikationsregleringen och taxonomin. Med förnyelsen av lagarna är det tänkt att det skall bli lättare för investerare att identifiera hållbara investeringsprodukter och producera mera information om hållbarhet inom placeringarna. Anonym konstaterar att det är svårt att säga vad förändringen för med sig och hur detta i praktiken ser ut. Anonym anser även att det borde finnas gemensamma förhållningar och att de nya lagarna och förordningarna som träder i kraft, som endast gäller EU, borde gälla ett ännu större område och denna reglering borde vara gemensam, standardiserad och tydlig.

Hos S-banken baserar sig ansvarsfullt placering på de ekonomiska förutsättningarna. De ser hållbarhet som en viktig konkurrensfaktor för företagen och på långsikt fås de bästa vinsterna genom att beakta placeringsmålets hållbarhet. Detta beror på att hållbarhets tänket hjälper med riskkontrollen samt att hitta möjligheter. Ett exempel på detta är den nya S-fonden Fossilfri Europa som är i en bra position då vi går mot ett koldioxidsnålt samhälle. Eftersom fonden inte placerar i fossila bränslen, innebär det att risken är mindre, till exempel gällande koldioxid-skatt. Fonden investerar endast i koldioxidsnåla placeringsobjekt som inte ligger i riskzonen, då samhället övergår till allt mer koldioxidsnåla lösningar. Fonden

kan även dra nytta av att efterfrågan på koldioxidsnåla produkter och tjänster ökar. (Anonym, 2020)

10 Analys

Hållbar utveckling, som innefattar ekologisk hållbarhet, behandlades första gången år 1987 av FN. Ekologisk hållbarhet är en stor del av hållbarhet, vilket vi valt att fokusera på inom arbetet. Hållbarhet innefattar, förutom ekologisk hållbarhet, även social- och ekonomisk hållbarhet. Ekologisk hållbarhet innebär i grund och botten att värna om naturresurserna för både nuvarande och kommande generationer. Ekologisk hållbarhet är brett begrepp och fast man i sig vet vad det är finns det ingen fastspikad definition av vad det är och innebär. Regleringarna och lagstiftningar kring ekologisk hållbarhet inom fondplaceringar är i dagsläge bristfällig. Bankerna väljer själva om de följer eller vilka hållbarhets principer de följer, eftersom det inte finns några gemensamma riktlinjer kring detta. I Finland är det många banker som har valt att följa olika hållbarhets principer, inom dom nordiska länderna har man kommit ganska långt i frågor kring detta. Inom Europeiska unionen är det stora lagstiftningsförändringar på kommande och inom de närmaste åren kommer gemensamma riktlinjer upprättas. Följande stora lagförändring är EU:s taxonomiregelverk vilket kommer stiga i kraft under år 2021.

Bankernas hållbara fonder skiljer sig utbudsmässigt från varandra. En del har valt att integrera hållbarheten i alla fonder och andra erbjuder specifikt ekologiskt hållbara fonder. Gemensamt har alla tre banker att de valt att exkludera miljöhotande bolag i sin placeringsverksamhet. Bankernas satsningar på hållbara lösningar ser väldigt olika ut. S-banken och Ålandsbanken som har specifikt hållbara fonder har valt bolag som har ”gröna lösningar” för framtiden och de investerar i olika hållbarhets projekt. Aktia som valt att integrera hållbarhet i hela sitt fondutbud har satsat sina ”gröna lösningar” på att minska koldioxid-utsläppet. I varje intervju med bankernas nyckelpersoner kom det fram att ekologiskt hållbara placeringsobjekt är lönsamma då det gynnar dem på långsikt. Det är flera faktorer som influerar valet av placeringsobjekten i fonderna. Bland annat konstaterade alla tre respondenter att kundernas efterfrågan, lagstiftning och principer samt bankernas egna initiativ styr valet av placeringsobjekten. De konstaterade även att detta inte är så svartvit utan allting sker genom korrelation till varandra och alla deras intresser påverkar valet.

Enligt vår forskning och som vi konstaterat tidigare ser de tre bankernas ekologiskt hållbara fonder väldigt olika ut. Bankerna har valt att bygga upp dem på olika sätt, Aktia har valt att

beakta hållbarhet eller ansvarsfullt placering i hela sitt fondutbud, medan S-banken och Ålandsbanken specifikt erbjuder hållbara fonder i sitt fondutbud. Alla bankers fondbolag har hållbara principer de integrerar i varje fond. Principerna i de olika bankernas fondbolag motsvarar långt varandra men besitter skillnader.

Alla tre banker jobbar tydligt mot en hållbar framtid genom att bland annat exkludera investeringar i vapenindustrin, tobakstillverkare och bolag som använder barnarbetskraft. Även fast deras investeringar ser olika ut, S-Banken och Ålandsbanken har specifikt utvalda ekologiskt hållbara fonder och valt det som metod att jobba mot en mer ekologiskt hållbar framtid, medan Aktia har valt att implementera ansvarsfullt investering i alla fonder.

Utgående från vår forskning är nödvändigtvis ESG-fonder inte ekologiskt hållbara. Många som erbjuder ESG-fonder namnger fonden av marknadsföringsskäl men i verkligheten tar de inte miljöaspekter i beaktande i fondportföljen vilket kan klassas som green-washing. Eftersom det inte finns någon gemensam lagstiftning eller regleringar kring ekologisk hållbara placeringar har vi kommit fram till att fonder som kan klassas som ekologiskt hållbara har valt att exkludera direkta ESG-hot och valt att med sina placeringar stöda hållbara lösningar och projekt. Detta kan se väldigt olika ut inom olika banker, med dagens regleringar och lagstiftning är det omöjligt att komma fram till jämförbar statistik då det kommer till ekologisk hållbarhet inom deras fondplaceringar.

11 Kritisk granskning

I detta stycke värderas arbetets reliabilitet och validitet. Begreppet reliabilitet beskriver tillförlitligheten hos en mätning, i detta fall vårt arbetets tillförlitlighet. Begreppet validitet beskriver relevansen i mätningen, alltså i hur hög grad den utförda forskningen verkligen mäter det som skall mätas.

Materialet till teorin samlades in via bankernas websidor (rapporter mm.), lagar och regleringar, vetenskapliga artiklar och böcker. Teorin är heltäckande i relation till forskningsfrågorna.

Bankernas olikhet inom fondplaceringar kom fram i olika områden i forskningen. Bland annat bankernas fondutbud och integreringsmetoderna av ekologisk hållbarhet i fondportföljerna varierade. Olikheterna lyfts tydligt fram av bankernas nyckelpersoner i intervjuerna och därmed även i detta arbete. En jämförelse på siffernivå är omöjlig att utföra

på grund av olikheterna. Resultatet ger ändå en pålitlig och realistisk bild över hur ekologisk hållbarhet kan väljas att integreras i fondutbudet och enskilda fonder i dagens läge.

Materialet till forskningen samlades in via intervjuer, bankernas websidor och lagar och regleringar. Forskningsmaterialet samlades av respondenterna i intervjuerna, som hölls med olika nyckelpersoner i de utvalda bankerna. Två av intervjuerna utfördes via Teams i form av distansmöte, dessa intervjuer spelades in för att kunna analyseras på efterhand, en av intervjuerna skedde per epost genom ett skriftligt mejl. Distansintervjuerna fungerade precis som ansikte mot ansikte intervjuer, de svarade på alla de ställda frågorna som de även fått på förhand och vid behov kunde ytterligare följdfrågor frågas. Den tredje respondentens svar erhöll vi skriftligt, vilket gjorde att vi inte hade möjlighet till att diskutera fritt och ställa följdfrågor. Innehållet i den skriftliga intervjun var inte lika heltäckande som de två övriga intervjuerna. Respondenterna hade alla olika titlar i bankerna och olika erfarenhet, detta nämns i sammanfattningen av intervjuerna. Alla tre respondenters svar kunde användas i arbetet som material till forskningsfrågorna. Svaren vi fick av respondenterna var mycket täckande och gav en helhetsbild över såväl likheter som skillnader bankerna emellan.

På grund av covid-19 pandemin hade vi inte möjlighet till fysiska möten. Två av tre respondenter gick med på att hålla intervjuerna via Teams, det medförde komplikationer i form av tekniska problem, då det hände att man talade i mun på varandra och löpte mindre smidigt än ett fysiskt möte. Dock kan vi konstatera att det också hade sin fördel då det gick att banda in mötena och gå igenom det inspelade materialet i efterhand. Respondenternas svar var grundliga och heltäckande och gav oss det material som behövdes i förhållande till forskningsfrågorna, men skulle en likande forskning utföras i framtiden skulle vi välja att ha fler respondenter från samma bank, så att även enskilda bankers resultat skulle kunna analyseras genom interna jämförelser.

Litteratur i bokform fanns mycket knappt tillgängligt som kunde stöda forskningsfrågorna. När det kommer till litteratur om ekologisk hållbarhet är utbudet brett, men tillgänglighet för pålitlig fakta inom ämnet, främst i form av böcker, är snävt. Begreppet ekologisk hållbarhet är ett starkt laddat begrepp. Begreppet består variationer i olika sammanhang och kan ses på ur många olika perspektiv, vilket antagligen är en av orsakerna till brist på pålitlig litteratur.

Som vi konstaterat i resultatredovisningen ser ekologiska hållbarheten inom bankernas fondutbud väldigt olikt ut, dessutom är många av de hållbara fonderna nyligen registrerade, vilket gör att statistik och jämförelse av fonderna inte är möjligt. Vi kan dock konstatera vilka olikheterna det finns bankernas fondutbud emellan. På grund av att gemensamma

regleringar är bristfällande för tillfället kunde vi inte producera jämförbar statistik. Efter att EU:s taxonomi implementerats i fondbolagen kommer det möjliggöra jämförbar statistik och analyseringar fonder emellan. Vi har inte hittat någon tidigare forskning i ämnet eftersom det inte varit möjligt baserat på nuvarande lagar och regleringar framställa material kring det.

Arbetets reliabilitet är hög eftersom resultatet visade att en jämförelse inte kan utföras, på grund av bristfällig lagstiftning och regelverk, vilket i sig bevisar att det finns tillförlitlighet i detta arbete. Arbetets validitet nådde inte förväntningarna, då ingen jämförbar mätning kunde utföras mellan bankernas ekologiskt hållbara fondplaceringar.

12 Avslutning

Vår utgångspunkt för hela arbetet var att ta reda på hur ekologisk hållbarhet ser ut inom finländska bankers fondplaceringar. Vårt fokus låg på Aktia, S-banken och Ålandsbanken. Vi har främst valt att fokusera på ekologisk hållbarhet inom hållbarhetens tre delområden, eftersom de tre delområden är så starkt integrerade inom hållbarheten har vi beaktat alla tre i arbetet.

De finländska bankerna spelar en stor roll i vårt samhälle, bankerna är de som sammanställer fonderna som sedan investerarna placerar sina tillgångar i. Vårt mål var även att undersöka vad som influerar ekologiska hållbarheten i uppbyggande av fonderna. Vi har kommit fram till att det är alla fondens intressenter.

När det kommer till likheter och skillnader mellan bankernas ekologiska fondutbud så är det väldigt stora skillnader bankerna emellan, även fastän de följer motsvarande principer. Det är i praktiken omöjligt att analysera och jämföra ekologiska hållbarheten i finländska bankernas fonder, p.g.a. det saknas gemensamma regler och lagstiftning kring vad som är ekologiskt hållbart i fondplaceringar. Undersökningen kommer bli möjlig om något år då EU-taxonomin har tagits i bruk.

Källförteckning

- Aktia Bank Abp. (den 31 December 2019). Hämtat från <https://www.aktia.com/sv/om-oss>
- Aktia Bank Abp. (2019). *Års- och hållbarhetsredovisning*. Hämtat från <https://www.aktia.com/sites/aktia-corp/files/sustainability/meeting-un-sustainability-goals/aktia-bank-abp-ars-och-hallbarhetsredovisning-2019-sv-updated.pdf>
- Aktia Bank Abp. (2020). *Spara och investera*. Hämtat från www.aktia.fi: <https://www.aktia.fi/sv/saasta-ja-sijoita/rahastot/tunnusluvut>
- Aktia Bank Abp Assetmanagement. (2020). Hämtat från <https://www.aktia.com/en/assetmanagement>
- Aktia Bank Abp Fondbolag Ab. (2020). Hämtat från <https://www.aktia.com/sv/om-oss/koncernstruktur/aktia-fondbolag>
- Aktia Bank Abp Rahastot. (2020). Hämtat från <https://www.aktia.fi/sv/saasta-ja-sijoita/rahastot>
- Aktia Bank Abp Responsibility. (2018). Hämtat från <https://www.aktia.com/en/assetmanagement/responsibility#article-content>
- Aktia, A. R. (2018). *Aktia, Responsibility*. Hämtat från Aktia, Assetmanagement, Responsibility: <https://www.aktia.com/en/assetmanagement/responsibility#article-content>
- Anonym, F. v.-B. (2020). (I. Österberg, & M. Ekström, Intervjuare)
- Avanza Bank Ab. (2020). *Fonder*. Hämtat från Avanza.se: <https://www.avanza.se/lar-dig-mer/avanza-akademin/fonder/vad-ar-en-aktiefond.html>
- Bergman, S. (den 4 6 2020). *Rahastojen riskit*. Hämtat från www.sijoitusrahastot.org: <https://sijoitusrahastot.org/rahastojen-riskit/>
- Bergman, S. (den 25 9 2020). *Sijoitusrahastot, ETF-rahastot*. Hämtat från www.sijoitusrahastot.fi: <https://sijoitusrahastot.org/etf/>
- Brundin, K. (4 2015). *Gröna obligationer ett eftertraktat innehav*. Hämtat från nft.nu: <https://nft.nu/sv/grona-obligationer-ett-eftertraktat-innehav>
- Brunila, A. (2019). *Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin*. Helsinki, Finland: Alma Talent.
- Europaparlamentet, Europarådet. (den 13 7 2009). *UCITS-direktivet*. Hämtat från Eur-lex: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sv/ALL/?uri=CELEX%3A32009L0065>
- Europas Concilium. (den 15 April 2020). Hämtat från <https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2020/04/15/sustainable-finance-council-adopts-a-unified-eu-classification-system/>

- Fim Kapitalförvaltning. (2020). Faktablad. *Faktablad - S-fond Fossilfri Europa, FIM Fossilfri Europa ESG*. Helsingfors, Finland, Finland. Hämtat från <https://lrs.altusinvestor.com/render/document/released-snapshot/category/42/reference/FEUR%20S/lang/se>
- Fim Kapitalförvaltning. (den 30 6 2020). Hållbarhetsrapport. *FIM Fossilfri Europa ESG*. Helsingfors, Finland, Finland. Hämtat från <https://lrs.altusinvestor.com/render/document/released-snapshot/category/56/reference/FEUR%20A/lang/se>
- Fim Kapitalförvaltning. (2020). *S-Fond Fossilfri Europa*. Hämtat från www.fim.com: <https://www.fim.com/sv/sijoittaminen/Alla-fonder/s-fond-fossilfri-europa/>
- Fim Varainhoito. (2020). *Vastuullinen FIM*. Hämtat från www.fim.com: <https://www.fim.com/sv/om-oss/vastuullinen-fim/>
- Finansinspektionen. (den 23 11 2018). Kapitalförvaltning, Fondbolag. Helsinki, Finland, Finland. Hämtat från <https://www.finanssivalvonta.fi/sv/Kapitalmarknaden/fondbolag/>
- Finansinspektionen. (2020). *Hållbar finansiering*. Hämtat från [Finanssivalvonta.fi](http://www.finanssivalvonta.fi): <https://www.finanssivalvonta.fi/sv/banker/hallbar-finansiering/>
- Finansinspektionen. (2020). Om Finansinspektionen. Helsingfors, Finland, Finland. Hämtat från <https://www.fi.se/sv/om-fi/>
- Finansministeriet. (den 22 11 2016). *Beskattning av derivat*. Hämtat från www.vero.fi: https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48914/beskattning_av_derivat/
- Finansministeriet. (2020). *Rahastomarkkinat*. Hämtat från [Valtiovarainministeriö.fi](http://valtiovarainministerio.fi): https://vm.fi/sv/fondmarknaden?p_p_id=com_liferay_journal_content_web_portlet_JournalContentPortlet_INSTANCE_SSKDNE5ODInk&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&_com_liferay_journal_content_web_portlet_JournalContentPortlet_INSTANCE_SSKDNE5ODInk_1
- Finansministeriets förordning om fondprospekt. (den 9 7 2016). Finansministeriets förordning om fondprospekt. Helsinki, Finland, Finland: Finlex. Hämtat från www.finlex.fi: <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2016/20160438>
- Finanssivalvonta. (den 23 6 2020). *Tiedotteet ja julkaisut*. Hämtat från www.finanssivalvonta.fi: <https://www.finanssivalvonta.fi/tiedotteet-ja-julkaisut/blogit/2020/sijoitusten-kestavyydesta-annettava-jatkossanemman-ja-yhdenmukaisempaa-tietoa/>
- Finsif. (2020). Hämtat från <https://www.finsif.fi/>
- Fondbolagens förening. (2018). *Fonder fondbolagets förening*. Hämtat från fondbolagen.se: https://www.fondbolagen.se/globalassets/aktuellt/prenumerera/fi_fonder_2018_webb.pdf
- International Capital Market Association. (6 2018). Principer för gröna obligationer (GBP) - ICMA 2018. *ICMA, International Capital Market Association*, 2-3.

Hämtat från icmagroup.org: [www.icmagroup.org > assets > Swedish-GBP_2018-06](http://www.icmagroup.org/assets/Swedish-GBP_2018-06)

International Capital Market Association. (6 2018). Principer för gröna obligationer (GBP) 2018 - ICMA. *ICMA, International Credit Market Association*, 3-5. Hämtat från [www.icmagroup.org: www.icmagroup.org > assets > Swedish-GBP_2018-06](http://www.icmagroup.org/assets/Swedish-GBP_2018-06)

International Credit Market Association. (2018). Principer för gröna obligationer (GBP) 2018. *ICMA, International Credit Market Association*, 5.

International Credit Market Association. (2018). Principer för gröna obligationer (GBP) 2018. *ICMA, International Credit Market Association*, 6.

Joutsenmerkki. (2020). *Sijoitusrahastot*. Hämtat från www.joutsenmerkki.fi:
<https://joutsenmerkki.fi/kriteerit/sijoitusrahastot-1/>

Kamppi, E. (den 10 06 2020). *Finanssiala - Uutismajakka - ESG-raportointi kaippaa radikaalimpia uudistuksia*. Hämtat från Finanssiala ry:
<https://www.finanssiala.fi/uutismajakka/Sivut/ESG-raportointi-kaippaa-radikaalimpia-uudistuksia.aspx>

Karolinska Institutet. (u.d.). *Referensguide för APA*. Hämtat från Karolinska Institutet:
<https://tools.kib.ki.se/referensguide/apa/> den 2 10 2019

Lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder 7.3.2014/162. (den 7 3 2014).
Lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder 7.3.2014/162. Helsingfors, Finland, Finland: Finlex. Hämtat från
<https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20140162>

Lag om investeringstjänster 14.12.2012/747. (den 14 12 2012). Lag om investeringstjänster 14.12.2012/747. Helsingfors, Finland, Finland. Hämtat från
[https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2012/20120747#a\(Finlex,%20Finansministeriets%20f%C3%B6rordning%20om%20fondprospekt,%202016\)8.12.2017-1069](https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2012/20120747#a(Finlex,%20Finansministeriets%20f%C3%B6rordning%20om%20fondprospekt,%202016)8.12.2017-1069)

Lag om placeringsfonder. (den 2 22 2019). Lag om placeringsfonder. Helsingfors, Finland, Finland. Hämtat från
<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2019/20190213>

Lag om placeringsfonder 213/2019. (den 22 2 2019). Lag om placeringsfonder 213/2019. Helsingfors, Finland, Finland. Hämtat från
<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2019/20190213>

Lankinen, V. (den 15 5 2020). EU:n kestävä rahoituksen luokittelujärjestelmä. Helsinki, Finland, Finland. Hämtat från <https://bios.fi/eun-kestavan-rahoituksen-luokittelujarjestelma/>

Larsson, R., & Ekblad, S. (2015). *Skrivregler*. Helsingfors: Otava.

Lindqvist, M. (2020). (I. Österberg, & M. Ekström, Intervjuare)

- Lounasmeri, S. (den 30 4 2015). Placeringsfondguide. Helsingfors, Finland, Finland: Börsstiftelsen i Finland. Hämtat från https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2015/05/sijoitus_rahasto_opas_2015_sve_b.pdf
- Lounasmeri, S. (den 30 4 2015). Placeringsfondsguide. Helsinki, Finland, Finland: Börsstiftelsen i Finland. Hämtat från https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2015/05/sijoitus_rahasto_opas_2015_sve_b.pdf
- Mandatumlife, Lisa Rodweder. (den 29 1 2020). *Riskeistä mahdollisuuksiin*. Hämtat från MandatumLife.fi: <https://www.mandatumlife.fi/life-magazine/sijoittajan-ilmasto-opas/yksityinen/>
- Morgan Stanley Capital International. (2019). MSCI ESG Ratings. MSCI Inc. Hämtat från <https://www.msci.com/documents/1296102/15233886/MSCI-ESG-Ratings-Brochure-cbr-en.pdf/7fb1ae78-6825-63cd-5b84-f4a411171d34?t=1572865945980>
- Morgan Stanley Capital International. (9 2019). MSCI ESG RATINGS METHODOLOGY. MSCI. Hämtat från <https://www.msci.com/documents/1296102/14524248/MSCI+ESG+Ratings+Methodology+-+Exec+Summary+2019.pdf/2dfcaeee-2c70-d10b-69c8-3058b14109e3?t=1571404887226>
- Nethos Oy. (2020). *Raha/Suomen Pankit*. Hämtat från Raha.fi: <https://raha.fi/pankit/>
- Nordea Funds Oy. (2020). *Våra tjänster, räntefonder*. Hämtat från [www.Nordea.fi: https://www.nordea.fi/sv/privat/vara-tjanster/besparingar-placeringar/fonder/rantefonder.html](https://www.nordea.fi/sv/privat/vara-tjanster/besparingar-placeringar/fonder/rantefonder.html)
- Osakesijoittaja Tietopankki. (2020). *Rahastosijoittaminen*. Hämtat från [Osakesijoittaja.fi: https://www.osakesijoittaja.fi/rahastosijoittaminen/#rahastotyypit](https://www.osakesijoittaja.fi/rahastosijoittaminen/#rahastotyypit)
- Peltonen, M., & Jukarainen, J. (den 24 10 2019). *Avoimesti: Kestävä kehitys on myös pankkien kilpailuvaltti*. Hämtat från [helsinki.fi uutiset: https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/kestava-kehitys/avoimesti-kestava-kehitys-on-myos-pankkien-kilpailuvaltti](https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/kestava-kehitys/avoimesti-kestava-kehitys-on-myos-pankkien-kilpailuvaltti)
- Principles for Responsible Investing. (2019). *About the PRI - Financial information*. Hämtat från [PRI - Principles for Responsible Investment: https://www.unpri.org/pri/about-the-pri/financial-information](https://www.unpri.org/pri/about-the-pri/financial-information)
- Principles for Responsible Investing. (2020). *PRI - Principles for Responsible Investing*. Hämtat från <https://www.unpri.org/pri/about-the-pri>
- Principles for Responsible Investing. (2020). *What are the Principles for Responsible Investment*. Hämtat från [PRI - Principles for Responsible Investment: https://www.unpri.org/pri/an-introduction-to-responsible-investment/what-are-the-principles-for-responsible-investment](https://www.unpri.org/pri/an-introduction-to-responsible-investment/what-are-the-principles-for-responsible-investment)
- Rintala, S. (den 07 08 2017). *ESG-sijoittaminen*. Hämtat från [Sijoitustieto.fi: https://www.sijoitustieto.fi/sijoitusartikkelit/esg-sijoittaminen-uusi-markkinointikikka-vai-aitoa-vastuullisuutta](https://www.sijoitustieto.fi/sijoitusartikkelit/esg-sijoittaminen-uusi-markkinointikikka-vai-aitoa-vastuullisuutta)
- Salmi, E. (2016). *Språkråd*. Stockholm: Liber.

- Sari Lounasmeri, Jari Virta, Sirkka-Liisa Roine, Markku Savikko. (2015). *Sijoitusrahasto opas*. Helsinki: Pörssisäätiö.
- S-banken, Fim Kapitalförvaltning. (2020). *Rahastot*. Hämtat från Säästäminen ja sijoittaminen: <https://www.s-pankki.fi/fi/saastaminen-ja-sijoittaminen/rahastot>
- Seligson & Company Rahastoyhtiö Oyj. (2 2020). Placeringsfond guide. Hämtat från https://www.seligson.fi/resource/fondplacerarens_guide.pdf
- Sivola, H., & Landau, T. (2019). *Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin*. Helsinki: Alma talent.
- Sjöberg, T. (den 23 3 2020). *Tietoisku rahastoista*. Hämtat från Rahastoori.fi: <https://rahastoori.fi/tietoisku-rahastoista/>
- Skandinaviska Enskilda Banken. (1 2018). *Placeringsfonder*. Hämtat från www.seb.fi: https://seb.fi/siteassets/varainhoito/katsaukset/informationsblad_placeringsfonder.pdf
- S-Pankki Oy. (den 30 6 2020). *Puolivuositiedustelu*. Hämtat från www.s-pankki.fi: <https://dokumentit.s-pankki.fi/tiedostot/s-pankki-puolivuositiedustelu-2020-fi>
- S-Pankki Oy. (2020). *S-banken som företag*. Hämtat från www.s-pankki.fi: <https://www.s-pankki.fi/fi/s-pankki-yrityksena/Tama-on-s-pankki/>
- Stastrådet kansli. (2020). *kestavakehitys.fi*. Hämtat från kestavakehitys.fi: <https://kestavakehitys.fi/sv/hallbar-utveckling>
- Statsrådet Utrikesministeriet. (2020). *Kestäväpolitiikka ja kestävyhteistyö*. Hämtat från <https://um.fi/agenda-2030-kestavan-kehityksen-tavoitteet>
- Sundholm, M. (den 29 10 2018). *Klimatrapporten sätter fart på miljövänlig placering och investering*. Hämtat från Svenska.yle.fi: <https://svenska.yle.fi/artikel/2018/10/29/klimatrapporten-satter-fart-pa-miljovanlig-placering-och-investering>
- Suomen Osakesäästäjät ry. (den 1 3 2019). *Vastuullinen sijoittaminen*. Hämtat från <https://www.sijoittaja.fi/132352/vastuullinen-sijoittaminen-miten-loydan-sijoituskohteet/>
- Suomen Osakesäästäjät ry. (2020). *Aloita sijoittaminen*. Hämtat från [Sijoittaja.fi](http://www.sijoittaja.fi): <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/miksi-sijoittaa/>
- Suomen Osakesäästäjät ry. (2020). *Indeksirahastot*. Hämtat från [Sijoittajat.fi](http://www.sijoittaja.fi): <https://www.sijoittaja.fi/sijoittaminen/mihin-voi-sijoittaa/indeksirahastot/>
- Suomen Osakesäästäjät ry. (den 9 7 2020). *Mikä on indeksi ja miten siihen voi sijoittaa*. Hämtat från www.sijoittaja.fi: <https://www.sijoittaja.fi/36431/mika-on-indeksi-ja-miten-siihen-voi-sijoittaa/>
- Suomen Pankki. (2020). *Suomenpankki*. Hämtat från [Suomenpankki.fi](http://www.suomenpankki.fi): <https://www.suomenpankki.fi/sv/finlands-bank/>

- Suonpää, J. (den 30 8 2020). *Ålandsbanken Green Bond ESG - Kuukausitiedote*. Hämtat från www.alandbanken.fi:
https://www.alandbanken.fi/uploads/pdf/fund/fi_monthly_greenbond.pdf
- Svensson, P., Berglund, B., & Paulin, D. (Februari 2015). *Kvalitativ och kvantitativ undersökningsmetodik*. Sverige.
- Vertaa Ensin Suomi Oy. (2020). *Pankkipalvelut, pankit Suomessa*. Hämtat från vertaaensin.fi: <https://www.vertaaensin.fi/pankkipalvelut/pankit-suomessa>
- Wahlandt, A., Bjarsch, C., Prell, H., Kjellin, D., & Pettersson, A. (den 29 11 2018). *APA - LATHUNDEN En snabbguide till referensskrivning för Utbildningsvetenskapliga fakulteten*. Hämtat från Göteborgs universitet:
https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/40505/17/gupea_2077_40505_17.pdf
den 2 10 2019
- Wiklund, A.-S. (2020). (I. Österberg, & M. Ekström, Intervjuare)
- Ålandsbanken Abp. (2020). *Tietoa meistä - Ålandsbanken*. Hämtat från www.alandbanken.fi: <https://www.alandbanken.fi/meista>
- Ålandsbanken Fondbolag Ab. (2020). *Banktjänster, spara och placera*. Hämtat från www.alandbanken.fi: <https://www.alandbanken.fi/sv/banktjanster/spara-placera>
- Ålandsbanken Fondbolag Ab. (2020). *Fondprospekt*. Mariehamn: Ålandsbanken. Hämtat från https://www.alandbanken.fi/uploads/pdf/fund/aab_prospekt_2020_sv.pdf
- Ålandsbanken Fondbolag Ab. (den 30 8 2020). *Halvårsrapport 2020*. Hämtat från Ålandsbankens placeringsfonder:
https://www.alandbanken.fi/uploads/pdf/Halvarsrapport_2020.pdf
- Ålandsbanken Fondbolag Ab. (2020). *Rahastoesite*. Mariehamn: Ålandsbanken. Hämtat från https://www.alandbanken.fi/uploads/pdf/fund/aab_prospekt_2020_fi.pdf

Intervju med Anna-Stina Wiklund

Intervju med Anna-Stina Wiklund

W= Wiklund Anna-Stina, E= Ekström Melissa, Ö= Österberg Isabella

Ö: Vill du börja med att presentera dig själv, eller?

W: Jag kan säga några ord kort om mig själv. Anna-Stina Wiklund heter jag, och jobbar med hållbara placeringar här på Ålandsbanken. Jag har varit här 14 år redan. Innan det här med hållbarhet så jobbade jag som fondförvaltare och jag var baserad i Stockholm. Så nu från och med september är jag baserad igen i Helsingfors. Senaste fyra åren i Stockholm och tio år innan det här på Helsingforskontoret också. Det har varit roligt att se utvecklingen i båda länderna, framför allt här i Sverige är man ju ganska långt i hållbarhetsfrågor, vad gäller placeringar. Och nu idag som sagt, jag jobbar 100 procent med hållbarhetsfrågor, för det är så stor del som behöver utvecklas där och framför allt från EU:s håll så är det här regelverket ganska omfattande som börjar påverka oss. Så tillsammans med våra jurister så försöker vi reda ut vad et innebär för sån här rapporteringsskyldigheter och andra såna saker som vi skall ta upp sen mera när vi kommunicerar om våra placeringar.

Ö: Okej, intressant.

E: Skulle precis säga att det är intressant.

W: Det är intressant jo och det utvecklas massor och det finns inga färdiga svar ännu utan vi får faktiskt vara med och påverka och utveckla det här arbetet också. Sen på Ålandsbanken så har vi en ganska ambitiös agenda vad gäller hållbarhet. Och vi har ju det ganska naturligt när bankens huvudkontor ligger på Åland och Östersjön omringar Åland, så är alltid Östersjöns välbefinnande och mående nära hjärtat. Så redan sedan 1997 så har vi haft ett miljö-konto som har betalat en del av den här årliga räntan till projekt som kan stöda Östersjön. De kan finnas i er närmiljö om ni känner till, det kan vara allt från skolklasser som plockar skräp på stranden till mera avancerade projekt som får finansiering. Vi har Östersjöprojektet, som är helt en skild enhet, som delar ut finansiering varje år för såna projekt som stöder Östersjön. Banken har hållbarhet som en väldigt viktig fråga och det syns nog också på placeringsdelen.

E: Jo, då vi kollade på er bank, kom det ganska snabbt emot att hållbarhet är viktigt. Med många är det ju så att man måste söka lite för att hitta information, det kom ganska snabbt fram.

W: Det är sant jo, roligt att höra.

Ö: Ska vi gå igenom frågorna en fråga i taget?

W: Det är helt upp till er, hur ni vill sätta upp det. Vad som är enklast för er och uppföljningen av det här.

E: Jo jag tror just om vi tar det en fråga i taget, ibland kan dom ju gå in i varandra. Så första har vi ju pratat om och gått igenom. Nå tvåan också men har du nån annan bakgrund i hållbarhetsfrågor, än de du nu gjort i Ålandsbanken.

W: Joo det är sant, jag kommer ju mer från en placeringsbakgrund. Så jag har inte nån form av miljökompetens i sig, att jag skulle ha nån biologutbildning eller

motsvarande, jag är ekonomie magister från Hanken i Vasa, blev färdig 2006 och sedan dess har jag jobbat på Ålandsbanken. Så det här är min första och längsta arbetsgivare hit tills, trivts bra. Det är en liten bank som man kan vara med och påverka i, så det är roligt. Men jag har gått en kurs och vidare utbildats i hållbara placeringar för två år sedan. Och det är en instans som heter EFAS, som står för European financial analysts association. Och de har en ESG-kurs som går på två dagar och sedan gör man en tentamen, var det finns case där man ska analysera ett bolag från hållbarhets synvinkel och sen kommer man antingen genom examen eller inte. Sen får man ett diplom och kan kalla sig för en certified ESG-analyst, om man har gått igenom den. Så liten sådan här utbildning har jag visst och nu är det så att alla inom vår avdelning kommer faktiskt att få gå samma kurs, för att det är så viktigt att vi får hållbarhet integrerat i bolagsanalys, så det är sedan ett krav för alla placerings- eller fondförvaltare och dom som sysslar med placeringar att gå.

E: Intressant!

Ö: Intressant, det låter som en bra kurs!

E: Kan du berätta något annat om företagets placeringsverksamhet? Vi söker ju främst efter fondplaceringarna, men kan också berätta om annat övrigt om det finns något intressant.

W: Precis joo. Nå vi har en ganska, om vi tänker på våra fonder, det är ett ganska litet urval om ni jämför med stora banker. Vi har kanske 11 eller 12 fonder idag, som vi har tillgängliga och där har vi då valt att fokusera framför allt på Norden, som är vår hemmamarknad och där vi kan analysera bolagen och känna bolagen bäst. Så där är fokus då både aktie delen och ränteplaceringar. Och sen när vi väljer bolag så är de ofta såna bolag som möter kvalitetsstandarder, så det är bra balansräkningar, bra kassaflöden, en sån här affärsmodell som vi kan se att kan klara sig övertid och har bra dividendutbetalningar. Så det är egentligen såna kriterier man ofta ser i dom bolag som vi har i våra fonder. Det är egentligen ganska sådär kort och koncist sagt hur vi förvaltar Norden och kvalitetsbolag.

E: Precis, om vi då går vidare till det vi fokuserar ganska mycket på, så den här ekologiska hållbarheten, hur ser du på de läget inom fondplaceringarna idag? Vi sade ju redan här att de blir mer och mer.

W: Joo, absolut. Det är ju när jag kommer från Sverige tillbaka till Finland så ser jag ju att i Sverige har man hållit på med självreglering, t.ex. vet inte om ni känner till hållbarhetsprofilen, om den säger er något, men det är ett faktablad varje fondbolag beskriver för varje enskild fond, hur man beaktar hållbarhet i den. Och vi har gjort det för alla våra fonder. Och då rapporterar man ganska detaljerat vad man gör skilt i alla fonder och har då en ett bra dokument att lyfta fram när vi ser på hållbarhetsfrågor. I Finland finns inte något motsvarande och jag har inte sett i andra länder heller, i Europa om vi har tittat på motsvarande fonder där. Sverige har gjort mycket men nu är man ju, eftersom EU håller på och utvecklar arbetet väldigt långt och framför allt den delen vilken hållbarhets information man skall ta med på fonder framledes så är det svenskarna är lite, kanske, tveksamma till de krav som ställs för att dom har ju gjort de redan på sitt egna initiativ och de vill pusha på den modellen som de använt, så att de arbete inte är i onödan gjort. Så jag tror vi kan se ganska stor inverkan från svenska myndigheter i dom här lagfrågorna som kommer gälla fonderna framledes. Men det handlar ju mest om att visa till en fondplacering att vad är det för risker som kan uppstå med de investeringar man har i fonden just från hållbarhets synvinkel, är

det miljörelaterade, om det stora utsläpp, vad betyder det då? Man ska beskriva det mera utförligt för en kund, så att det sen inte är en stor överraskning om vi ser, låt oss säga en stor miljökatastrof, och sen är det något bolag som varit med där och man visste inte om det utan att man är då vid investerings tidpunkten medveten att investerar i såna bolag som kan vara lite mera utsläppande, till exempel. Eller något företag som har en fabrik på ett område var vattennivån är, så att det finns risk att vattennivån stiger vid någon storm eller om havsvattennivån generellt sätt stiger, och då går fabriken under vatten och dom kan inte hålla på med verksamhet där och sen är det stor förlust för det här företaget och då brukar aktiekursen reagera på de så såna risker skall man börja skriva ner mera noggrant.

E: Hur ser det, vi diskuterade det redan lite, ekologisk hållbarhet inom fondplaceringarna inom er bank? Det är ju ganska långt ditt område, så hur ser det ut och hur kommer det fram?

W: Det har börjat utvecklas allt mera. Just då vi ser på den här ekologiska delen och då vi tänker direkt att de är miljörelaterade frågor som man beaktar och vi valde att från och med januari i år så investerar i inte alls länge i någon kol, såna bolag som sysslar med produktion av kol. För det är smutsande av naturen så alla sådana bolag är nuförtiden uteslutna. Och sen innan januari så hade vi alltid uteslutningar av tobaksbolag, alkohol-, pornografi-, spelverksamhet och vapen, så alla sådana bolag har varit förbjudna från placeringarna och alla våra fonder. Så det här med kol är nytt för i år och det har tagits väl emot, det är första steget in i det här när man säger att ska vi ha fossila bränslen eller inte, att finns det någon framtid. Så vi tänkte att vi börjar med kol och ser lite an efter. Och nu med coronan så har vi ju märkt att oljepriset var ju jättelågt nere och alla oljerelaterade bolag har sjunkit ganska mycket, så om man inte investerade, fick man klart en bättre avkastning, så det har gett jättemycket stöd att vi kanske kunde öka den här delen i att inte investera i de andra, till exempel oljebolag eller uran, som är en annan fossilkälla. Det vi har i vårt utbud idag är en svanenmärkt fond, som är en grönobligationsfond och det är egentligen vår mest hållbara fond, om man kan säga så. Och den är också ganska strikt exkluderande, där är inga fossila bränslebolag, inte heller elbolag som använder olja, kol och gas vid produktionen av elen. Så det gäller många traditionella elbolag t.ex. fortum som vi har börslistad här och som använder en hel del fossila källor när de skapar sin energi, så det är då uteslutet i den fonden. Fonden har också som mål att ha över 50% av sina investeringar i såna bolag som har bra hållbarhetsbetyg, och då har vi använt MSCI, som är en externutvärderare från hållbarhetssynvinkel. Och nästa vecka kommer vi ut med en till fond som kommer få svanenmärkning och det är en aktiefond. Det blir jätteroligt att vi kan utöka den delen, för det är ofta såna fonder som får en hel del publicitet, marknadsföring och många kunder tycker det är viktigt. Svanenmärket är jätte känt, så det är enkelt för kunderna att tänka att nu är det här något bra för miljön.

Ö: Intressant att ni valt att utöka på just den fronten.

E: Jo, vi måst läsa mera om den sen när de kommer ut.

W: Gör det!

E: Och vår följande fråga, var just om era fonder som är ekologiskt hållbara och på vilka sätt de kan klassas som ekologiskt hållbara? Då vi läst om olika så vissa har ju det som kallas gröna fonder medans andra inte har, de kanske säger att allt ska vara

ekologiskt hållbart eller de satsar på hållbarhet men de har inte en specifikt grön fond. Vad är skillnaden mellan en "Vanlig" och t.ex. svanenmärkt?

W: De verkligen gröna investerar i lösningar som hjälper till att gå över till en framtid med mindre utsläpp. Så där kan man tänka sig att de finns bolag med vindkraft och solenergi, kanske elbilsproducenter, olika värme installatörer som gör att energieffektiviteten för att byggnader som ofta, de är ganska och de kommer ganska mycket utsläpp från byggnader vilket man kanske alltid tänker på, men man tänker värmekostnader och kostnader att kyla ner, det blir eldrivande. Såna kan man tänka att är riktigt gröna, för att de bidrar med en positiv inverkan till en grönare framtid. Men sen finns det ju de som kallar sig gröna men när man går in och kollar, som till exempel indexfonder eller etf:er. Jag tror det till och med var någon som kallade sig vegan och climate friendly, någon amerikansk etf, när man tittade på vad de äger så var det Apple, Facebook, Google och den typens bolag, och då kan man ju tänka att de gör ingen skada i sig, miljömässigt, men de bidrar kanske inte med en lösning heller. Så det är lite av greenwashing, man tänker att man använder uttryck och metoder som säger att någonting är bra för miljön men i själva verket så man tittar under ytan så är det något helt annat. Man tänker kanske mest på att de kan erbjuda bra avkastning och vill kalla det någonting spännande, så blir det bra.

Ö: Så namnet felleder ganska mycket där i de där.

W: Jo, så man skall inte alltid bara lita på namnet, utan titta gärna vad finns där under och många publicerar en innehållslista på allt. Då kan man tänka att är bolaget, de man tänker och associerar det till i själva rubriken.

Ö: Nästa fråga som gäller lagar och regleringar kring ekologiska hållbarheten inom fondplaceringar, vi talade redan om detta lite, men har du något att tillägga?

W: Jo, det kan man säga att vi har ju inte haft någon egentlig lag hit tills, utan vad de har stått i lagen, framför allt i svenska värdepapperslagen är att man som investerare ska påverka i de bolag man ska vara en aktiv ägare. De är enda hållbarhets synvinkeln. Men tänker man framför allt miljösynvinkel, ekologisk hållbarhet, de är inte så mycket som det finns där helt enkelt. Men nu så småning om, från och med nästa år i mars så kommer EU med det här taxonomiregelverket, som det kallas, och då har de klassificerat vissa sektorer som är de viktiga för att vi skall övergå till en grönare framtid och sen skall vi börja rapportera hur stor andel av fonderna de finns i de här sektorerna. Där är till exempel bolag som vindkraft, som du kan direkt sätta som 100% av det hör till taxonomi, när man investerar i vindkraft bidrar man till en värld med mindre utsläpp. Men sen igen kan det finnas sådana bolag som till exempel ABB som har mycket olika verksamheter, så kanske av deras verksamhet är fast 20% inom de här som de kategoriserar som taxonomi så då kan man säga att har vi då 20% i en fond eller ABB's vikt är 5% och så tar man 5% gånger 20%, som är deras andel, och sedan adderar man det för alla innehav så får man då totalen för fondens del. Och jag tror det där är något som kan vara ganska stor grej för många investerare för nu börjar man göra det konkret, att tidigare har det varit många fina ord och man har kunnat beskriva det som att man är med i en lösning, men nu kommer det bli fakta och siffror som man börjar ta fram. Så det blir enklare att jämföra, vissa har hittills rapporterat om koldioxid intensitet och hur det har utvecklats och man har gjort det flera år så kan man visa om det har minskat eller ökat i sina fondplaceringar och hur det har påverkat. Men de är ibland lite svåra att jämföra sinsemellan och framförallt olika områden. Tillväxtmarknaden har ofta ganska mycket större utsläpp än de i Norden, så då man jämför en Norden fond med en tillväxtmarknadsfond så blir

det lite missvisande där. Så det här kommer att göra det enklare att jämföra framledes, jag tror det är riktigt bra för branschen och sedan om man tänker att många gånger kan det vara så att mera avkastning och risk styr än hållbarhets faktorer men nu blir det också en viktig parameter som man ska ta i beaktandet helt klart och tydligt.

E: Jo jag tycker det var intressant när du där i början sa just att de inte på det vise finns någo lagar, eftersom det är något vi haft problem med här, när vi försökt hitta något konkret så har vi bara kommit fram till olika principer som man kan följa, och många följer ju det vilket är bra. Men inget styr detta till 100% och man får ju fritt välja ganska långt. Precis som du sa så måste ni även tolka hur det skall följas.

W: Sant! Och då har det blivit lite standard att följa stora pensionsbolagen, för de har så mycket kapital som kan påverka så följer man dem så kan man tänka att det är allmänt accepterat. Så i Sverige är det AP-fonderna, sen har vi även tittat på norska oljefonden som är en jättestor investerare och de här finska Varma och Ilmarinen. De jobbar med hållbarhet, i vilka sektorer de utesluter, till exempel, och de har de facto jättebra hållbarhetsrapporteringar också om man vill se på hur detaljerat man kan rapportera om olika saker. Dom är jätteduktiga på dom frågorna nog.

Ö: Okej! Nästa är hur anser du att det skulle kunna utvecklas, du har ju tagit upp ganska bra hur det ser ut i Sverige och att vi antagligen följer deras spår, men har du några andra tankar om hur det kan utvecklas här?

W: Jag tror att bara man nu håller den tillräckligt enkel, för hållbarheten i sig och när man säger ESG, de är för många "Oj, Vad betyder det där?", de är liksom för komplexa frågor, att inte försöka ta ett så stort steg på en gång utan lite. Ett förenklat verktyg eller sätt att rapportera och sen så småning om kan man börja bygga på det, när placerare och alla som läser rapporterna kan förstå dem och man får en form av grund förståelse och sen börjar man öka på bördan, så att säga. Jag tycker att i dagens läge när de finns så jättemycket information tillgänglig, att hitta de där viktiga och kunna fokusera på det och försöka få en sådan utveckling. Hellre än enbart massa data och pusha ut olika sätt att göra det.

E: Det är intressant det du säger, eftersom allting är så mycket under utveckling också att sen sätta jättespecifika regleringar när allt redan håller på att utvecklas.

W: Jo, absolut. Det är sant. Och sen när man tänker att det är ett EU brett regelverksarbete så tänker man att investerarna i Italien och Spanien kanske ser annorlunda på saker än vi här i Norden att hur ska man hitta en bra gemensam förståelse för vad som är viktigt för dem, för de kanske inte är viktigt för oss, och lite olika synsätt på saker. Att hitta en gemensam linje där.

E: Jo, de ser ju faktiskt olika ut i olika länder, vad man anser att är viktigt och vad man satsar på inom de egna, så jo det är intressant. Vem sätter kraven på era fonder att de är ekologiskt hållbara? Att är de just från kunderna, de finns ju inte så mycket lagstiftning men är det regler som för riktningen eller är det just att företagen börjar bli mer ekologisk hållbara att det är lättare att välja från dem eller vad styr riktningen?

W: Jo, det är nog från flera olika håll skulle jag säga. Framför allt är det kunder mer och mera frågar efter det så det betyder att skall vi vara intressanta från deras ögon så skall vi erbjuda hållbara lösningar. Och sen när det kommer dom frågorna så dom går ju sen vidare till bankens ledning, som ser att de är viktig aspekt och då kommer

det till olika delar i banken. Och då kan vi fundera på, låt oss säga gröna lån, vi kan fundera hurdana bostadslån skulle eventuellt kunna vara gröna, hur ser det ut på placeringsdelen, och det blir en sån här loop sen helt tydligt. Att så har det varit nu hittills när det inte funnits något regelverk. Men vi har märkt nu här, jag skulle säga senaste året, så har alla jurister i banken vaknat till och börjat bli jätte hållbarhetsintresserade, just i och med regelverks frågorna, så där får vi en till intressentgrupp som ser till att allt är bra från den synvinkeln. Så jag skulle nog säga att de långt varit drivet av kundbehov och sen också vår ledning, de har varit väldigt aktiva i de här frågorna.

Ö: Och då kommer vi till lönsamheten, vilket är en av de viktigaste här, så vad är det som gör era ekologiskt hållbara fonder till lönsamma placeringsalternativ?

W: Det där är en bra fråga. Jag gjorde faktiskt ett blogginlägg här helt nyligen, jag tror de kom ut i måndags, om avkastning och hållbarhet att kombinera. Jag läste lite olika studier och ville lyfta poängen från olika synvinklar men det är ju ofta så att såna företag som har högt hållbarhetsarbete och bra kvalitet där inom så har också andra saker i skick, vilket i sin tur betyder att man har bra produktansvar och man skapar inte produkter som är slarvigt sammansatta eller erbjuder inte tjänster som inte gör det dom inte håller eller lovar. Och de brukar sedan locka till sig personal som är motiverade och de blir mindre omsättning bland personalen, de finns motiverad arbetskraft på jobbet hel enkelt, vilket gör att lönsamheten ökar och de blir en positiv spiral. Hållbarhet i sig är inte en faktor som man skiljer åt från det här utan de hör till helhets-kvalité-tänket kan man säga. Och där tror jag att de är en orsak till varför nordiska bolag ofta i globaljämförelse har jättebra hållbarhetspoäng, för man har så lite korruption till exempel, man tänker på den här kvalitén och de är viktigt att hålla en bra nivå. Ledningen är krävande från den synvinkeln. Vi har helt enkelt jättebra skötta bolag här, på de stora hela. Jag kan skicka den här artikeln till er om ni vill, eller länka till vår hemsida, så kan ni läsa för där finns sen länkar till olika andra studier som har visat. Man kan också se om man tar bort från ESG, bara miljörelaterade frågorna eller socialrelaterade frågorna, på olika tidsperioder vad det påverkat och så.

E & Ö: Gärna!

Ö: Jo, det kan vara jätterelevant för vårt arbete och annars också intressant.

W: Jo, vad roligt.

E: Men tusen tack för din tid och det var jättebra svar på frågorna och sådant som vi själva också tänkt på en viss del men sen kommer det massa nytt också, vilket alltid är roligt att höra att det inte bara är sånt man själv funderat på, men även roligt när de är sånt vi funderat på. Tyckte det var roligt med lagstiftningen att du kom med sådana saker vi inte vetat om eller inte tänkt på men också att de var samma med att de för tillfälle inte finns så mycket och att de är tolkningsfråga i det som finns. Det var jätteintressant.

W: Jo, det är alltid jätteroligt att kunna bidra det är tid sedan man studerade och det var en så rolig period i ens liv så det är roligt att kunna bidra, så tack att ni frågade mig med.

Ö: Härligt, tack massor hördu.

W: Tack och jag skickar länken till artikeln så får ni den.

Ö: Tack och vi kan dela med oss arbetet då vi får det färdigt.

W: Jag läser det gärna och lycka till med fortsatt arbete där.

E: Tack!

Ö: Tack det samma.

E, Ö & W: Hejdå!

Intervju med Markus Lindqvist

Intervju med Markus Lindqvist

L = Lindqvist Markus, E = Ekström Melissa Ö = Österberg Isabella

L: Markus Lindqvist heter jag och har jobbat snart 19 år på Aktia, sysslat mycket med det som vi kallar för ansvarsfullt investering, varav då ekologisk hållbarhet är en viktig del av det, men vi brukar behandla temat ansvarsfullt investering. Vi har jobbat med sådana här ansvarsfullfrågor sedan år 2006, då vi definierade våra egna principer för ansvarsfullt investering och utvecklade vår verksamhet regelbundet. Det är faktiskt en trend som är väldigt stor, det syns inget slut på den utan tvärtom det något som är här för att stanna. Det är roligt att jobba med sådana grejer som är aktuella och i fokus.

Ö: Tack! Ämnet känns definitivt väldigt aktuellt och intressant i dagens läge. Skall vi utföra intervjun enligt enkätens uppställning, fråga för fråga?

L: Det passar bra.

Ö: Första frågan blev ju då redan besvarad.

L: Det som jag ännu kan tillägga är att jag är direktör för ansvarsfullt investering på Aktias kapitalförvaltning, vilket är min officiella titel.

Ö: Hur ser din bakgrund ut inom hållbarhetsfrågor?

L: Jag har jobbat med dem här frågorna sedan år 2006, superaktivt i över 10 år. Sitter bland annat också i styrelsen för Finsif som är en organisation som befrämjar ansvarsfullt investering i Finland, har suttit det här året med i styrelsen. Har blivit intresserad av ämnet personligen redan då det här ämnet inte ännu var så stort och populärt. Har haft glädjen att få jobba med dem här frågorna och utveckla det här arbetet som vi gör på Aktia.

E: Kan ni kort berätta om företagets placeringsverksamhet? Vi är då främst ute efter fondplaceringar inom företaget.

L: Aktias fondbolag är Finlands äldsta fondbolag grundat år 1987, eller rötterna till det som idag är Aktia fondbolag grundades år 1987, under samma år då lagen om placeringsfonder trädde i kraft. Vi har då alltså så länge som det har funnits fonder i Finland så har vi också varit verksamma inom det området. Vi har lite alla typs fonder kan man väll säga, aktiefonder, räntefonder, blandfonder, fastighetsfonder, alternativa fonder och så marknadsför och säljer vi även tredjepartsfonder, som då är externa fonder som förvaltas av någon annan än Aktia, vi täcker då ganska brett olika typers fonder och olika typers marknader, både inom utvecklade marknader och tillväxtmarknader. Brett utbud men dock vissa nyckelområden som vi är mer specialiserade på, som till exempel Europeiska småbolag och statslånefonder på tillväxtmarknader, emarginmarkets räntefonder.

E: Följande fråga är då mer om ekologisk hållbarhet, hur du ser på ekologisk hållbarhet inom fondplaceringar i dagens läge.

L: Vi brukar sällan behandla ekologisk hållbarhet som ett eget tema, vi brukar tala om ansvarsfullhet som då ganska bra kan översättas till hållbarhet, den termen som kanske används i Sverige mer, men mer eller mindre talar man om samma saker. Grunden fanns i nånting som kallades för etiskt investering eller etiskt placering, när jag började jobba med dem här frågorna så talade man om etiska produkter och etiskt investering. Då var det mera uteslutande, d.v.s. det fanns vissa kontroversiella sektorer som man till exempel exkludera eller uteslöt från sitt placeringsuniversum, som till exempel vapenindustrin eller tobaksindustrin men den här utvecklingen har varit sådan att här i Finland talar man om ansvarsfullhet och i Sverige om hållbarhet och den ekologiska hållbarheten är förstås en viktig del av det, utvecklingen har varit väldigt stark. Det som man kan säga överlag är att nästan alla aktörer, kapitalförvaltare i Norden är globalt sätt väldigt bra på det här, vi kan vara på det sättet stolta, vi har hög kundkretsen både privat och institutionella investerare, professionella investerare som försäkringsbolag eller pensionsfonder och den typens investerare, de kräver väldigt mycket av de kapitalförvaltare som de anlitar. Det här med ansvarsfullt investering eller hållbarhet är något som de flesta kapitalförvaltare i Norden sköter det riktigt bra. Det är mera på andra marknader som USA och i Asien som det fortfarande kan förekomma att man inte helt enkelt bryr sig om att fundera på dem här aspekterna, så att man talar om till exempel ekologisk hållbarhet över huvud taget. Den trenden är nog lyckligtvis på väg åt samma håll som Europa och inom Europa så är det Norden som är klart den drivande kraften. Så jag tror att läget är på det sättet på en bra nivå, tror att förvaltare beaktar bland annat miljörelaterade frågor och klimatrelaterade frågor åtminstone på nåt sätt i sin verksamhet och använder egna och externa verktyg för att göra möjligast genomtänkta placeringsbeslut.

E: Följande fråga, hur ser du på det där med ekologisk hållbarhet inom fondplaceringar inom er bank, eller överlag då ansvarsfulla investeringar inom era fondplaceringar?

L: Vi har då jobbat med och utvecklat det vi kallar för ansvarsfullt investering sedan år 2006, berättar att vi har jobbat länge med dessa frågor och själv tror vi att vi har kommit ganska långt vi har säkerligen varit den första vågen av kapitalförvaltare i Finland som tagit dessa saker på allvar, det är vi stolta över. Hos oss är ansvarsaspekter integrerade i all placeringsverksamhet, vi har inte vanliga produkter och sen hållbara produkter alltså fonder då till exempel, utan vi har våra principer för ansvarsfullt investering som vi tillämpar i exakt alla produkter som vi skapar, alla portföljer alla fonder. Detta är någonting vissa konkurrenter kan ha uppbyggt på ett annat sätt de har liksom normala produkter och sedan hållbara eller ansvarsfulla produkter, termen som man använder är ESG. Jag kan säga att alla våra produkter är ESG-produkter, så på det sättet är det en väldigt viktig sak för oss.

E: Det svarar ju redan lite på följande fråga som är, hurdana fonder erbjuder ni som är ekologiskt hållbara och vilket sätt de kan klassas som hållbara. Vi undrar ifall det finns någon specifik orsak bakom varför ni inte valt att satsa på specifikt exempelvis gröna fonder, utan valt att satsa på att sätta det in i alla era fonder och inte specifikt valt att döpa någon produkt till exempelvis ESG fond?

L: Det har kanske råka sig att det blivit på det sättet, dels för att vi har en lång historia, vi har inte villa grunda nya fonder och kalla dem för gröna som kanske skulle sätta våra andra fonder i negativt ljus och signalera åt kunden att de här andra fonderna inte är gröna. Det handlar mera om marknadsföring och sådana orsaker, vi

tycker att ifall fonder har tematiska placeringar som en fond som placerar enbart i förnybar energi eller framtida lösningar och innovationer, eller i nån infrastruktur för rent vatten eller något sådant här klart, så är det hur okej som helst att kalla det för tematisk hållbarhets fond. Annars tycker vi att en ansvarsfull kapitalförvaltare skall sköta alla sina portföljer och fonder på ett ansvarsfullt sätt och då blir det på något sätt konstgjort att dom här är ansvarsfulla, det är kärnan i allt som vi gör så det kommer förgivet åt oss, men jag tror att marknadsföringsmässiga aspekter kan spela in där varför någon väljer att göra på ett annat sätt. Vi vet inte hur vi kommer ha det i framtiden, vad vet jag om något kanske vi har bytt på namnet åt alla våra fonder. Men det jag tycker så berättar namnet för en fond inte om att den är bättre eller sämre någon annan, man måste ta en djupare titt på det och man måste förstå sig på hur förvaltarna, hur de faktiskt beaktar hållbarhetsaspekterna i placeringsverksamheten, hurdana verktyg har de, hur rapporterar de. Jag kan nämna att våra aktiefonder har ett klart lägre koldioxid fotspår än jämförelsemarknaden och ändå har vi inte valt att kalla dem för gröna eller något sånt men visst är de det. Det här med att hur man kan klassa någon fond till ekologiskt hållbar är en väldigt bra fråga, det finns många försök till det, det finns många olika sorters ESG-ratings, Svanen-märkta fonder och alla möjliga och kommande EU-reglering kring allt det här att erbjuda investeringsprodukter och hållbara fonder. Vi tycker det är helt okej att det kan finnas olika definitioner på att vad som man tycker är hållbart och vad som inte är. Någon tycker att man inte vill utsätta sig för sådana bolag med höga utsläpp man vill hellre visa en portfölj som har lägre utsläpp än jämförelsemarknaden men det är nödvändigtvis inte en portfölj som driver förändring, som är nödvändig för att vi skall uppnå till exempel målen i Parisavtalet och ESG-frågorna är ofta inte så svartvita. Vi har samtidigt idag energiproducenter som i dagensläge ännu har en betydande del av energiproduktionen som kommer från fossila bränslen, olja, kol och så vidare, men det är kanske samma aktörer som också är de största med att bygga ut till exempel solkraftverk och vindkraftverk. Där handlar det mera om att identifiera vilka bolag lyckas omforma sig och har en strategi att minska på den här fossila biten och öka på den förnybara biten, de kommer kanske vara de där vinnarna, då är det kanske inte i placeringssyfte det bästa att tänka att exkludera dem ifrån portföljen idag för att de kan vara vinnarna imorgon som är det viktigaste, som kommer få förändringen till stånd och när vi är i mitten av en övergång till en koldioxidsnål ekonomi. Samma är det med biltillverkare att nu finns det en stor trend med elbilar och olika sorters hybridbilar och det krävs ju mycket pengar att utveckla den här tekniken och göra den tillgänglig för alla som kör omkring med bilar, men det är ju klart att de här bilbolagen också har en viss produktion ännu av vanliga gammaldagsbilar som kör med bensin och diesel. De har ganska höga utsläpp, bilindustrin kommer ganska högt på utsläppslistan och ser negativt ut, men samtidigt är de viktiga aktörer för att få denna ändring i stånd, så det är viktigt att förstå sig på det. Flygbolag har samma typs och ännu större frågetecken, men de är sällan svartvita och det är helt tillåtet att du kan tycka något om det här och jag kan tycka något annat. Men det är självklart att de som erbjuder sådana här fonder skall kunna berätta det här åt sina kunder på ett möjligast tydligt sätt så att kunderna förstår vad menar nu Aktia med det här och vad menar det här andra med det där och så tittar man var det rimmar bäst med sina egna tankar. Jag tror att de som är intresserade av sådana här ekologiskt hållbara placeringsprodukter så vet inte alltid ens själv så bra vad det betyder, det bara låter bra, jag vill hellre ha det här än något som inte är det. Då kan man bygga upp en portfölj och motivera det på många olika sätt, det är en ganska stor fråga man skulle kunna debattera länge över det. Man skall vara försiktig med stämplor och certifikat som visar se här, vår fond har nu såhär många stjärnor eller så här högt ESG-betyg av

någon annan. Det är också bevisar att olika instanser som ger ratings och betygsätter fonder, egentligen kommer det från att betygsätta bolag, dessa olika instanser gör det på mycket olika sätt, det finns MCSI, ISS, Sustainalytics och en mängd andra, det kan vara att en av dem säger att bolaget är väldigt bra inom hållbarhet, därmed då också inklusive ekologisk hållbarhet, medan en annan säger om samma bolag att det endast är medelbra. Jag är lite orolig över den här typens ESG-certifieringar hur bra de på riktigt hjälper kunderna att förstå den egentliga betydelsen av dessa olika betyg, där måste man utmana placeringsrådgivaren att berätta vilka frågor som är viktiga för en själva då, så kan man kanske få en klarare förståelse ifall detta är något för en själv eller inte.

E: Det där drog oss ganska bra vidare till följande fråga. Vi har hittat mycket information om principer och olika ratings. Vad anser du om de egentliga regleringarna och lagarna som finns gällande hållbarhet, kanske specifikt ekologisk hållbarhet inom fondplaceringarna, men även hållbarhet överlag?

L: Nu är det ju påkommande inom EU en mängd lagförändringar och nya förordningar som gäller placeringsverksamhet, till exempel fonder, hur och på vilket sätt man får kalla produkter hållbara. Man måste bland annat i framtiden tydligare berätta både publikt, till exempel på nätsidor och i material som ges åt kunder om fonderna så måste man berätta hur man tagit hållbarhetsaspekter i beaktande i placeringsverksamheten. Sådant som har varit frivilligt nu kommer att bli ett måste, visst är det ju så att vi och andra försöker berätta på bland annat våra nätsidor, när kunden surfar omkring och bekantar sig med till exempel Aktias fonder så kan man även läsa om hållbarhetsaspekter, hur vi jobbar med dem och läsa om olika principer och rapporter som vi skapar om detta tema. Men nu blir detta lagstadgat, vilket är bra. Som tidigare nämnt hade jag lite försiktig inställning till de olika certifieringarna och ratingarna, nu kommer vi ju då få egentligen en ny bindande EU-taxonomi. Det är ett klassificeringssystem, hurdan sots verksamhet som kan anses ekologiskt hållbar. Vissa bolag blir skyldiga att berätta om sin verksamhet, vilken del den uppfyller dessa kriterier i taxonomin. Det uppmanas kapitalförvaltare som Aktia också att berätta, om vi säger att vi har hållbara fonder då måste vi också berätta i vilken utsträckning de är hållbara i linje med taxonomin eller annars måste vi berätta att vi inte har beaktat taxonomin i dessa produkter, fonderna. Det är bra att det eftersträvas efter mer rapportering åt bolagen som är jämförbar, så vi kan titta på två bolag och se att de här sköter sakerna så och de här sköter sakerna så här när de rapporterar enligt samma rapporteringsramverk. Många säger ofta att bristen på jämförbar data gör det svårt att beakta hållbarhetsaspekter i placeringsverksamhet, så på det sättet är detta en bra utveckling men samtidigt så blir det igen en ny utveckling som man måste sätta sig in i och förstå att vad betyder nu den här taxonomin. För inte är den här EU-taxonomin på något sätt överlägsen alla andra tankar om vad hållbarhet är, för det är inte så svartvit. Så mycket är på gång med den här regleringen, men får se. Åtminstone blir det mycket jobb för jurister och konsulter, vem det är som betalar för det i slutändan så är det egentligen andelsägarna som betalar i form av förvaltningsavgift för det jobbet som portföljförvaltarna gör. Kommer det att hjälpa småplacere göra bättre placeringsbeslut, säkert inte med den här regleringen men det är inte förstås meningen med det heller, utan det är en politisk agenda att försöka på större plan att styra mer finansiering till hållbar verksamhet, bort från icke hållbar verksamhet. Då talar man just om ekologisk hållbarhet och klimatrelaterade frågor som man har utgått ifrån och försökt definiera hållbarheten där.

E: Du besvarade här redan ganska bra vår följdfråga som är, hur tycker du lagstiftning och regelverket skulle kunna utvecklas? Har du nåt du själv tycker att specifikt skulle kunna jobbas med inom de här lagarna och regleringarna, något som borde ändras på eller utvecklas?

L: Det finns kanske en liten motstridighet där, något jag nuförtiden hör hela tiden är efterfrågan om rapportering om hållbarhet och ESG-aspekter på portföljnivå. Det kan hända att de flesta som sparar och placerar i fonder inte bara har en fond utan de har kanske tre, fyra fonder eller till och med tio fonder och det skall man kunna rapportera på helhetsnivå. Det som jag tycker skulle kunna vara tydligare åt speciellt småplacerares att skilt titta på den ekologiska hållbarheten, skilt titta på den sociala hållbarheten och skilt titta på ESG-kvalitet eller mera den här governance biten, hur välskötta bolagen är. Det skulle kunna vara enklare att förstå, för att om man försöker baka in alla de här olika hållbarhetsaspekterna i ett betyg så tar lite de där delarna ut varandra och man vet inte riktigt varför den här nu har ett bra betyg eller varför har den ett dåligt, den kanske sköter vissa saker väldigt bra men så har den ett stort klimatfotspår och därför så sjunker betyget. Det är välkommet att det finns mycket certifieringar och nya innovationer men samtidigt så blir det ganska svårt att navigera i djungeln av olika certifikat, men har inget så här hemskt konkret att komma med här nu tyvärr.

E: Man får ganska bred bild här om hur det i praktiken är av svaren. Följande fråga är, vem sätter kraven på era fonder och ekologiska hållbarheten inom placeringsverksamheten, är det kunderna, lagstiftningar och regleringar, olika bolag eller intressenter? Vad är det som påverkar ansvarsfullheten inom placeringarna?

L: Det är nog olika typers intressenter, förstås är kunderna en intressentgrupp, våra ägare är en intressentgrupp, våra samarbetspartners är en och personalen är en. Vi brukar göra en årlig kartläggning brett om hållbarhetsaspekter, där vi frågar av våra olika intressentgrupper vad de tycker vi borde jobba med och vilka teman som vi borde ha i fokus. Men om det är någon grupp som skall lyftas fram här så är det förstås kunden, vi gör ju det här för våra kunder och vad de tycker om de här sakerna, om vi gör det kunderna tycker är rätt så har vi nöjda kunder. Det är ju ändå affärsverksamhet som det är frågan om och det är endast på det sättet vi kan gå vidare och växa. Men visst är det som i allting så måst vi själva också fundera på hurdan bild vi vill ge av oss utåt, och också se det här marknadsföringsmässiga, alltså brand och image bilden. Det är också en sådan här riskhanterings grej som styr det att ingen vill bli ihopkopplad med någon sorts kontroversiella metoder eller placeringslösningar där det finns några skelett i garderoben. Men förstås är det intressenter som styr. Lagenlig måste man förstås vara och regleringen är en del av det, nu är det första gången som det på riktigt kommer formella krav på hållbarhet. Hittills har det varit ganska drivet av branschen själv, liksom själv reglerat. Det tycker jag själv att skulle räcka mer än väl, utvecklingen har varit hela tiden på väg mot rätt håll i en ganska brant kurva.

E: När vi har försökt läsa om just lagar och sådant så har det varit just svårt att hitta mer specifik information, sådant som måste följas. Det har varit lite mer allmänt.

Ö: Man stöter just på dessa olika principer över allt och när man inte vet vilka som är de viktiga, lite bristfälligt nog på den fronten.

L: De ursprungliga FN stödda principerna för ansvarsfullt investering, det som kallas för PRI, så det är en ryggrad för många. Speciellt Europeiska förvaltare är

undertecknare av principerna och förbinder sig till dem och är ganska bra grundriktlinje, om man är med och följer dem så sköter du dig ansvarsfullt. Men helt rätt också så ger de ganska mycket utrymme, breda ramar. Det finns inget som säger att du får inte investera i sådana bolag eller sådan verksamhet, det får man nog göra, det får man nog göra i framtiden också fast det kommer hurdana lagförändringar så nog får du placera i fossila bränslen, i vapenindustri och tobaksindustri om man så vill. Men det kommer mera press på att kunna kalla den typens produkter för ansvarsfulla eller hållbara. Aktivt ägarskap är också en del av det, alltså det vad du har placerat i, så ifall det händer några incidenter eller det är någon sorts kontroversiell verksamhet så skall en ansvarsfull investerare då gå in där och föra en dialog med bolaget och se där hur de kan styra bolaget, förbättra sin verksamhet och sättet som bolaget agerar, om utvecklingen går i rätt riktning så är det okej att fortsätta placera i bolaget i fråga. Att exkludera någonting är inte alltid det som nödvändigtvis är det ända rätta sättet att tänka på verksamhet som kan ha någon sorts icke hållbara nyanser.

E: Var sista fråga, vad gör era ekologiskt hållbara fonder till lönsamma placeringsalternativ? Man kan ju ställa om den lite, vad gör det här hållbarhetstänket eller ansvarsfullheten till lönsamt inom fonder och placeringsprodukterna?

L: Det är egentligen väldigt enkelt, en ansvarsfull investerare placerar inte ansvarsfullt för att ge upp några möjligheter eller begränsar sina möjligheter att placera. Det är inte frågan om någon sorts välgörenhet att man skulle söka någon sorts projekt eller bolag som på något sätt får någon samhällelig nytta till stånd och är villig att ge upp en del av den förväntade avkastningen, utan definitionen för en ansvarsfull investerare ganska brett är, genom att beakta miljömässiga, samhällliga och governance bolagsstyrnings aspekterna före man gör en placering, så eftersträvar man en bättre riskjusterad avkastningsprofil för till exempel en fond. Det som är viktigt att komma ihåg, man måste kunna identifiera de väsentliga materiella aspekterna, som ESG-aspekterna exempelvis klimatförändringen. I de flesta fallen är det superviktigt att förstå sig hur bolagen är positionerade där, är det en stor risk för dem, finns det fysiska risker eller är det övergående risker eller transition risker och på vilket sätt påverkar det bolaget, är det via regleringar eller ändrat konsumentbeteende som bolaget kommer vara i en bättre eller sämre position i framtiden på grund av klimatförändring eller motsvarande. Sedan finns det vissa bolag där de facto det inte kommer på fem till tio år bestämma ifall det finns kvar eller inte, utan kanske av andra aspekter och sociala aspekter vara de viktigaste. Så det gäller att identifiera de viktigaste och materiella ESG-aspekterna, dem måste man beakta, för att vi tänker på det sättet att endast genom att beakta alla väsentliga risker och möjligheter för till exempel ett bolag, så kan man göra bästa möjliga placeringsbeslutet. Allt som då påverkar ett bolags lönsamhet, framtidsutsikter, prissättningsförmåga och så vidare, är sådana som man skall beakta. Nu och då råkar de gå under rubriken ESG, det är helt samma vad de kallas, så länge som det är sådana saker som påverkar det där bolaget materiellt, då är det något som skall beaktas det är en självklarhet och en lönsam affär. På så sätt är det helt enkelt en "win, win". Vissa bolag är helt enkelt bättre positionerade än ett annat, de kommer finnas här ännu om tio år och då är det bra att beakta det nu om man tänker placera i bolaget.

E: Det var då våra frågor, jag fundera annars när vi nu har satt på olika banker och de som har ESG-fonder så har vi valt att lyfta upp mera. Vilka skulle vi kunna fokusera på mera inom Aktia? Vilka är de för tillfället intressantare? Jag har läst mycket om den

här Nordic och Nordic micro cap, de har varit ganska framme och lyfts upp. Finns de några andra som skulle vara bra att nämnas lite extra?

L: Det är viktigt att jag inte gör någon marknadsföring här, eller något som kan tolkas som placeringsrådgivning. Men det som jag sa så ett fokusområde för oss som gör oss annorlunda än kanske vissa andra, så är att vi har ett fokus på småbolag, europeiska småbolag och då har vi vissa fonder som är sådana här small cap eller till och med micro cap som är allra minsta bolag. Vi har då fokus på dem och på många andra sätt är det också intressant att titta från hållbarhets synvinkel på dem. Där är väldigt mycket fokus på olika sorters digitalisering, IT och teknologiskutveckling och innovativa nya bolag, mycket inom bioteknik och läkemedelsteknik, sådant som man bra kan säga, de här fonderna är väldigt lätt motiverade varför de är sådana här starka ESG exempel, de har dessutom ett väldigt litet koldioxidfotspår jämfört med exempelvis nordiska marknaden. Om man tittar bara på jämförelseindexet så de har både från klimat, alltså ekologisk hållbarhets synvinkeln så är profilen renare och samtidigt så är de framför allt då frågan om att de placerar i framtidens vinnare idag, i små bolag idag som kommer att utveckla teknik och produkter som kanske är med och hjälper de här stora globala hotbilderna och riskerna som vi har just nu, till exempel sådana som har att göra med klimatförändring. Det tycker jag att är ett bra tema att titta på, av den orsaken så är de intressanta de där fonderna till skillnad från vissa fonder som kallar sig ESG-fonder, där det egentligen huvudsakligen frågan om att man exkluderar vissa bolag. Vi har också kriterier för exkludering, vi placerar inte i vapenindustrin, tobaksindustrin och hasardspel eller i bolag som använder barnarbetskraft, men det gör det inte ännu hemskt intressant, det är en bra utgångspunkt. Så på det sättet låter det som en bra idé att titta på någon av dem fonderna om ni vill titta närmare.

Ö: Något som också är intressant är att Aktia har valt att hållbarhets redovisa. Det är ju inte heller något som är lagstadgat i dagens läge.

L: Det finns ju vissa hållbarhets redovisnings ramverk och initiativ som tillämpas ganska mycket, vi har valt att vara aktiva på den fronten. Det kommer att komma ändringar och tilläggskrav gällande rapportering, det som då kallas för non-financial information. Traditionellt har man rapporterat endast ekonomisk data, finanserna i ett bolag. Det är en trend att det är mer och mer regleras vad man också skall rapportera kring, som inte direkt är finansiella uppgifter om ett bolag. Visst är vi med, men jag vågar inte ta ställning till hur stor del av konkurrenterna som gör det. Men det är bra om vi lyckats skapa en positiv bild inom det området.

E: Tack för att vi fick intervju dig och tack för din tid.

Ö: Vi tackar väldigt mycket. Dina svar stöder oss bra i arbetet, de var väldigt breda och informativa.

L: Det var roligt att få hjälpa till här inom det här viktiga och intressanta ämnet. Får jag fråga, hur kommer det här i ert arbete behandlas, svaren som ni använder då baserat på denna intervju? Kommer det att med flera människors intervjuer vara en del av er analys eller kommer de att användas som sådana eller kommer det på något sätt nämnas vem ni har intervjuat?

Ö: Det är upp till dig ifall du vill hållas anonym, helt hur du känner själv.

L: Det är helt okej att ni använder namn och hänvisa till den här diskussionen, det är inga affärshemligheter. Utan allmänna grejer så det är helt okej.

Ö: Svaren används till att göra en jämförelse mellan Aktia just och några andra banker, men det är främst hurdana synvinklar de olika bankerna har på det här ämnet. Inte för att lyfta upp någon eller trycka ner någon utan mer allmänt hur olika banker ser på det här.

E: För det vi har märkt är att det är jättestor skillnad på hur alla gör, som vi har diskuterat att vissa har ESG-produkter och så Aktia har ju beaktat ansvarsfullhet i då allting. Det fungerar väldigt olika på olika ställen.

L: Okej, bra. Tack så mycket.

Ö: Tack skall du ha och trevligt veckoslut, tack ännu för din tid.

L: Tack detsamma, hejdå.

Enkät svar S-banken

Haastattelukysymykset opinnäytetyöhön: Ekologinen kestävyys rahastosijoituksissa

1. Ketä olette ja mikä on työtehtävänne pankissa?

ESG analyttikko

2. Millainen tausta teillä on kestävä kehityksen liittyvissä kysymyksissä?

Aloitin marraskuussa 2019 nykyisessä tehtävässä ja olen siitä lähtien työskennellyt vastuullisen sijoittamisen parissa. Tämän myötä myös kestävä kehitys on tullut tutuksi.

3. Mitä voisit lyhyesti kertoa pankkinne sijoitustoiminnasta, pääosin rahastosijoituksista?

En ole rahastosalkunhoitaja, mutta voin vastata vastuullisen sijoittamisen näkökulmasta.

Vastuullinen sijoittaminen ei ole erillinen asia, vaan olennainen osa sijoituspäätöksiämme.

Toteutamme vastuullista sijoittamista seuraavilla tavoilla:

- *Identifioimme relevantit ESG-asiat (ympäristö, sosiaalinen vastuu ja hallintotapa), jonka jälkeen arvioimme yrityksen valmiutta kohdata ESG-tekijöiden aiheuttamia riskejä ja mahdollisuuksia. Analysoimme heijastaako yrityksen arvopaperin hinta edellä mainittuja tekijöitä.*
- *Seuraamme yritysten suoriutumista kansainvälisten normien suhteen. Mikäli havaitaan vakavia ongelmia voimme aloittaa vaikuttamisen, asettaa yhtiön seurantaan tai sulkea sen pois sijoituksista.*
- *Poissuljemme tarkoin määriteltyjen segmenttien yrityksiä suorista sijoituksista. Näitä ovat kiistanalaisia aseita valmistavat yhtiöt, tupakanvalmistajat, viihdekäyttöön tarkoitettun kannabiksen valmistajat sekä sellaiset kaivos- ja sähköntuotantoyhtiöt, joiden liiketoiminta perustuu voimakkaasti hiileen.*
- *Toteutamme myös vaikuttamista monella tavoin, muun muassa suora yhtiövaikuttaminen, äänioikeuden käyttö yhtiökokouksissa ja osallistamalla sijoittajien yhteisvaikuttamisiin.*

4. Kuinka suhtaudut nykytilanteessa ekologiseen kestävyteen rahastosijoituksiin liittyen?

Koen että ekologisen kestävyden huomioiminen sijoituksissa on erittäin tärkeää. On tärkeää sopeuttaa toiminta pitkällä aikavälillä luonnon kestokykyyn. Erittäin ajankohtainen ja laajamittainen esimerkki on ilmastonmuutos. Ilmastonmuutos on aikamme suurimpia haasteita ja merkittävä uhka, jonka vaikutukset jakautuvat useille vuosikymmenille. Yhtiöt, jotka ottavat huomioon ilmastonmuutoksen ja pyrkivät toimillaan olemaan osa ratkaisua ovat paremmassa asemassa pitkällä aikavälillä. Tämän takia ekologisen kestävyden huomioiminen sijoituksissa on tärkeää. Se kertoo paitsi sijoituskohteiden kannattavuudesta pitkällä aikavälillä myös sijoituskohteiden alttiudesta erilaisille kestävyteen liittyville riskeille. Sekä riskit että mahdollisuudet voivat vaikuttaa sijoituskohteiden taloudelliseen tulokseen, esimerkiksi regulaatiomuutosten tai kulutusmuutosten kautta. Ekologisen kestävyden huomioiminen sijoituksissa on myös erittäin keskeinen osa paremman ja kestävämmän tulevaisuuden rakentamista.

5. Miten näet ekologiseen kestävyteen rahastosijoitustoiminnassanne teidän pankissanne?

Jokainen sijoituspäätöksiä tekevä henkilö vastaa osaltaan vastuullisuuden integroinnista sijoituspäätöksiin. Otamme rahastosijoitustoiminnassa huomioon ekologisen kestävä kehityksen muun muassa sulkemalla pois kaivosyhtiöt, joiden liikevaihdosta yli viidennes tulee energiantuottamiseen käytetystä hiilestä sekä sähköyhtiöt, joiden liikevaihdosta yli viidennes tulee hiilellä tuotetusta energiasta, ellei yrityksellä ole uskottavaa suunnitelmaa vähentää riippuvuutta hiilestä. Huomioimme sijoitustoiminnassa myös kansainvälisesti hyväksytyt ympäristöä koskevat normit (YK:n Global Compact).

6. Millaisia ekologisesti kestäviä rahastoja te tarjoatte? Ja millä tavalla niitä voidaan luokitella ekologisesti kestäviksi?

Kaikki rahastomme ovat vastuullisia ja huomioimme ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hallintotapaan liittyviä tekijöitä kaikissa rahastoissamme. Uusin rahastomme S-Rahasto Fossiiliton Eurooppa on erityisesti ympäristön kannalta kestävä, sillä se on fossiilisista polttoaineista vapaa rahasto, joka sijoittaa pääasiassa Euroopassa noteerattuihin yrityksiin ja painottaa sijoituksissaan yhtiöitä, jotka ovat hyvissä asemissa, kun yhteiskunnat siirtyvät kohti vähähiilistä vaihetta. Rahasto ei sijoita lainkaan yhtiöihin, joiden liiketoiminta perustuu fossiilisiin polttoaineisiin, kuten öljyyn, maakaasuun tai kivihiiileen. Rahaston sijoituskohteita valitessa mietimme, onko yhtiö osa ongelmaa vai ratkaisua.

7. Mitä mieltä olet asetuksista ja laeista koskien ekologista kestävyttä rahastosijoitustoiminnassa?

Tällä hetkellä on meneillään suuria päivityksiä tämän osalta, sekä tiedonantoasetuksen ja taksonomian myötä. Uudistusten tarkoituksena on tehdä sijoittajalle helpommaksi tunnistaa kestävä sijoitustuotteet ja tuottaa sijoittajalle enemmän vastuullisuuteen liittyvää tietoa sijoituskohteista. On vaikea vielä sanoa mitä nämä muutokset tuovat tullessaan ja miten nämä sitten käytännössä vaikuttavat.

Jatkokysymys: Miten niitä voitaisiin kehittää?

Pitäisi tehdä yhtenäiset asetukset. Pian voimaan astuva kestävä rahoituksen sääntely koskee esimerkiksi ainoastaan EU:ta, joten pitäisi saada yhtenäinen, standardisoitu ja selkeä sääntely, joka koskisi laajempaa aluetta kuin EU.

8. Kuka asettaa vaatimukset rahastoillenne, kun on kyse ekologisesti kestävästä sijoituksissa? (Asiakas, lainsäädäntö, yritys, muut sidosryhmät?)

Tähän en osaa vastata.

9. Mikä tekee teidän ekologisesti kestävästä rahastoista kannattavia sijoitusvaihtoehtoja?

Meillä vastuullinen sijoittaminen lähtee liikkeelle taloudellisista lähtökohdista. Näemme, että vastuullisuus on merkittävä kilpailutekijä yrityksille ja uskomme, että pitkällä aikavälillä parhaat tuotot saadaan aikaan, kun sijoituspäätöksiä tehtäessä huomioidaan myös sijoituskohteen vastuullisuus. Vastuullisuuden huomioiminen auttaa riskienhallinnassa mutta myös mahdollisuuksien löytämisessä. Esimerkiksi S-rahasto Fossiiliton Eurooppa on hyvässä asemassa, kun siirrymme kohti vähähiilistä yhteiskuntaa. Koska rahasto ei sijoita fossiilisiin polttoaineisiin, rahastolla on pienempi riski arvoa menettävälle tase-erille (stranded assets) eivätkä sijoituskohteet ole yhtä alttiita siirtymäriskeille, kuten esimerkiksi kysynnän muutoksille tai hiiliverolle. Koska rahasto painottaa sijoituksissaan yhtiöitä, jotka ovat hyvissä asemissa, kun yhteiskunnat siirtyvät kohti vähähiilistä vaihetta, rahastolla on myös potentiaalia hyötyä vähähiilisten tuotteiden ja palveluiden kysynnän kasvusta.

Enkät

Intervjufrågor för examensarbetet: Ekologisk hållbarhet inom fondplaceringar

Denna enkät är uppbyggd för intervjuer gällande examensarbetet för ekologisk hållbarhet inom fondplaceringarna. Eftersom intervjuerna kommer vara en del av vårt slutgiltiga examensarbete som kommer publiceras för allmänheten kan deltagaren på förhand meddela om hen önskar vara anonym.

1. Vem är du och vad är din position inom banken?
2. Hur ser din bakgrund ut inom hållbarhetsfrågor? Specifikt ekologisk hållbarhet.
3. Vad kan du i korthet berätta om företagets placeringsverksamhet, främst fondplaceringarna?
4. Hur ser du på ekologisk hållbarhet inom fondplacering i dagens läge?
5. Hur ser du på ekologisk hållbarhet inom fondplacering inom er bank?'
6. Hurdana fonder erbjuder ni som är ekologiskt hållbara? På vilket sätt kan de klassas som ekologiskt hållbara?
7. Vad anser du om regleringen och lagarna kring ekologisk hållbarhet inom fondplaceringarna?
8. Följdfråga: Hur anser du att dessa kunde utvecklas?
9. Vem sätter kraven på era fonder då det kommer till ekologisk hållbarhet inom placeringarna? (Kunden, lagstiftning, företaget, intressenter?)
10. Vad gör era ekologiskt hållbara fonder till lönsamma placeringsalternativ?

Tack för din tid!

Med vänliga hälsningar,

Isabella Österberg och Melissa Ekström

Enkät (finska)

Haastattelukysymykset opinnäytetyöhön: Ekologinen kestävyys rahastosijoituksissa

Tämän lomake on koottu yhteen opinnäytetyön haastatteluita varten liittyen ekologiseen kestävyteen pankin rahastosijoituksissa. Koska haastattelut tulee olemaan osa opinnäytetyötämme, jota julkaistaan myöhemmin, voi osallistuja ilmoittaa etukäteen, mikäli haluaa pysyä antonyymisena.

1. Ketä olette ja mikä on työtehtävänne pankissa?
2. Millainen tausta teillä on kestävän kehityksen liittyvissä kysymyksissä?
3. Mitä voisit lyhyesti kertoa S-pankin sijoitustoiminnasta, pääosin rahastosijoituksista?
4. Kuinka suhtaudut nykytilanteessa ekologiseen kestävyteen rahastosijoituksiin liittyen?
5. Miten näet ekologiseen kestävyteen rahastosijoitustoiminnassanne teidän pankissanne? Hur ser du på ekologisk hållbarhet inom fondplacering inom er bank?’
6. Millaisia ekologisesti kestäviä rahastoja te tarjoatte? Ja millä tavalla niitä voidaan luokitella ekologisesti kestäviksi?
7. Mitä mieltä olet asetuksista ja laeista koskien ekologista kestävyttä rahastosijoitustoiminnassa?
Jatkokysymys: Miten niitä voitaisiin kehittää?
8. Kuka asettaa vaatimukset rahastoille, kun on kyse ekologisesta kestävydestä sijoituksissa? (Asiakas, lainsäädäntö, yritykset, muut sidosryhmät?)
9. Mikä tekee teidän ekologisesti kestävästä rahastoista kannattavia sijoitusvaihtoehtoja?

Kiitos ajastanne!

Ystävällisin terveisin,

Isabella Österberg ja Melissa Ekström